

การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย

การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย

การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

ปีที่พิมพ์	พ.ศ. 2559
จำนวนพิมพ์	32,000 เล่ม
จัดพิมพ์โดย	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
พิมพ์ที่	โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด 79 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900 โทร. 0-2561-4567 โทรสาร 0-2579-5101 นายโชคดี ออสุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

คำนำ

งานแนะแนวเป็นงานหลักที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการเรียนการสอนจึงจะสามารถจัดการศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตรได้ แต่จากสภาพการณ์ที่ปรากฏ พบว่า มีปัจจัยซึ่งไม่เอื้อให้สถานศึกษาดำเนินงานแนะแนวที่เป็นผลต่อการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจัง คือครูและบุคลากรทางการศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องจิตวิทยาการแนะแนว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตระหนักและมุ่งมั่นจะส่งเสริมให้ครู บุคลากรทางการศึกษาได้เพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจในเรื่องจิตวิทยาการแนะแนวมากขึ้น สามารถนำความรู้สู่การปฏิบัติให้เกิดผลเชิงประจักษ์ ยังประโยชน์ต่อผู้เรียนทั่วทุกถิ่นไทย ครูจะศึกษาได้ด้วยตนเองในเวลาไม่นาน และนำไปปฏิบัติได้จริง โดยได้จัดทำเอกสารชุด “แนะแนวเพื่อเยาวชนไทย” ประกอบด้วยเอกสาร 9 รายการ ดังนี้

- เล่ม 1 การแนะแนวแบบมุ่งอนาคต
- เล่ม 2 มาตรฐานการแนะแนว
- เล่ม 3 หลักการบริการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยาเบื้องต้น สำหรับครูและผู้บริหารการศึกษา
- เล่ม 4 ระบบการแนะแนวในโรงเรียน
- เล่ม 5 การออกแบบกิจกรรมแนะแนวที่เน้นการพัฒนาทักษะสำหรับผู้เรียน
- เล่ม 6 บริการแนะแนวและเครื่องมือทางจิตวิทยา
- เล่ม 7 การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- เล่ม 8 การให้คำปรึกษา
- เล่ม 9 การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารชุดนี้จะช่วยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมั่นใจที่จะนำไปปฏิบัติในการพัฒนาเยาวชนได้เป็นอย่างดี ขอขอบคุณคณะผู้จัดทำจากสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย ที่ทุ่มเททั้งกำลังกาย ใจ เวลา กำลังสติปัญญา ความสามารถ และทุกท่านที่มีส่วนร่วมดำเนินการจัดทำเอกสารจนสำเร็จลุล่วง รวมทั้งขอขอบคุณเจ้าของต้นฉบับ เอกสาร สื่อต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการค้นคว้า และเป็นส่วนเสริมสร้างเนื้อหาสาระให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

(นายกมล รอดคล้าย)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำชี้แจง	ง
บทนำ	จ
ตอนที่ 1 แนวคิด ทฤษฎี หลักการ การเรียนรู้ที่สำคัญ	1
1.1 การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (Effective Learning Management)	1
1.2 การจัดชุมชนการเรียนรู้ (Professional Learning Community : PLC)	2
1.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Bloom’s Taxonomy of Learning)	2
1.4 หลักการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning : PBL)	3
1.5 การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning : BBL)	5
1.6 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student-Centered Learning)	6
1.7 องค์ประกอบการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ	8
1.8 เทคนิคที่นิยมนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว	8
1.9 รูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน	9
ตอนที่ 2 เป้าหมายของหลักสูตรการศึกษา	11
2.1 การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561	11
2.2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	12
2.3 สมรรถนะสำคัญของนักเรียน	17
2.4 คุณลักษณะอันพึงประสงค์	18
2.5 ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21	18
ตอนที่ 3 แนวทางการบูรณาการแนวคิด ทฤษฎี หลักการ การจัดการเรียนรู้ และเป้าหมายของหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว	19
3.1 การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียน	19
3.2 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว	21
3.3 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว 12 ระดับชั้น	29
- ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว	
ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ป.1-3)	30

	หน้า
- ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4-6)	49
- ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3)	90
- ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6)	117
บรรณานุกรม	141
คณะผู้จัดทำ	145

คำชี้แจง

เอกสารชุดแนะแนวเพื่อเยาวชนไทยเกิดขึ้นได้ด้วยความร่วมมือของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านงบประมาณ ปี 2558 โดยศูนย์พัฒนาการนิเทศและเร่งรัดคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานกับสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย จัดโครงการพัฒนาบุคลากรผู้รับผิดชอบงานแนะแนวระดับเขตพื้นที่การศึกษาในรูปแบบกิจกรรม 2 กิจกรรม ดังนี้ คือ กิจกรรมที่ 1 จัดทำหลักสูตรและประชุมปฏิบัติการพัฒนาศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานแนะแนวทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทุกเขตพื้นที่การศึกษา เขตละ 1 คน รวม 225 คน เพื่อให้ศึกษานิเทศก์ได้มีความรู้ ความเข้าใจด้านจิตวิทยาการแนะแนว มีแนวทางในการชี้แนะ (Coaching) ให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา เพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมที่ 2 จัดทำเอกสารชุดแนะแนวเพื่อเยาวชนไทย เพื่อให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องนำไปศึกษาเพิ่มเติม กระบวนการ หลักการ วิธีการแนะแนว เสริมสร้างความมั่นใจ ประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเยาวชนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย เป็นผู้คัดสรร จัดทำ เรียบเรียง ทั้ง 9 เล่ม ดังกล่าว

หวังว่าเอกสารชุดนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเยาวชนไทย ให้เป็นพลเมืองและพลโลกที่มีคุณภาพต่อไป

(นายภาสกร พงษ์สิทธิ์ธากร)

หัวหน้าศูนย์พัฒนาการนิเทศและเร่งรัดคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทนำ

หนังสือชุดแนะแนวเพื่อเยาวชนไทย เรื่อง “การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครูแนะแนวใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวให้นักเรียน มีเนื้อหา 3 ตอน ได้แก่ 1) แนวคิด ทฤษฎี หลักการ การเรียนรู้ที่สำคัญ 2) เป้าหมายของหลักสูตร การศึกษา 3) แนวทางการบูรณาการแนวคิด ทฤษฎี หลักการ การจัดการเรียนรู้ และเป้าหมายของหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

คณะผู้จัดทำหนังสือเล่มนี้ ได้ยึดแนวคิด ทฤษฎี หลักการ การเรียนรู้ที่สำคัญ และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เรียบเรียง เนื้อหาสาระ และนำเสนอตัวอย่างหลากหลาย ทั้งระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษา รวม 12 ระดับชั้น ในขอบข่าย 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม โดยครูแนะแนวที่มีประสบการณ์ตรง ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นครูแนะแนวที่ได้รับรางวัลนักแนะแนว เก่ง ดี มีคุณภาพ ยอดเยี่ยมระดับประเทศ ของสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย

ตัวอย่างที่นำเสนอเกือบทั้งหมด เป็นแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวภาคเรียนที่ 1 ยกเว้นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จะเป็นภาคเรียนที่ 2 เพื่อให้ครบทั้ง 2 ภาคเรียน ตลอดปีการศึกษา

คณะผู้จัดทำหวังว่าครูแนะแนวจะได้ใช้หนังสือเล่มนี้ไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมแนะแนวได้อย่างมั่นใจ ก่อประโยชน์ในการพัฒนานักเรียน พัฒนางาน และพัฒนาตน ได้มากยิ่งขึ้น

หากมีข้อเสนอแนะที่จะทำให้หนังสือสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โปรดแจ้งคณะผู้จัดทำด้วย จักขอบคุณยิ่ง

รองศาสตราจารย์นงลักษณ์ ประเสริฐ

บรรณาธิการ

พฤษภาคม 2559

“นักเรียน เป็นมนุษย์ที่จะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อดำรงชีพให้เป็นสุขและสะสม
คุณความดี โดยสร้างตนให้มี

คุณวุฒิ...เพื่อเป็นคนที่น่าศรัทธา-น่าเชื่อถือ-มีความสง่างาม

คุณธรรม...เพื่อเป็นคนที่น่ารัก-น่าชื่นชม-น่าไว้วางใจ-น่าคบ

และ คุณภาพ...เพื่อให้คนอื่นรู้สึกมั่นใจ-ภูมิใจ-และยึดเป็นต้นแบบ

ครูแนะแนวจึงต้องพัฒนานักเรียน พัฒนางาน และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ”

รองศาสตราจารย์นงลักษณ์ ประเสริฐ, 2559

ทำไม? จึงต้องจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเป็นงานที่สำคัญของครูแนะแนว เพราะเป็นโอกาสอันดี
ที่ครูแนะแนวและนักเรียนทุกคนในชั้นเรียนได้พบกัน ได้สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน อันจะเชื่อมโยง
ไปสู่การนำเสนอบริการต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาการของนักเรียน
เป็นช่องทางสำคัญที่ครูแนะแนวจะได้จัดกิจกรรมเอื้ออำนวยให้นักเรียนได้เรียนรู้เพื่อการรู้จัก เข้าใจ
และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น เข้าใจสิ่งแวดล้อม วางแผนการศึกษา อาชีพ รวมทั้งส่วนตัว
และสังคม สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขทุกยุคสมัย

เพราะเหตุใด? การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวจึงไม่ประสบความสำเร็จ

จากผลการวิจัย (ไทยเข้มแข็ง, 2553-2555) พบว่า ครูผู้ได้รับมอบหมายให้จัด
กิจกรรมแนะแนว ยังขาดความรู้ ความเข้าใจขอบข่ายเนื้อหาสาระในการจัดกิจกรรมแนะแนว จัดกิจกรรม
แนะแนวโดยไม่ได้เขียนแผนการจัดกิจกรรมแนะแนว ไม่รู้จะจัดกิจกรรมอย่างไร เพื่อให้ผู้เรียน
ได้เรียนรู้ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ
การจัดกิจกรรมแนะแนว ขาดประสบการณ์ในการเขียนแผนการจัดกิจกรรมแนะแนว และขาด
ประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมแนะแนว การจัดการเรียนการสอนยังยึดครูเป็นศูนย์กลาง ขาดการเตรียม
แหล่งเรียนรู้ สื่อ/อุปกรณ์ รวมทั้งการวัดและประเมินผลนักเรียนไม่ชัดเจน ไม่สนองจุดมุ่งหมาย
ของหลักสูตรสถานศึกษา และปัญหาอื่น ๆ อีกมาก

ทำอะไร? การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวจึงจะประสบความสำเร็จ

ด้วยเป้าหมายของการจัดกิจกรรมแนะแนว ชั่วโมงกิจกรรมแนะแนวจึงมีลักษณะ และรูปแบบการจัดกิจกรรมแตกต่างจากการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ ครูแนะแนว จึงไม่ใช่ครูผู้สอนรายวิชา แต่ครูแนะแนวเป็นผู้จัดบรรยากาศและจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการจัดกิจกรรมในลักษณะและรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย ครอบคลุมขอบข่าย การแนะแนะทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม สร้างเสริมเติมเต็ม ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ อีกทั้งเป็นเวลาที่มีคุณค่าที่หลักสูตรเอื้อให้ครูแนะแนวได้มีส่วนร่วมพัฒนา นักเรียนให้มีสมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด และเชื่อมโยงแนวคิดหลักการจัดการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ ภายใต้ การวางแผนอย่างเป็นระบบ

รายละเอียดการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวให้ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างไร?

ครูแนะแนวระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษา สามารถดำเนินการ จัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวให้ประสบผลสำเร็จได้โดยง่าย เพียงแต่ใส่ใจศึกษาและปฏิบัติจริง ตามแนวทาง 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิด ทฤษฎี หลักการ การเรียนรู้ที่สำคัญ ครูควรมีความรู้พื้นฐานในเรื่อง

- 1.1 การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (Effective Learning Management)
- 1.2 การจัดชุมชนการเรียนรู้ (Professional Learning Community : PLC)
- 1.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Bloom's Taxonomy of Learning)
- 1.4 หลักการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning : PBL)
- 1.5 การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning : BBL)
- 1.6 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student-Centered Learning)
- 1.7 องค์ประกอบการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
- 1.8 เทคนิคที่นิยมนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว
- 1.9 รูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน

ตอนที่ 2 เป้าหมายของหลักสูตรการศึกษา ครูควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับ

- 2.1 การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561
- 2.2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 2.3 สมรรถนะสำคัญของนักเรียน
- 2.4 คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 2.5 ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21

ตอนที่ 3 แนวทางการบูรณาการแนวคิด ทฤษฎี หลักการ การจัดการเรียนรู้ และ เป้าหมายของหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว ครูสามารถดำเนินการได้ดังนี้

- 3.1 การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียน
- 3.2 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว
- 3.3 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว 12 ระดับชั้น

แต่ละตอนจะมีสาระการเรียนรู้เฉพาะเรื่อง ดังสรุปมาโดยย่อต่อไปนี้

ตอนที่ 1

แนวคิด ทฤษฎี หลักการ การเรียนรู้ที่สำคัญ

ครูแนะแนวควรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี หลักการ การเรียนรู้ที่สำคัญในเรื่องต่อไปนี้

1.1 การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (Effective Learning Management)

การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวเป็นการดำเนินการจัดประสบการณ์ที่สนองตอบตามความต้องการส่วนบุคคล อันสอดคล้องกับบริบททางสังคม โดยมุ่งเน้นช่วยให้ผู้เรียนได้มีการเปลี่ยนแปลงตนทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย มีความสามารถในการปรับตัวอยู่ในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้น บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวจึงเป็นการเตรียมพร้อมให้เด็กและเยาวชนมีการพัฒนามิติทางจิตใจที่ตึงมกันมากยิ่งขึ้น ซึ่งขณะนี้องค์กรต่าง ๆ ได้เห็นความสำคัญของความเป็นคนดี ที่จะสร้างคุณค่าและความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคม (เรียม ศรีทอง, 2556)

ในยุคศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้ในสถานศึกษาต้องเปลี่ยนไปจากเดิม ครูจะเปลี่ยนจากผู้สอน (Teacher) มาเป็นผู้ฝึก (Coach) หรือผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน (Learning Facilitator) ห้องเรียนจะเปลี่ยนจากห้องสอน (Classroom) เป็นห้องทำงาน (Studio) นักเรียนจะเรียนเป็นกลุ่มและร่วมกันทำงานที่เรียกว่า การเรียนแบบโครงการ (Project-Based Learning : PBL) การศึกษาจึงเปลี่ยนจากการเน้นการสอนของครูมาเน้นการเรียนของนักเรียน เปลี่ยนจากรเรียนแบบเดี่ยวมาเป็นเรียนแบบกลุ่ม เปลี่ยนจากการแข่งขันเป็นร่วมมือช่วยเหลือแบ่งปันกัน ครูแนะแนวจึงต้องปรับตัวทั้งบทบาทและพฤติกรรมการสอนให้ทันการเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 (เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ การขับเคลื่อนการแนะแนว และการปรึกษาเชิงจิตวิทยาในสถานศึกษา สำหรับศึกษานิเทศก์, 2558)

1.2 การจัดชุมชนการเรียนรู้ (Professional Learning Community : PLC)

ริชาร์ด ดูเฟอร์ ผู้ริเริ่มทำงานวิจัยพัฒนาและส่งเสริมชุมชนเรียนรู้ของครู (PLC) ให้แนวคิดว่าการจัดชุมชนการเรียนรู้ (Professional Learning Community : PLC) เป็นกระบวนการที่ครูและนักเรียนทำงานร่วมกันมุ่งเป้าหมายการเรียนรู้จากคำถาม 2 ประเด็น คือ 1. ต้องการให้นักเรียนเรียนอะไร 2. รู้ได้อย่างไรว่านักเรียนได้เรียนรู้สิ่งนั้น โดยอาศัยหลักการสำคัญ คือ นักเรียนทุกคนได้เรียนเท่าที่จำเป็น ซึ่งมีเครื่องมือในการเลือกความรู้ที่จำเป็น 2 ประการ ดังนี้

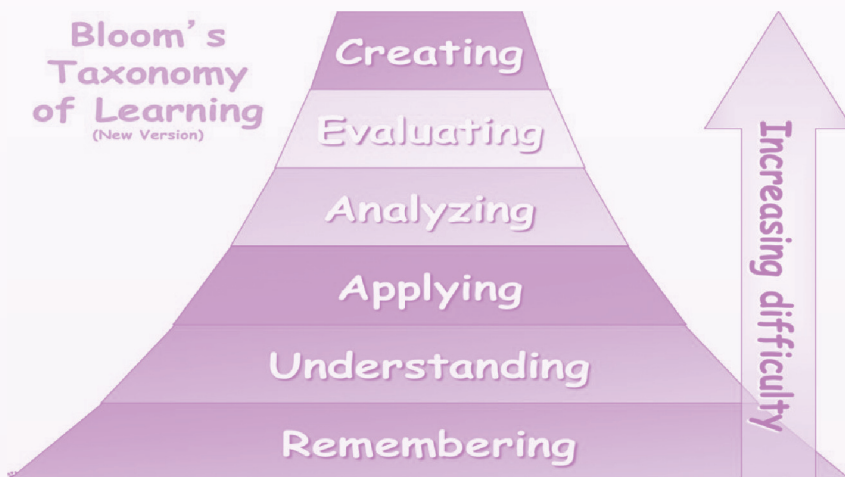
1. ใช้เกณฑ์ 3 คำถาม **ความรู้นี้จะคงทนจดจำไปในอนาคตหรือไม่** **ความรู้นี้จะพื้นฐานต่อการเรียนรู้เรื่องอื่น ๆ หรือไม่** และ **ความรู้นี้จะช่วยเสริมความสำเร็จในการเรียนรู้ในขั้นต่อไปหรือไม่**

2. ใช้การประชุมระดมความคิดในกลุ่มสมาชิก PLC ด้วยบัตร 3 คำ คือ **รักษาไว้ (Keep)** **หยุดหรือเลิก (Drop)** และ **สร้างสรรค์ (Create)**

ปัญหาการเรียนรู้ในโรงเรียนโดยทั่วไปเกิดจากการสอนมากเกินไป ขณะที่นักเรียนได้เรียนรู้น้อย ครูจึงต้องหาวิธีให้ศิษย์ได้เรียนรู้เรื่องที่สำคัญต่อศิษย์

1.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Bloom's Taxonomy of Learning)

Bloom เป็นนักการศึกษาชาวอเมริกัน เชื่อว่าการเรียนการสอนที่จะประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน และได้แบ่งประเภทของพฤติกรรมโดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้และจิตวิทยาพื้นฐานว่า มนุษย์จะเกิดการเรียนรู้ใน 3 ด้าน คือ ด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย และด้านจิตใจ และนำหลักการนี้จำแนกเป็นจุดมุ่งหมายทางการศึกษา เรียกว่า Taxonomy of Educational Objectives

Anderson, L W, & Krathwohl, D R (eds.) (2001)

1) พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) พฤติกรรมด้านสมอง

พฤติกรรมด้านสมอง เป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับสติปัญญา ความคิด ความสามารถในการคิดเรื่องราวต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งพฤติกรรมทางพุทธิพิสัย 6 ระดับ ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจ (Comprehension) การนำความรู้ไปประยุกต์ (Application) การวิเคราะห์ (Analysis) การสังเคราะห์ (Synthesis) และการประเมินค่า (Evaluation)

2) จิตพิสัย (Affective Domain) พฤติกรรมด้านจิตใจ

ค่านิยม ความรู้สึก ความซาบซึ้ง ทศนคติ ความเชื่อ ความสนใจ และคุณธรรม พฤติกรรมด้านนี้อาจไม่เกิดขึ้นทันที ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และสอดแทรกสิ่งที่ดีงามอยู่ตลอดเวลาจะทำให้พฤติกรรมของผู้เรียนเปลี่ยนไปในแนวทางที่พึงประสงค์ได้ จะประกอบด้วยพฤติกรรมย่อย ๆ 5 ระดับ ได้แก่ การรับรู้ การตอบสนอง การเกิดค่านิยม การจัดระบบ และบุคลิกภาพ

3) ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) พฤติกรรมด้านกล้ามเนื้อประสาท

พฤติกรรมที่บ่งถึงความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่ว ชำนิชำนาญ ซึ่งแสดงออกมาได้โดยตรง โดยมีเวลาและคุณภาพของงานเป็นตัวชี้ระดับของทักษะ ประกอบด้วย 5 ชั้น ดังนี้ การรับรู้ การกระทำตามแบบ การหาความถูกต้อง การกระทำอย่างต่อเนื่องหลังจกตัดสินใจ และการกระทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ

จากทฤษฎีดังกล่าวคือ ผู้เรียนทุกคนต้องมีพื้นฐานในการเรียนรู้ แต่อาจต่างกันหรือไม่เท่ากัน บางคนพบเจอสิ่งที่แตกต่างจากคนอื่นก็จะมีความรู้ความเข้าใจที่ต่างจากคนอื่น แต่ถ้าผู้เรียนมีพื้นฐานในการเรียนรู้คล้าย ๆ กัน มีความรู้ความเข้าใจ มีการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์คล้าย ๆ กัน ผลการเรียนรู้ของคนกลุ่มนี้ก็จะคล้ายกันด้วย

1.4 หลักการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning : PBL)

การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่มีครูเป็นผู้กระตุ้นความสนใจของนักเรียนให้ทำกิจกรรมค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นการเพิ่มความรู้ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติ การฟัง และการสังเกตจากผู้เชี่ยวชาญ โดยนักเรียนมีการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ที่จะนำมาสู่การสรุปความรู้ใหม่ มีการเขียนกระบวนการจัดทำโครงงานและได้ผลการจัดกิจกรรมเป็นผลงานแบบรูปธรรม (ดุขฎิ โยเหลา และคณะ, 2557 : 19-20)

ลักษณะเด่น การเรียนรู้แบบโครงงาน เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่มีผู้ให้ความสนใจมากในปัจจุบัน McDonell (2007) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นรูปแบบหนึ่งของ Child-Centered Approach ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานตามระดับทักษะที่ตนเองมีอยู่ เป็นเรื่องที่สนใจและรู้สึกสบายใจที่จะทำ นักเรียนได้รับสิทธิในการเลือกว่าจะตั้งคำถามอะไร และต้องการผลผลิตอะไรจากการทำงานชิ้นนี้ โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนอุปกรณ์และ

4 การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

จัดประสบการณ์ให้นักเรียน สนับสนุนการแก้ไขปัญหา และสร้างแรงจูงใจให้นักเรียน โดยลักษณะของการเรียนรู้แบบโครงงาน มีดังนี้ 1. นักเรียนกำหนดการเรียนรู้ของตนเอง 2. เชื่อมโยงกับชีวิตจริง สิ่งแวดล้อมจริง 3. มีฐานจากการวิจัยหรือองค์ความรู้ที่เคยมี 4. ใช้แหล่งข้อมูลหลายแหล่ง 5. ผังตรึงด้วยความรู้และทักษะบางอย่าง (Embedded with knowledge and skills) 6. ใช้เวลามากพอในการสร้างผลงาน และ 7. มีผลผลิต

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน ขอนำเสนอ 2 แนวคิด ดังนี้

แนวคิดที่ 1 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ (2550)

1. **ขั้นนำเสนอ** เกิดจากผู้เรียนได้เห็นปัญหา 2. **ขั้นวางแผน** เป็นขั้นที่ผู้เรียนร่วมกันวางแผน โดยการระดมความคิด อภิปรายหาหรือข้อสรุปของกลุ่ม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ 3. **ขั้นปฏิบัติ** เป็นขั้นที่ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม เขียนสรุปรายงานผลที่เกิดขึ้นจากการวางแผนร่วมกัน และ 4. **ขั้นประเมินผล** เป็นขั้นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยให้บรรลุลจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยมีผู้สอน ผู้เรียน และเพื่อนร่วมกันประเมิน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ (2550)

แนวคิดที่ 2 โมเดลจักรยานแห่งการเรียนรู้แบบ PBL ของวิจารณ์ พานิช (2555 : 71-75)

ซึ่งแนวคิดนี้ มีความเชื่อว่า หากต้องการให้การเรียนรู้มีพลังและฝังในตัวผู้เรียนได้ ต้องเป็นการเรียนรู้ที่เรียนโดยการลงมือทำเป็นโครงการ (Project) ร่วมมือกันทำเป็นทีม และทำกับปัญหาที่มีอยู่ในชีวิตจริง ซึ่งส่วนของวงล้อแต่ละชั้น ได้แก่ Define, Plan, Do, Review และ Presentation

โมเดลจักรยานแห่งการเรียนรู้แบบ PBL ของวิจารณ์ พาณิช (2555)

1) **Define** คือ ขั้นตอนการทำให้สมาชิกของทีมงานรวมทั้งครูด้วย มีความชัดเจนร่วมกันว่า คำถาม ปัญหา ประเด็น ความท้าทายของโครงการคืออะไร และเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อะไร

2) **Plan** คือ การวางแผนการทำงานในโครงการ ครูก็ต้องวางแผน รวมทั้งเตรียมเครื่องอำนวยความสะดวกในการทำโครงการของนักเรียน เตรียมคำถาม ครูต้องไม่เข้าไปช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นทีมงานก็ต้องวางแผนงานของตน แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ

3) **Do** คือ การลงมือทำ มักจะพบปัญหาที่ไม่คาดคิดเสมอ นักเรียนจึงจะได้เรียนรู้ทักษะในการแก้ปัญหา การประสานงาน การทำงานร่วมกันเป็นทีม การจัดการความขัดแย้ง และได้ฝึกทักษะอื่น ๆ ด้วย เป็นต้น ในขั้นตอน Do นี้ ครูจะได้มีโอกาสสังเกตทำความเข้าใจและเข้าใจศิษย์เป็นรายคน และเรียนรู้หรือฝึกทำหน้าที่เป็น “วาทยากร” และโค้ชด้วย

4) **Review** คือ การที่ทีมนักเรียนจะทบทวนการเรียนรู้ ที่ไม่ใช่แค่ทบทวนว่า โครงการได้ผลตามความมุ่งหมายหรือไม่ แต่จะต้องเน้นทบทวนว่างานหรือกิจกรรม หรือพฤติกรรมแต่ละขั้นตอนได้ให้บทเรียนอะไรบ้าง ขั้นตอนนี้เป็นการเรียนรู้แบบทบทวนไตร่ตรอง (Reflection)

5) **Presentation** คือ การนำเสนอโครงการต่อชั้นเรียน เป็นขั้นตอนที่ให้การเรียนรู้ทักษะอีกชุดหนึ่ง ต่อเนื่องกับขั้นตอน Review เป็นขั้นตอนที่ทำให้เกิดการทบทวนขั้นตอนของงานและการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นอย่างเข้มข้นในรูปแบบต่าง ๆ เช่น Power Point วิดีโอ ฯลฯ

1.5 การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning : BBL)

หลักการจัดการเรียนการสอนแบบ Brain Based Learning : BBL คือ การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการของสมองแต่ละช่วงวัย เป็นการนำองค์ความรู้เรื่องสมองมาใช้เป็นฐานในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ การนำทฤษฎีพหุปัญญามาใช้กับการเรียนการสอนแบบ Brain Based Learning โดยศาสตราจารย์โฮวาร์ด การ์ดเนอร์ (Howard Gardner) นักจิตวิทยา

มหาวิทยาลัยฮาวาร์ด ได้เสนอแนวคิดที่ว่า ในปัจจุบันมีปัญญาอยู่อย่างน้อย 8 ด้าน ดังนี้ ปัญญา ด้านภาษา (Linguistic Intelligence) ปัญญาด้านตรรกศาสตร์และคณิตศาสตร์ (Logical-Mathematical Intelligence) ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (Visual-Spatial Intelligence) ปัญญา ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (Bodily Kinesthetic Intelligence) ปัญญาด้านดนตรี (Musical Intelligence) ปัญญาด้านมนุษยสัมพันธ์ (Interpersonal Intelligence) ปัญญาด้านการเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence) ปัญญาด้านธรรมชาติวิทยา (Naturalist Intelligence)

การนำหลักการจัดการเรียนการสอนแบบ BBL มาใช้ เนื่องจากสภาพปัญหา การจัดการเรียนการสอน พบว่า

1. การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมได้รับความสนใจน้อยที่สุด
2. การเลี้ยงเด็กเล็ก เน้นแต่เพียงการกินอิ่มนอนหลับ ปลอดภัยทางกายภาพ
3. โรงเรียนส่วนใหญ่ เน้นการสอนและวัดผลเพียง 2 ด้าน คือ ภาษา และ ตรรกศาสตร์และคณิตศาสตร์

4. การเรียนการสอนจัดแบบเดียวกันสำหรับทุกคนในห้องเรียน สอนแบบบรรยาย ห้องจำ จากปัญหาดังกล่าวจึงสามารถนำหลักการจัดการเรียนการสอนแบบ Brain Based Learning และการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน BBL ไปประยุกต์ใช้ในองค์กรในการบริหารจัดการศึกษา ได้ดังนี้

- 1) ในการเรียนการสอน เรียนรู้จากง่ายไปหายาก มีลำดับและเชื่อมโยงกันเสมอ
- 2) วิธีการเรียนต้องสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ
- 3) เน้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิด ทั้งคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และใช้จินตนาการ พร้อมให้โอกาสแสดงความคิดเห็น
- 4) ในการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด ควรจะฝึกให้เด็กได้ปฏิบัติดังนี้ ฝึกสังเกต ฝึกบันทึก ฝึกการนำเสนอ ฝึกการฟัง ฝึกการอ่าน ฝึกการตั้งคำถาม ฝึกการเชื่อมโยงทางความคิด และฝึกการเขียนและเรียบเรียงความคิดเป็นตัวหนังสือ

1.6 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student-Centered Learning)

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยครูมีหน้าที่เป็นผู้เอื้ออำนวยในการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง (เอียน สมิธ และ อนงค์ วิเศษสุวรรณ, 2550)

ลักษณะและเทคนิคการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นดังนี้

Active Learning เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำหรือปฏิบัติด้วยตนเอง ด้วยความกระตือรือร้น เช่น ได้คิด ค้นคว้า ทดลองรายงาน ทำโครงการ สัมภาษณ์ แก้ปัญหา

Construct เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ค้นพบสาระสำคัญหรือองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง อันเกิดจากการได้ศึกษาค้นคว้า ทดลอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และลงมือปฏิบัติจริง

Resource เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลาย ทั้งบุคคลและเครื่องมือ ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน ผู้เรียนได้สัมผัสและสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

Thinking เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิด ผู้เรียนได้ฝึกวิธีคิดในหลายลักษณะ เช่น คิดคล่อง คิดหลากหลาย คิดละเอียด คิดชัดเจน คิดถูกทาง คิดกว้าง คิดลึกซึ้ง คิดไกล คิดอย่างมีเหตุผล เป็นต้น (ทิตานา แชมมณี และ คณะ, 2543 : 55-59)

Happiness เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข เป็นความสุขที่เกิดจากผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่ตนสนใจ ผู้เรียนมีความสุขและสนุกกับการเรียน

Participation เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดงาน วางเป้าหมายร่วมกัน และมีโอกาสเลือกทำงาน หรือศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่ตรงกับความถนัด ความสามารถ ความสนใจของตนเอง ทำให้ผู้เรียนเรียนด้วยความกระตือรือร้น มองเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียน และสามารถประยุกต์ความรู้ นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง

Individualization เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน ในความเป็นเอกัตบุคคล ผู้สอนยอมรับในความสามารถ ความคิดเห็น ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพมากกว่าเปรียบเทียบแข่งขันระหว่างกัน โดยมีความเชื่อมั่นผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ได้ และมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

Good Habit เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่ดีงาม เช่น ความรับผิดชอบ ความเมตตา กรุณา ความมีน้ำใจ ความขยัน ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ฯลฯ และลักษณะนิสัยในการทำงานอย่างเป็นกระบวนการ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การยอมรับผู้อื่น และการเห็นคุณค่าของงาน เป็นต้น

การจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเรียน ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ได้ประยุกต์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิต ได้มีความสุขและสนุกกับการเรียนรู้ ตลอดจนมีคุณลักษณะนิสัยที่ดีงามที่สังคมพึงปรารถนา เนื่องจากผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ตรงกับความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของตน ผู้เรียนมีโอกาสคิดอย่างสร้างสรรค์ ผู้เรียนมีโอกาสแสดงออกอย่างอิสระ ผู้เรียนได้เป็นผู้ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสภาพจริง และได้รับประสบการณ์ตรง ผู้เรียนได้ใช้สื่อต่าง ๆ ในการเรียนรู้ ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นหรือได้ทำงานเป็นกลุ่ม และผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

1.7 องค์ประกอบการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพจะเกิดขึ้นได้ในบรรยากาศที่นักเรียนได้รับการปฏิบัติและมีการรับรู้ในสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้ การได้รับการเคารพ เชื่อถือ ไว้วางใจ ให้เกียรติ (Respect) นักเรียนต้องการการทำให้เกียรติและเชื่อถือจากครู ซึ่งความรู้สึกเหล่านี้นักเรียนสามารถสังเกตและรับรู้ได้จากการแสดงออกและท่าทีของครู ความรู้สึกปลอดภัย (Safety) นักเรียนต้องการความรู้สึกปลอดภัยกับบรรยากาศการเรียนรู้ ความเป็นมิตร ไม่จับผิด ให้ออกาสอย่างเท่าเทียม จะทำให้เกิดความท้าทายในการเรียนรู้ มีความเกี่ยวข้องกับตัวเอง (Relevance) นักเรียนจะเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและคงทนถาวร เมื่อสิ่งที่ได้เรียนรู้มีความสัมพันธ์กับชีวิต ครูควรจัดสถานการณ์การเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเอง เป็นเรื่องใกล้ตัว และเชื่อว่าสามารถนำไปใช้ได้กับตัวเองในชีวิตจริง เห็นประโยชน์ และสามารถนำไปใช้ได้ (Immediacy) ครูควรจัดสถานการณ์การเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ และเชื่อว่าสามารถนำไปใช้ได้กับตัวเองในชีวิตจริง มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ (Engagement) นักเรียนจะเรียนรู้ได้มากเมื่อมีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้ลงมือทำในสิ่งที่เรียนรู้ รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ (Inclusion) นักเรียนจะให้ความร่วมมือและพร้อมจะเรียนรู้ถ้ารู้สึกว่าคุณมีความหมายและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้

1.8 เทคนิคที่นิยมนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

เทคนิคที่ครูนิยมนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวมีหลากหลายขึ้นอยู่กับลักษณะกิจกรรม สถานที่ เวลา และปัจจัยประกอบอื่น ๆ และควรเลือกใช้ให้เหมาะกับนักเรียน โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดจากการเรียนรู้สู่นักเรียน เช่น

- **การบรรยาย** เป็นการให้ความรู้ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งโดยมีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนทราบเนื้อหาที่ศึกษาเองได้ยาก หรือเรื่องราวที่ครูทราบ และต้องการให้นักเรียนมีอากาสทราบด้วย

- **การระดมสมอง** เป็นวิธีการรวบรวมความคิดเห็นจากสมาชิกกลุ่มในระยะเวลานั้นสั้น การระดมสมองเป็นวิธีการประชุมชนิดหนึ่งที่มีประสิทธิภาพมากในการเลือกสาเหตุของปัญหา และนำแนวทางในการตัดสินใจแก้ปัญหาหรือหาข้อยุติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยอาศัยความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลเป็นเครื่องตัดสินใจ

- **การลงมือปฏิบัติ** เป็นการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติและลงมือกระทำจริง โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการด้านต่าง ๆ และสามารถแก้ไขปัญหาผู้เรียนได้

- **การอภิปรายกลุ่ม** เป็นการสนทนาระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่เตรียมหรือคัดเลือกไว้ หรือเป็นเรื่องที่นักเรียนสนใจ ในการอภิปรายกลุ่มมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้กลุ่มพิจารณาปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อหาข้อยุติ ประโยชน์จากการอภิปรายกลุ่มช่วยให้สมาชิก

ทราบเรื่องราว และได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ ความคิดเห็น เกิดการเรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาาร่วมกันและเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

- **การแสดงบทบาทสมมติ** เป็นการแสดงออกโดยวิธีธรรมชาติ ซึ่งมีได้มีการซ้อมหรือเตรียมมาเกี่ยวกับเหตุการณ์ขัดแย้งกันระหว่างบุคคลซึ่งมีผู้แสดง 2 คน หรือมากกว่า แสดงบทบาทในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ การแสดงบทบาทสมมติเป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจตนเองและผู้อื่น

- **เกม** เป็นการจัดกิจกรรมที่ใช้เกมเป็นสื่อประกอบกิจกรรมการแนะแนว ซึ่งครูแนะแนวนิยมใช้กันมาก วิธีนี้จะช่วยตอบสนองพฤติกรรมที่ไม่อยู่นิ่งของนักเรียน การใช้เกมในการแนะแนวต้องเลือกเกมที่เหมาะสมกับเวลา จุดประสงค์ และลักษณะของนักเรียนจะช่วยให้การจัดกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ได้ดีขึ้น ทั้งนี้จะต้องมีการอภิปรายสรุปผลการเรียนรู้จากเกมและนำข้อคิดที่ได้ไปประยุกต์ใช้

- **การใช้สถานการณ์จำลอง** เป็นการจัดกิจกรรมที่เสนอสถานการณ์จำลองที่อาจสมมติขึ้น หรือเรื่องจริงขึ้นมาแต่ไม่บอกแหล่งหรือไม่ระบุชื่อ วิธีนี้จะช่วยให้แต่ละบุคคลได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ความสนใจ ค่านิยม รวมทั้งแสดงบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ ออกมา ทำให้บุคคลเข้าใจตนเองและยอมรับผู้อื่น นำไปสู่การปรับตัวในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น รวมทั้งส่งเสริมให้เข้าใจการทำงานกลุ่ม ฝึกทักษะการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ

- **การศึกษารายกรณี** เป็นวิธีการฝึกหดยกเอาเรื่องราวกรณีใดกรณีหนึ่งมาร่วมกันศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสาระและประโยชน์จากกรณีตัวอย่างนั้น ๆ ซึ่งจากตัวอย่างกรณีที่หยิบยกมานั้น ก็จะช่วยเอื้ออำนวยให้ผู้รับการฝึกได้เข้าใจและเห็นแนวทางปฏิบัติทักษะนั้น ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง ๆ

นอกจากนี้เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมแนะแนวยังสามารถนำสื่ออื่น ๆ ที่ทันสมัย เช่น ภาพยนตร์ วิทยุ คอมพิวเตอร์ สื่อ-อุปกรณ์จริง ฯลฯ มาใช้ในการประกอบการจัดกิจกรรมแนะแนวตามเนื้อหา หรือสถานการณ์ที่เหมาะสมได้ ทั้งนี้การเลือกใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมแนะแนว ควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์และเนื้อหาของการจัดกิจกรรมแนะแนวในครั้งนั้น เนื่องจากเทคนิควิธีการแนะแนวแต่ละวิธีมีลักษณะในการจัดและการตอบสนองวัตถุประสงค์ของการแนะแนวที่แตกต่างกัน การเลือกใช้เทคนิคต่าง ๆ ให้เหมาะสมจะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน และบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมแนะแนวในครั้งนั้น ๆ

1.9 รูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน

รูปแบบการเรียนรู้ของบุคคลมีผลต่อการเรียนรู้ ครูแนะแนวควรรู้จักรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนหรือลีลาการเรียนรู้ หรือสไตล์การเรียนรู้ (Learning Style) เพื่อการออกแบบการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับนักเรียน

รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการมองเห็น (Visual) : เรียนรู้จากการเห็น ชอบการนำเสนอที่เป็นภาพหรือแผนผัง การสาธิตให้เห็น และการดูวิดีโอ/วีซีดี ดูโทรทัศน์ ดูภาพยนตร์ ชอบการแสดงให้เห็นหรือทำให้ดูมากกว่าการบอกให้ฟัง **“I SEE what you mean”**

รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการได้ยินได้ฟัง (Auditory) : เรียนรู้จากการฟัง ชอบฟังการอภิปราย ฟังเทป ฟังการบรรยาย การแลกเปลี่ยนถกเถียง และการอธิบายขั้นตอนให้ฟัง มีความสุขกับการฟังวิทยุ ดนตรี การอภิปรายถกเถียง เป็นนักพูดที่ดี ชอบเรียนรู้จากการฟัง **“I HEAR what you mean”**

รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการสัมผัส เคลื่อนไหว (Kinesthetic) : เรียนรู้จากกิจกรรมที่ใช้ประสาทสัมผัสทางร่างกาย และการมีส่วนร่วมโดยตรง ชอบงานที่ได้ลงมือทำ การเคลื่อนไหว การสัมผัส และมีประสบการณ์ตรง มีความสุขกับการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การปีนเขา การเดินรำ การปั่นจักรยาน แสดงอารมณ์ความรู้สึกผ่านภาษาท่าทาง เรียนรู้ได้ดีจากการจับต้องสิ่งของ ใช้ความรู้สึกในการรับรู้สิ่งต่าง ๆ มักใช้สัญชาตญาณ เป็นคนรับรู้ความรู้สึกไวในการสัมผัสสิ่งต่าง ๆ เช่น เสื้อผ้าที่ใส่ เก้าอี้ที่นั่ง **“I FEEL what you pursuits mean”**

แนวคิด ทฤษฎี หลักการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบการเรียนรู้ รวมทั้งเทคนิคและวิธีการในการนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนวมีหลายรูปแบบและอาจทำได้หลายวิธี ทั้งนี้ในการเลือกว่าแนวคิด ทฤษฎี หลักการจัดการเรียนรู้ เทคนิคหรือวิธีการใดจะเหมาะสมสำหรับนักเรียนห้องใด กลุ่มใด และจะทำให้ให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายได้เพียงใดนั้น ครูแนะแนวจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบในการเลือกใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของนักเรียนจำนวนนักเรียนในห้อง วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมแนะแนว ตลอดจนคุณลักษณะที่จะพัฒนาในตัวบุคคล อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงความชำนาญในการใช้เทคนิคหรือวิธีการดังกล่าวของครูแนะแนวเอง และสิ่งที่สำคัญยิ่งก็คือ ต้องเอื้อประโยชน์ให้กับนักเรียนมากที่สุด แนวคิด ทฤษฎี หลักการจัดการเรียนรู้ที่ครูแนะแนวจะนำไปประยุกต์ใช้ได้

นอกจากแนวคิด ทฤษฎี หลักการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบการเรียนรู้ รวมทั้งเทคนิคและวิธีการในการนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว ครูแนะแนวจึงควรมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงของการปฏิรูปการศึกษา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว เพื่อจะได้ดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวทั้งแผนระยะยาวและแผนรายคาบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2

เป้าหมายของหลักสูตรการศึกษา

การศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ๆ ดังนั้น ครูแนะแนวจึงต้องทันสมัย เข้าใจระบบการศึกษา เข้าใจหลักสูตรและเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ดังนี้

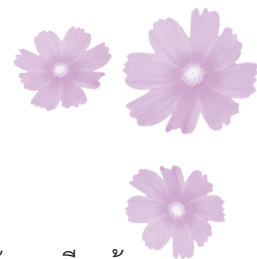
2.1 การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561

วิสัยทัศน์ คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ

เป้าหมาย ภายในปี 2561 มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยมีจุดเน้นดังนี้

- 1) คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้ของคนไทย โอกาสทางการศึกษา และเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียน สถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อม หลักสูตร และเนื้อหา พัฒนาวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า สามารถดึงดูดคนเก่ง ดี และมีใจรักมาเป็นครูคณาจารย์ ได้อย่างยั่งยืน ภายใต้ระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
- 2) เพิ่มโอกาสการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ เพื่อให้ประชาชนทุกคนทุกเพศ ทุกวัย มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
- 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษา โดยเพิ่มบทบาทของผู้ที่อยู่ภายนอกระบบการศึกษาด้วย

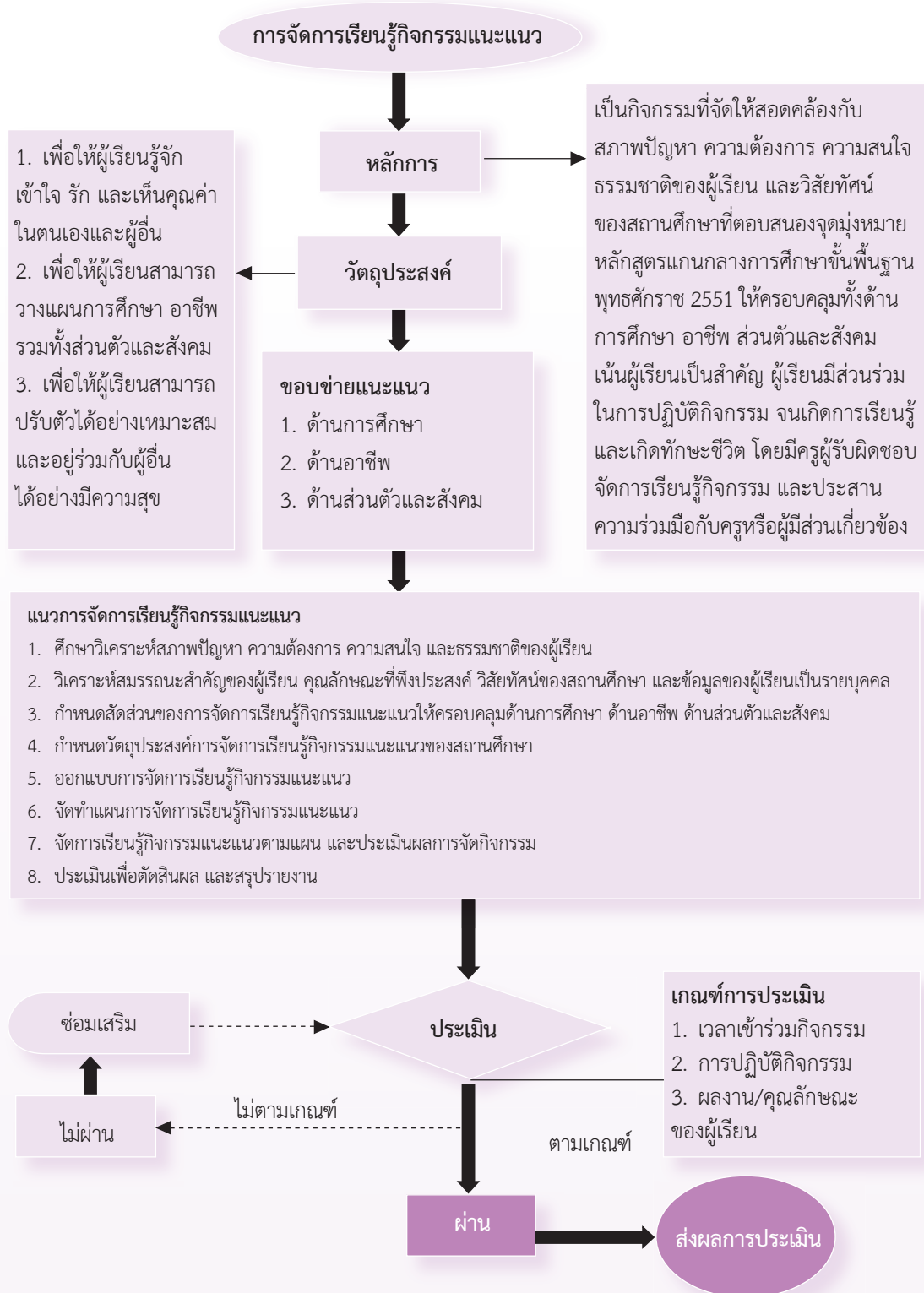

2.2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้ “การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว” เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิต ทั้งด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจนักเรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้การปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนานักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิต ทั้งในด้านการศึกษาและอาชีพ สามารถปรับตนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน ตามแผนผังการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว ดังนี้

แผนผังการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

คำอธิบายแผนผังการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

หลักการ

เป็นกิจกรรมที่จัดให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ธรรมชาติของผู้เรียน และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาที่ตอบสนองจุดมุ่งหมายหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้ครอบคลุมทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม จนเกิดการเรียนรู้และเกิดทักษะชีวิต โดยมีครูผู้รับผิดชอบจัดกิจกรรม และประสานความร่วมมือกับครูหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จัก เข้าใจ รัก และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการศึกษา อาชีพ รวมทั้งส่วนตัวและสังคม
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ขอบข่ายแนะแนว

1. **แนะแนวด้านการศึกษา** ซึ่งมีขอบข่ายงานตั้งแต่การสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียน การฝึกทักษะหรือเทคนิคการเรียนที่มีประสิทธิภาพ กิจนิสัยในการเรียน การวางแผนการเรียนที่ดี การรู้ช่องทางการศึกษา และการเลือกทางศึกษาต่อ ตลอดทั้งการสร้างนิสัยใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต

2. **แนะแนวด้านอาชีพ** ซึ่งมีขอบข่ายงานตั้งแต่การสร้างเจตคติที่ดีต่อการทำงาน และการประกอบอาชีพ การสร้างความตระหนักรับรู้เกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงของโลกอาชีพ การสำรวจอาชีพ การตัดสินใจและวางแผนด้านอาชีพ การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ การเข้าสู่อาชีพ และการพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ

3. **แนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม** ซึ่งมีขอบข่ายงานตั้งแต่การรู้จัก เข้าใจตนเอง และผู้อื่น เห็นคุณค่าของตน ผู้อื่น ครอบครัว สังคม รู้จักชีวิตและสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การรู้จักปรับตัวและแก้ปัญหา การพัฒนาตนเอง การฝึกทักษะชีวิตและทักษะทางสังคม เพื่อให้มีบุคลิกภาพดี สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่สมบูรณ์

แนวการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

- 1) ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ธรรมชาติของผู้เรียน
- 2) วิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- 3) กำหนดสัดส่วนของการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวให้ครอบคลุมด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม โดยยึดสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ตลอดจนธรรมชาติของผู้เรียนและเป้าหมายของสถานศึกษา โดยครู ผู้ปกครอง และผู้เรียนมีส่วนร่วม

4) กำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษาเป็นระดับการศึกษาและชั้นปี

5) ออกแบบการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ พฤติกรรมผู้เรียน หลักฐานการทำกิจกรรม วิธีการจัดกิจกรรม วิธีการประเมินผล ภาคเรียน และจำนวนเวลาที่จัดกิจกรรมแนะแนว

6) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม เวลา วัตถุประสงค์ สาระสำคัญ ชิ้นงาน/ภาระงาน วิธีการจัดกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผล

7) จัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวตามแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว และประเมินผลการจัดกิจกรรม

8) ประเมินเพื่อตัดสินผล และสรุปรายงาน

แนวการประเมินผลกิจกรรมแนะแนว

การประเมินกิจกรรมแนะแนว มี 2 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน อาจประเมินได้จากครู นักเรียน และผู้ปกครอง

ลักษณะที่ 2 การประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน ครูผู้จัดกิจกรรมตรวจสอบเวลา การเข้าร่วมกิจกรรม และประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตัดสินผลการประเมินเป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน” ดังนี้

“ผ่าน” หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

“ไม่ผ่าน” หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

นอกจากนี้ครูยังสามารถประเมินภาพรวมของการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวเมื่อสิ้นภาคการศึกษาเพื่อจะได้นำผลมาวิเคราะห์แล้วพัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนวให้ดียิ่งขึ้นในภาคการศึกษาต่อไป ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง แบบประเมินการจัดกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน

ภาคการศึกษา.....ปีการศึกษา.....ชื่อ-สกุล.....
 ชั้น ม. ....../.....เลขที่.....ครูประจำชั้นชื่อ.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมแนะแนว โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่าง
 ที่ตรงกับความเป็นจริง
 5 หมายถึง มากที่สุด/4 หมายถึง มาก/3 หมายถึง ปานกลาง/2 หมายถึง น้อย/
 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ข้อความ	5	4	3	2	1
ข้าพเจ้า...					
1. เห็นคุณค่าและความสำคัญของกิจกรรมแนะแนว					
2. คิดว่าเรื่องที่เรียนมีความเหมาะสมกับวัย					
3. ชอบเรียนกิจกรรมแนะแนว					
4. พอใจสื่อการสอน (เช่น รูปภาพ ป้ายข้อความ การสาธิต ฯลฯ)					
5. เห็นด้วยกับวิธีการวัดและประเมินผลของกิจกรรมแนะแนว					
6. พอใจกับระยะเวลาการจัดกิจกรรมแนะแนว (1 คาบต่อสัปดาห์)					
7. ได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในห้องเรียนทั้งเดี่ยวและกลุ่ม					
8. นำผลการเรียนรู้จากกิจกรรมแนะแนวมาพัฒนาตนเอง					
9. เห็นว่ากิจกรรมแนะแนวเป็นส่วนสำคัญในการวางแผนการศึกษา และอาชีพ					
10. เห็นว่ากิจกรรมแนะแนวมีส่วนช่วยเสริมสร้างในการพัฒนา บุคลิกภาพ					

ข้าพเจ้าคิดว่าวิชากิจกรรมแนะแนว

- มีข้อที่น่าชมเชยเป็นพิเศษ คือ.....
- มีข้อควรปรับปรุง คือ.....
- มีเรื่องที่ควรจัดเพิ่มเติม คือ.....
- มีข้อเสนอแนะอื่น ๆ คือ.....

ขอชื่นชมนักเรียนที่ได้ตั้งใจเรียนและร่วมกิจกรรมอย่างดียิ่งตลอดมา
 และให้ส่งแบบประเมินคืนที่ครูผู้สอนกิจกรรมแนะแนวของนักเรียน

นอกจากการดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวตามผังการจัดกิจกรรมแล้ว ครูแนะแนวต้องคำนึงถึง**สมรรถนะสำคัญ**ของนักเรียนและ**คุณลักษณะอันพึงประสงค์**รวมทั้ง**ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21** ที่นักเรียนจะได้รับการประเมินตามจุดหมายของหลักสูตรอีกด้วย

2.3 สมรรถนะสำคัญของนักเรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนานักเรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้นักเรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1) **ความสามารถในการสื่อสาร** เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2) **ความสามารถในการคิด** เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3) **ความสามารถในการแก้ปัญหา** เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

4) **ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต** เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5) **ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี** เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

2.4 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้ 1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่เรียนรู้ 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 6. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ ทั้งนี้โรงเรียนอาจกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมจากที่หลักสูตรกำหนดขึ้นอยู่กับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และพันธกิจของโรงเรียน

2.5 ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21

ความท้าทายด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในการเตรียมนักเรียนให้พร้อมใช้ชีวิตเป็นเรื่องสำคัญของกระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 20 และ 19

จากความจำเป็นในการพัฒนาคนให้เข้ากับสังคมยุคใหม่นั้น ทำให้มีการสรุปออกมาว่าสมรรถนะหรือทักษะอะไรที่มนุษย์ยุคใหม่จะต้องมี ที่เรียกกันว่า 21st Century skills หรือทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ประกอบไปด้วยทักษะ 4 ประการ คือ **การมีความรู้ในวิชาหลัก** ซึ่งมีความหมายครอบคลุมถึงความรู้รอบตัวอื่น ๆ ด้วย การมี**ทักษะชีวิตและอาชีพ** การมี**ทักษะการเรียนรู้และสร้างนวัตกรรมใหม่** ที่เกี่ยวข้องกับทักษะแห่งความร่วมมือ 4 ประการ คือ การสื่อสาร (Communication) ความร่วมมือกัน (Collaboration) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) การคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) การมี**ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี** แม้ว่าจะมีทักษะที่จำเป็นเพียง 4 ประการ แต่ทั้งหมดล้วนแล้วแต่เป็นทักษะที่ต้องได้รับการพัฒนาในระยะยาว ต้องได้รับการปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็กซึ่งเป็นวัยแห่งการเรียนรู้ และเมื่อมีการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวแล้วจึงได้กำหนดความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่จะทำให้นักเรียนสามารถอยู่รอดในสังคม และมีชีวิตที่มีคุณภาพได้เมื่อโตขึ้น จำนวน 8 ประการ ดังนี้

1. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
2. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้
3. มีทักษะการคิดขั้นสูง
4. ทักษะชีวิตและอาชีพ
5. ทักษะทางสังคม
6. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา
7. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ
8. ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

ตอนที่ 3

แนวทางการบูรณาการแนวคิด ทฤษฎี หลักการ การจัดการเรียนรู้ และเป้าหมายของหลักสูตร สู่การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

การจัดการกิจกรรมแนะแนวให้มีประสิทธิภาพ ครูแนะแนวต้องมีทั้งศาสตร์และศิลป์ในการจัดการกิจกรรม “ศาสตร์” พื้นฐานสำคัญ คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ และ “ศิลป์” ที่มีความหมาย คือ การบูรณาการสาระความรู้ความเข้าใจในด้านแนวคิด ทฤษฎี หลักการ การจัดการเรียนรู้ ความเข้าใจชีวิต เข้ากับกระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างกลมกลืน

ด้วยปัจจัยสังคมปัจจุบันส่งผลต่อความคิดและพฤติกรรมของนักเรียนเป็นอย่างมาก การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ของครูแนะแนว จึงต้องพัฒนารูปแบบ วิธีการ และสื่อ ให้น่าสนใจ ทันสมัย เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของนักเรียน ซึ่งครูแนะแนวจำเป็นต้องศึกษา เรียนรู้ พัฒนาเทคนิค วิธีการจัดการกิจกรรมอยู่เสมอ และไม่มีที่สิ้นสุด โดยคณะผู้เขียนขอเสนอรูปแบบและขั้นตอน การจัดทำแผนการจัดการกิจกรรมแนะแนวทั้งรายภาคและรายคาบ ดังนี้

3.1 การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียน

เอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียน เป็นแนวทางสำคัญที่จะทำให้ครูแนะแนวสามารถดำเนินการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวได้ตามบริบทของโรงเรียน บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด และเป็นหลักฐานยืนยันการทำงานแนะแนวอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน สามารถอ้างอิงและตรวจสอบได้ เอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมแนะแนว ควรประกอบด้วย

1. **ส่วนนำ** เป็นการกล่าวถึงบริบทพื้นฐานของโรงเรียน ตั้งแต่ประวัติความเป็นมา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ปรัชญา เป้าหมาย โครงสร้างการบริหารงาน เป็นต้น

2. แนวการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

1.1 สภาพปัจจุบันของโรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง และนักเรียน จุดเด่น (จุดแข็ง)-จุดอ่อน (จุดด้อย) สภาพผู้ปกครอง ความต้องการและความคาดหวัง ลักษณะ และธรรมชาติของผู้เรียน สภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ

1.2 เป้าหมายการศึกษาและความคาดหวังของหลักสูตร เช่น สมรรถนะสำคัญที่กำหนดไว้ในหลักสูตร คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา ทักษะชีวิต ในศตวรรษที่ 21

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของข้อมูลจากการศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดโครงสร้างเวลาและสัดส่วนของการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

3.1 โครงสร้างเวลาการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวในหลักสูตรสถานศึกษา

3.2 สัดส่วนเนื้อหาและเวลาการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 4 กำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

- 4.1 วัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระดับสถานศึกษา
- 4.2 วัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระดับชั้นปี
- 4.3 วัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระยะยาวและรายคาบ

1. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จัก เข้าใจ รัก และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น
1) เพื่อให้ผู้เรียนรู้จัก เข้าใจ เห็นคุณค่าในตนเอง และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2) เพื่อให้ผู้เรียนรู้จัก เข้าใจ เห็นคุณค่าของผู้อื่น และปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างเหมาะสม

2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการศึกษา อาชีพ รวมทั้งการดำเนินชีวิตและสังคม

1) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาและวางแผนด้านการศึกษา

2) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาและวางแผนด้านอาชีพ

3) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาและวางแผนด้านชีวิตและสังคม

3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ขั้นตอนที่ 5 การออกแบบการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

ขั้นตอนที่ 6 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระดับชั้น

ขั้นตอนที่ 7 การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวตามแผน

7.1 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระยะยาว

(รายภาคการศึกษา)

7.2 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระยะสั้น

(รายคาบ)

ขั้นตอนที่ 8 การประเมินการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

3.2 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน ควรเริ่มต้นจากการกำหนดโครงสร้างการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวให้ครอบคลุมขอบเขตของการแนะแนว 3 ด้าน คือ การแนะแนวการศึกษา (Educational Guidance) การแนะแนวอาชีพ (Vocational Guidance) และการแนะแนวในเรื่องส่วนตัวและสังคม (Social and Personal Guidance) ซึ่งการกำหนดสัดส่วนของน้ำหนักแต่ละด้านอาจแตกต่างกันไปในแต่ละระดับชั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะและปัญหาของผู้เรียน จากนั้นจึงนำโครงสร้างที่วิเคราะห์ได้แล้วมาจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมระยะยาว ตลอดหนึ่งภาคการศึกษาหรือปีการศึกษา เรียกว่า แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระยะยาว เพื่อจะได้เห็นลำดับก่อน-หลังของการจัดกิจกรรมเรื่องต่าง ๆ ในแต่ละคาบเรียน รวมจำนวน 18 คาบ ต่อหนึ่งภาคเรียน ต่อจากนั้นครูแนะแนวจึงแยกนำแต่ละเรื่องมาจัดเตรียมอย่างละเอียด-ชัดเจน ให้เป็นแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระยะสั้น ระบุวัน เวลา การจัดกิจกรรมเฉพาะคาบเรียน เน้นที่ครูกับนักเรียนร่วมกันปฏิบัติจริงอย่างมีขั้นตอน คือ ขั้นนำ ชั้นกิจกรรม และขั้นสรุป เรียกว่า แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ

3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระยะยาว

หัวข้อแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระยะยาว ควรประกอบด้วย

ส่วนหัว : เป็นส่วนที่ต้องระบุชื่อโรงเรียน ระดับชั้น ภาคการศึกษา ปีการศึกษา

และผู้สอน

ส่วนตาราง : ประกอบด้วย

- คาบที่ (ในหนึ่งภาคการศึกษาควรจัดกิจกรรมไม่น้อยกว่า 18 คาบ)

- ชื่อเรื่อง (สั้น กระชับ น่าสนใจ และตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้

นักเรียนได้เรียนรู้)

22 การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

- ขอบข่ายงานแนะแนว (ระบุว่าเรื่องดังกล่าวจัดอยู่ในขอบข่ายใดในสามขอบข่าย คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม)
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (ระบุสิ่งที่เป็นพฤติกรรมที่จะวัดและประเมินได้)
- เป้าหมาย (ระบุสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน และความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21)
- รวมจำนวนคาบและคิดเป็นร้อยละตามขอบข่ายงานแนะแนว
ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(ตัวอย่าง)

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระยะยาว

โรงเรียน.....

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ผู้สอน : .....

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
1	ครอบครัวเด็กน่ารัก			✓	สามารถระบุคนทำหน้าที่ย่างต่าง ๆ ในครอบครัวของตนได้	1. การสื่อสาร 2. การคิด 3. การแก้ปัญหา	1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน	1. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 3. มีทักษะการคิดขั้นสูง
.....						4. การใช้ทักษะชีวิต 5. การใช้เทคโนโลยี	5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ	3. มีทักษะการคิดขั้นสูง 4. ทักษะชีวิตและอาชีพ 5. ทักษะทางสังคม 6. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา 7. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ 8. ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย
15	ขอวิชาอะไรเอ่ย?	✓			- บอกชื่อวิชาที่ชอบได้ - หาเหตุผลในการขอวิชานั้น			
.....								
.....								
18	ไม่สบายใจจะปรึกษาใครดี			✓	- ระบุบุคคลที่จะช่วยแก้ไขปัญหของตนได้ดังตัวอย่างในนิทาน			
รวมจำนวนคาบ		5	3	10		18		
ร้อยละ		27	18	55		100		

3.2.2 แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ

การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ เป็นการวางแผนที่จะช่วยให้ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ การวางแผนที่ดีจะช่วยให้ครูเกิดความมั่นใจ และดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องจัดให้เหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะและความต้องการของผู้เรียน สภาพสังคมแวดล้อม และบริบทของโรงเรียน ดังนี้

ขั้นตอนของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ

การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ มีขั้นตอนที่ควรดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

- 1) กำหนดเรื่องที่จะจัดกิจกรรมโดยดูจากแผนการจัดกิจกรรมระยะยาวที่วางไว้
- 2) ศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะจัดกิจกรรม
- 3) กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้
- 4) กำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
- 5) กำหนดรูปแบบการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเรื่องและลักษณะของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
- 6) กำหนดสื่อ-อุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้
- 7) กำหนดวิธีการประเมินผลเพื่อพิจารณาว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร

องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ ควรมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. หัวเรื่องของแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ

การเขียนหัวเรื่องของแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ จะทำให้ทราบถึงรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้แผนการจัดกิจกรรม ทั้งในเรื่องของชื่อวิชา ชื่อกิจกรรม ระดับชั้นที่สอน วันที่ เดือน พ.ศ. และระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม

ตัวอย่าง

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ

เรื่อง ใจชื่อ...ชื่อไม่ได้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 วันที่ 17 พฤษภาคม 2558 เวลา 13.10-14.00 น.

2. **สาระสำคัญ** เป็นการสรุปความคิดรวบยอด (Concept) ในเรื่องราวที่จะให้เกิดการเรียนรู้ของนักเรียนเมื่อได้เรียนจบคาบแล้ว

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการกำหนดทิศทางและขอบเขตของการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนสิ่งที่คาดว่าจะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียน ซึ่งในที่นี่จะขอยกตัวอย่างจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral Objectives) ซึ่งนิยมใช้กันมาก เนื่องจากเป็นจุดประสงค์ที่สามารถวัดและประเมินผลได้ชัดเจน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม มีลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. ระบุเป็นคำที่แสดงพฤติกรรมที่คาดหวัง (Expected Behavior)
2. ระบุเงื่อนไขของการเกิดพฤติกรรม (Condition of Behavior)
3. กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำของการบรรลุวัตถุประสงค์ (Criteria)

4. สารการเรียนรู้

เป็นการกำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่สำคัญในการจัดกิจกรรมแต่ละคาบ สามารถพิจารณาได้จากจุดประสงค์การเรียนรู้ว่าครุคาดหวังให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องอะไรบ้าง ครูก็ควรต้องเตรียมเนื้อหาในส่วนนั้น ๆ ไว้

5. สมรรถนะสำคัญ

เป็นการระบุสมรรถนะที่จะเกิดขึ้นเมื่อนักเรียนได้เรียนรู้กิจกรรมนี้แล้ว

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

เป็นการระบุว่ากิจกรรมนี้ได้ฝึกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อใดให้แก่
นักเรียน

7. ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21

เป็นการระบุความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน

8. วิธีดำเนินกิจกรรม

การกำหนดวิธีดำเนินกิจกรรมควรต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ โดยครูจะต้องคิดวิธีการว่าทำอย่างไรจึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ ซึ่งจุดประสงค์บางข้อครูอาจจัดกิจกรรมได้มากกว่าหนึ่งอย่าง นอกจากนี้ครูควรเลือกใช้กิจกรรมที่เหมาะสมกับลักษณะและวัยของผู้เรียนด้วย วิธีดำเนินการ แบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ **ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน** ใช้เวลาประมาณ 3-5 นาที **ชั้นกิจกรรม** ครูควรกำหนดวิธีการจัดกิจกรรมให้หลากหลาย แปลกใหม่ เหมาะกับเรื่อง วัย และความสนใจของผู้เรียน และ**ชั้นสรุป** อาจจะอยู่ในรูปแบบของคลิปปวีดิทัศน์ กลอน ข้อความ ที่สั้น กระชับ และเข้าใจง่าย โดยเรียงลำดับจากชั้นนำเข้าสู่บทเรียน ชั้นกิจกรรม ชั้นสรุป เป็นข้อ ๆ ตามจริง

9. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

เป็นเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุจุดประสงค์ และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ ตัวอย่างเช่น บัตรคำ แถบประโยค แผนภูมิ รูปภาพ แถบบันทึก เสียง วิดิทัศน์ Power Point ของจริง ฯลฯ สื่อการสอนที่ดี ควรมีลักษณะเหมาะสมกับเนื้อหา กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ราคาไม่แพง เรียบง่าย และให้ประโยชน์คุ้มค่ากับการลงทุน

10. การวัดและประเมินผล

ครูควรตั้งเกณฑ์การประเมินผลโดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ และกำหนดวิธีการรวมทั้งระบุสิ่งที่จะประเมินเพื่อดูว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์หรือไม่ อย่างไร

11. บันทึกหลังการจัดกิจกรรม

หลังจากที่ครูได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ครูควรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมและเขียนบันทึกผลในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ การเรียนรู้ของผู้เรียนตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ บรรยากาศของการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของผู้เรียน ข้อสังเกตที่พบปัญหา/อุปสรรค และแนวทางการแก้ปัญหาสิ่งที่จะต้องปรับปรุง เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนวต่อไป

นอกจากนี้ควรเพิ่มเติมแหล่งความรู้หรือหนังสืออ้างอิงเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งความรู้และหนังสือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องการจัดกิจกรรม โดยรูปแบบการเขียนควรเขียนในรูปแบบของบรรณานุกรม

ตัวอย่าง แบบฟอร์มการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ

เรื่อง .....

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... เวลา..... น.

1. สาระสำคัญ

.....

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 .....

2.2 .....

3. สาระการเรียนรู้

.....

4. สมรรถนะสำคัญ

4.1 .....

4.2 .....

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

5.1 .....

5.2 .....

6. ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21

6.1 .....

6.2 .....

7. วิธีดำเนินกิจกรรม

7.1 .....

7.2 .....

7.3 .....

8. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

8.1 .....

28 การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

9. การวัดและประเมินผล

9.1 .....

9.2 .....

10. กิจกรรมเสนอแนะ

.....

11. บันทึกหลังการจัดกิจกรรม

.....

(ลงชื่อ).....ผู้สอน
(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

(หมายเหตุ กรณีมีใบความรู้ ใบงาน แบบทดสอบ และการแปลผล นิทาน คลิปวีดิทัศน์ ให้แนบ
รายละเอียดต่อท้ายแผนทั้งหมด)

3.3 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว 12 ระดับชั้น

ครูแนะแนวสามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวในระดับชั้นต่าง ๆ ที่ตนเองสอนได้ เช่น ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ป.1-2-3) ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4-5-6) ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-2-3) และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-5-6) ตามแนวทางในข้อ 3.1 และ 3.2 และผนวกความมั่นใจด้วยการศึกษาตัวอย่าง ซึ่งเขียนโดยครูแนะแนวที่มีประสบการณ์ตรง เป็นผู้มีความรู้ คุณธรรม และคุณภาพ ที่ผ่านการคัดสรรแล้ว จากหลากหลายเขตพื้นที่ ต่างสถานศึกษา และต่างระดับชั้น เช่น โรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนเทศบาล โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนสาธิต เป็นต้น

ตัวอย่างที่เลือกนำมาเสนอต่อไปนี้เป็นแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวแผนคู่ของแต่ละชั้น โดยจัดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระยะยาว 12 ตัวอย่าง สอดคล้องเป็นคู่กับแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบอีก 12 ตัวอย่าง โดยจัดให้ส่วนใหญ่เป็นแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวภาคเรียนที่ 1 ยกเว้น ม.2 กับ ม.5 เป็นภาคเรียนที่ 2 ทั้งนี้เพื่อให้เป็นตัวอย่างครบ 2 ภาคเรียน ตลอดปีการศึกษา

นอกจากนั้นการกรอกร่องในแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ ยังเน้นการช่วยเหลือนักเรียนให้ป้องกัน-แก้ไขปัญหาและพัฒนาตนเองได้ตามระดับชั้นที่เรียนรู้อยู่จริง จึงจัดตัวอย่างกระจ่างแจ้งให้เป็น 3 ระดับช่วงชั้น แยกตามขอบข่ายงานแนะแนว 3 ด้าน ดังนี้

ระดับเริ่มต้นช่วงชั้นเรียน ได้แก่ ชั้น ป.1 ป.4 ม.1 และ ม.4 จะเป็นแผนเรื่องในขอบข่ายงานแนะแนวส่วนตัวและสังคม โดยมุ่งหมายให้นักเรียนรู้จักปรับตัวอยู่ในสังคมใหม่หรือวัยเริ่มเปลี่ยน และสร้างเสริมคุณธรรม ค่านิยมที่ดี

ระดับกลางช่วงชั้นเรียน ได้แก่ ชั้น ป.2 ป.5 ม.2 และ ม.5 จะเป็นแผนเรื่องในขอบข่ายงานแนะแนวอาชีพ โดยมุ่งหมายให้นักเรียนเตรียมตัวสู่อาชีพที่สุจริต

ระดับปลายช่วงชั้นเรียน ได้แก่ ชั้น ป.3 ป.6 ม.3 และ ม.6 จะเป็นแผนเรื่องในขอบข่ายงานแนะแนวการศึกษา โดยมุ่งหมายให้นักเรียนพัฒนาการศึกษาของตน

การแสดงผลงานจะเรียงลำดับตามชั้นประถมศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษา ดังต่อไปนี้

(ตัวอย่าง)

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระยะยาว

โรงเรียน.....

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ผู้สอน : นางปิยะพรรณ พุนทรัพย์

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
1	ครอบครัวเด็กน่ารัก			✓	- สามารถระบุคนทำหน้าที่ต่าง ๆ ในครอบครัวของตนได้	1. การสื่อสาร 2. การคิด 3. การแก้ปัญหา 4. การใช้ทักษะชีวิต 5. การใช้เทคโนโลยี	1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ	1. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 3. มีทักษะการคิดขั้นสูง 4. ทักษะชีวิตและอาชีพ 5. ทักษะทางสังคม 6. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา 7. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ 8. ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย
2-3 (2 คาบ)	โรงเรียนของเรา	✓			- บอกสิ่งที่พบในโรงเรียนได้ - ฝึกการสังเกตรอบตัว			
4-5 (2 คาบ)	โป๊ง-ชี-กลางสร้างอักษร	✓			- ฝึกทักษะการฟังการพูดอย่างง่าย - ฝึกวิธีใช้เฉพาะนิ้วโป๊ง นิ้วชี้ และนิ้วกลาง จับอุปกรณ์การเขียนให้ถูกต้อง			
6-7 (2 คาบ)	ใจชื่อ... ชื่อไม่ได้			✓	- บอกพฤติกรรมที่ไม่ซื่อสัตย์ในสถานการณ์ตัวอย่างได้ - แสดงความคิดเห็นจะทำตนเป็นคนซื่อสัตย์			
8	จู้...จู้...จู้หนูบอกได้		✓		บอกชื่ออาชีพของบุคคลที่ใกล้ชิดได้			
9-10 (2 คาบ)	หาคำตอบให้ที่		✓		- อธิบายการประกอบอาชีพในชุมชนของตน - หาข้อมูลแบบง่ายเกี่ยวกับอาชีพที่สนใจ			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
11-12 (2 คาบ)	หนู...ทำได้			✓	- ฝึกการไหว้ การพูด “ขอบคุณ ขอภัย และขอโทษ”			
13	ใคร...จะอาสา			✓	- ยกตัวอย่างคนที่มี น้ำใจชอบช่วยเหลือ ผู้อื่นจากนิทานได้ - บอกผลดี ที่ช่วยเหลือกัน - ฝึกให้กล้าทำความดี			
14	ความดีของฉัน			✓	- บอกสิ่งที่ทำดี ของตนได้			
15	ชอบวิชา อะไรเอ่ย?	✓			- บอกชื่อวิชาที่ชอบได้ - หาเหตุผลในการ ชอบวิชานั้น			
16	นักสืบตัวน้อย			✓	- บอกลักษณะนิสัย ของตนได้จาก เพื่อนเล่นและ ผู้ปกครอง			
17	รู้สึกเป็นเช่นนี้			✓	- บอกถึงอารมณ์ที่ดี และที่ควรแก้ไข ของตนได้			
18	ไม่สบายใจ จะปรึกษาใครดี			✓	- ระบุบุคคลที่จะช่วย แก้ไขปัญหาของตน ได้ดังตัวอย่าง ในนิทาน			
รวมจำนวนคาบ		5	3	10		18		
ร้อยละ		27	18	55		100		

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ

เรื่อง ใจชื่อ...ชื่อไม่ได้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... เวลา.....น.

---

1. สาระสำคัญ

ความซื่อสัตย์ เป็นคุณธรรมสำคัญของความเป็นมนุษย์ ทุกคนต้องฝึกปฏิบัติประจำ ให้เป็นนิสัย

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 แสดงความคิดเห็นถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์สุจริต ในตัวบุคคลได้

2.2 บอกวิธีการแก้ไข และ/หรือการพัฒนาตนให้เป็นคนซื่อสัตย์สุจริต

3. สาระการเรียนรู้

ความซื่อสัตย์ เป็นการคิด การพูด การกระทำ ตรงกับความเป็นจริง ทั้งต่อหน้า และลับหลัง ทำให้เป็นคนน่าเชื่อถือ-ไว้วางใจ น่าคบหาสมาคมด้วย มีความสุขและเจริญก้าวหน้า ถ้าขาดความซื่อสัตย์จะเป็นคนไม่น่าคบ ไม่น่าไว้วางใจ เป็นที่ระแวงแคลงใจของเพื่อนและคนใกล้ชิด ทำให้สังคมวุ่นวาย

4. สมรรถนะสำคัญ

4.1 การสื่อสาร

4.2 การคิด

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

5.1 ซื่อสัตย์สุจริต

5.2 มีวินัย

6. ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21

6.1 มีภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

6.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

7. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 7.1 ครูถามความคิดเห็นของนักเรียนเรื่องปัญหาที่เกิดจากการขาดความซื่อสัตย์สุจริต เช่น พุดโกหก ขโมย
- 7.2 ครูอ่านสถานการณ์ในใบงาน และตั้งคำถามถามนักเรียนตามใบงาน
- 7.3 ครูและนักเรียนร่วมกับอภิปรายวิธีแก้ไข และ/หรือพัฒนาตนให้เป็นคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต

8. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

ใบงาน เรื่อง ความซื่อสัตย์

9. การวัดและประเมินผล

- 9.1 การตอบคำถามของนักเรียนตรงกับสถานการณ์มากน้อยเพียงใด
- 9.2 สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักเรียน

10. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูส่งเสริมให้มีกิจกรรมในเรื่องความซื่อสัตย์อย่างต่อเนื่อง และจัดกิจกรรมรณรงค์เรื่อง ความซื่อสัตย์ เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนคนอื่น ๆ เช่น การเสนอชื่อและจัดป้ายนิเทศประกาศชื่อนักเรียนที่มีความซื่อสัตย์จากการเก็บของได้แล้วส่งคืนเจ้าของ เป็นต้น

11. บันทึกหลังการจัดกิจกรรม

นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม

(ลงชื่อ).....ผู้สอน

(นางเกศกร ชื่นคำ)

หัวหน้าศูนย์แนะแนว

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ใบงาน เรื่อง ความซื่อสัตย์

สถานการณ์ที่ 1 อ้อมซื้อขนมที่ตลาดเป็นเงิน 20 บาท อ้อมส่งธนบัตรราคา 50 บาท ให้คนขายในร้าน แต่คนขายทอนเงินผิด เกินไป 10 บาท อ้อมรับเงินแล้ว รีบออกจากร้าน

คำถาม ถ้านักเรียนเป็นอ้อม นักเรียนจะอย่างไร

สถานการณ์ที่ 1 (ต่อ) ด้วยความไม่สบายใจ วันรุ่งขึ้นอ้อมจึงนำเงินส่วนเกินไปคืน และได้บอกว่าได้รับเงินทอนเกินมา เจ้าของร้านขอขอบคุณอ้อมที่ช่วยไม่ให้ร้านขาดทุนจากการขายขนม

สถานการณ์ที่ 2 เด็กชายต้นได้รับมอบหมายจากคุณครูให้ปลูกต้นถั่วงอกในกระถาง 2 สัปดาห์ แล้วนำไปส่งที่โรงเรียน คุณแม่ของเด็กชายต้นลืมซื้อเมล็ดถั่วเขียว มาให้เด็กชายต้นปลูก เมื่อครบกำหนดวันส่ง คุณแม่ให้คุณพ่อไปซื้อ ถั่วงอกในตลาดและฝังลงในกระถาง ให้เด็กชายต้นนำไปส่งคุณครู

คำถาม ถ้านักเรียนเป็นเด็กชายต้น นักเรียนจะอย่างไร

สถานการณ์ที่ 2 (ต่อ) เด็กชายต้นตั้งใจจะนำต้นถั่วงอกที่คุณแม่เตรียมให้ไปส่งคุณครู เมื่อไปถึงโรงเรียนพบเพื่อน ๆ ต่างพากันอวดผลงานการปลูกต้นถั่วงอก ใหญ่บ้างเล็กบ้างอย่างภาคภูมิใจ เด็กชายต้นจึงรู้สึกละอาย และตัดสินใจไปบอกคุณครูว่าลืมปลูกต้นถั่วงอก และขออนุญาตแก้ตัวใหม่ คุณครูเห็นว่าเด็กชายต้นมีความกล้าและมีความซื่อสัตย์ จึงอนุญาตให้เด็กชายต้นได้ทดลองปลูกแล้ว นำมาส่งคุณครูอีกครั้งหนึ่ง

สถานการณ์ที่ 3 เด็กหญิงก้อยเดินทางมาโรงเรียนโดยรถประจำทาง วันหนึ่งขณะที่เด็กหญิงก้อย กำลังเดินทางไปโรงเรียน เด็กหญิงก้อยได้เห็นผู้หญิงที่ยืนอยู่ข้าง ๆ ทำกระเป๋าสตางค์หล่นอยู่ข้างที่นั่งเด็กหญิงก้อย

คำถาม ถ้านักเรียนเป็นเด็กหญิงก้อย นักเรียนจะอย่างไร

สถานการณ์ที่ 3 (ต่อ) เด็กหญิงก้อยจึงหยิบกระเป๋าสตางค์ไปและสะกิดเรียกผู้หญิงที่ยืนอยู่ข้าง ๆ เด็กหญิงก้อย ว่าทำกระเป๋าสตางค์หล่น ผู้หญิงคนนั้นกล่าวขอบคุณและชื่นชมเด็กหญิงก้อยที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ทำให้เด็กหญิงก้อย รู้สึกภาคภูมิใจมาก

(ตัวอย่าง)

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระยะยาว

โรงเรียน.....

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ผู้สอน : นางปิยะพรรณ พุนทรัพย์

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
1-2 (2 คาบ)	ความภูมิใจ	✓			- ระบุรายวิชาที่เรียนดีและสาเหตุที่ทำให้	1. การสื่อสาร 2. การคิด	1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	1. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
3	ยิ้ม-ยิ้ม-ยิ้ม			✓	- บอกลักษณะของคนอารมณ์ดีได้ - ฝึกการยิ้ม การทักทายอย่างสุภาพ	3. การแก้ปัญหา 4. การใช้ทักษะชีวิต 5. การใช้เทคโนโลยี	2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ	2. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 3. มีทักษะการคิดขั้นสูง 4. ทักษะชีวิตและอาชีพ 5. ทักษะทางสังคม 6. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา 7. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ 8. ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย
4-5 (2 คาบ)	นานาอาชีพ		✓		- สามารถอธิบายภาพอาชีพหลากหลายในสังคมได้			
6	อาชีพของพ่อ		✓		- เล่าเรื่องอาชีพของพ่อได้ - ฝึกทักษะการฟัง			
7	คุณ...ประหยัด			✓	- บอกสิ่งที่ควรจะประหยัดได้ - ฝึกวิธืออมทรัพย์อย่างง่ายได้			
8-9 (2 คาบ)	เลียนแบบคนคนเก่ง	✓			- ค้นหาพฤติกรรมของคนที่เราเรียนเก่งจากหลายแหล่ง - บอกสิ่งที่ตนเลือกเลียนแบบคนเก่งได้			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
10	ถิ่นที่พำอยู่			✓	- บอกสิ่งที่ทำให้ท้องถิ่นของตนน่าอยู่ได้ - สามารถยกตัวอย่างการกระทำที่น่าประทับใจของคนในท้องถิ่นได้			
11	กริ่ง...กริ่ง...เสียงโทรศัพท์			✓	- ฝึกการพูดสุภาพทางโทรศัพท์ - บอกผลดีของการใช้คำสุภาพได้			
12	ถ้าเป็นฉัน			✓	- สามารถเปรียบเทียบการแก้ปัญหาต่างกันของคนสองคนได้ - สามารถเลือกวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเองได้			
13-14 (2 คาบ)	นก-หนู			✓	- บอกสิ่งที่เหมือนหรือแตกต่างกันได้ - ยอมรับได้ว่าคนมีความแตกต่างกันหลายด้าน			
15	ใกล้จะสอบ	✓			- บอกวิธีเตรียมตัวสอบของตนได้ - สามารถลดเวลาเล่นเป็นเวลาเรียนมากขึ้น			
16-17-18 (3 คาบ)	อาเซียน			✓	- สามารถสังเกตเห็นความแตกต่างทางวัฒนธรรมการแต่งกายของคนในประเทศกลุ่มอาเซียน - ค้นหาตัวอย่างและทดลองใช้ภาษาอย่างง่าย ๆ ของประเทศติดเขตแดนไทย			
รวมจำนวนคาบ		5	3	10		18		
ร้อยละ		27	18	55		100		

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ เรื่อง อาชีพของพ่อ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... เวลา.....น.

---

1. สาระสำคัญ

ผู้ใหญ่ทุกคนต้องมีการประกอบอาชีพเพื่อหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว เลี้ยงตัวเอง และเลี้ยงบุตรหลาน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนบอกได้ว่าพ่อแม่ประกอบอาชีพอะไร หรือผู้ปกครองประกอบอาชีพอะไร

3. สาระการเรียนรู้

อาชีพ เป็นรูปแบบการดำรงชีพในสังคมมนุษย์ปัจจุบัน อาชีพเป็นหน้าที่ของบุคคล ในสังคม การที่บุคคลประกอบอาชีพจะได้มาซึ่งค่าตอบแทนหรือรายได้ เพื่อใช้จ่ายในการดำรงชีวิต

4. สมรรถนะสำคัญ

- 4.1 การสื่อสาร
- 4.2 การคิด

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 5.1 ใฝ่รู้ใฝ่เรียน
- 5.2 มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21

- 6.1 ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย
- 6.2 ทักษะชีวิตและอาชีพ

7. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 7.1 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง อาชีพคืออะไร ให้นักเรียนอ่าน และอ่านทบทวน ให้นักเรียนฟัง
- 7.2 เมื่ออ่านจบ ครูให้นักเรียนตัวแทนออกมาเล่าสรุปใจความสำคัญที่ได้จากการฟัง เนื้อเรื่อง
- 7.3 ให้นักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์หน้าชั้นเรียนที่เป็นอาชีพของตัวเอง หรือบุคคลในครอบครัว พร้อมบอกถึงนักเรียนจะมีส่วนช่วยเหลือพ่อแม่ได้อย่างไร

7.4 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความสำคัญของอาชีพและแนวทางการปฏิบัติตน
ของนักเรียนเมื่อสมาชิกในครอบครัวต้องออกทำงาน

7.5 นักเรียนทำใบงานกิจกรรมอาชีพของครอบครัว

8. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

8.1 ใบความรู้ เรื่อง อาชีพคืออะไร

8.2 ภาพอาชีพ

8.3 ใบงาน เรื่อง อาชีพของพ่อ

9. การวัดและประเมินผล

9.1 สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

9.2 ตรวจผลงาน

10. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูควรแทรกข้อคิดที่ได้จากการประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์ ขยัน และอดทน
จะทำให้ชีวิตเจริญก้าวหน้าและมีความสุข

11. บันทึกหลังการจัดกิจกรรม

นักเรียนตอบคำถาม อาชีพของผู้ปกครองด้วยความสนุกสนานและหลากหลายอาชีพ

(ลงชื่อ).....ผู้สอน

(นางปิยะพรรณ พุนทรัพย์)

ครูชำนาญการ โรงเรียนสตรีวิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ครูแนะแนวผู้ทิศตน ประจำปี 2558

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

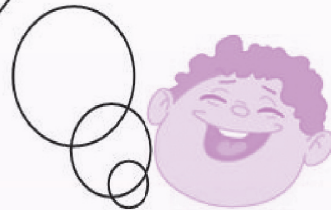
ใบความรู้ เรื่อง อาชีพคืออะไร

อาชีพ เป็นรูปแบบการดำรงชีพในสังคมมนุษย์ปัจจุบัน อาชีพ เป็นหน้าที่ของบุคคลในสังคม การที่บุคคลประกอบอาชีพจะได้มาซึ่งค่าตอบแทนหรือรายได้ เพื่อใช้จ่ายในการดำรงชีวิต

ลักษณะอาชีพ

อาชีพที่จำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน เรียกว่า วิชาชีพ เช่น วิศวกร แพทย์ พยาบาล ทนายความ และอาชีพที่ถูกกฎหมายและศีลธรรม เรียกว่า สัมมาชีพ เช่น ค้าขาย ส่วนบางอาชีพที่ผิดกฎหมาย เรียกว่า มิจฉาชีพ เช่น โจร

อาชีพอาจมีรายได้ต่าง ๆ กันไป ลักษณะอาชีพที่เป็นลูกจ้างจะได้ค่าตอบแทนในรูปแบบเงินเดือน อาชีพค้าขายหรือประกอบกิจการส่วนตัว หรือการลงทุนจะได้ค่าตอบแทนในรูปแบบกำไร

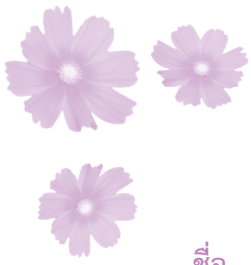

ตัวอย่าง ภาพอาชีพ

doctor

ใบงาน เรื่อง อาชีพของพ่อ

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง   ให้นักเรียนวาดภาพอาชีพของพ่อ (ผู้ปกครอง) ของตนเอง และเล่าความประทับใจเกี่ยวกับอาชีพของครอบครัว

ความประทับใจ.....
.....
.....
.....
.....
.....

(ตัวอย่าง)

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระยะยาว

โรงเรียน.....

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

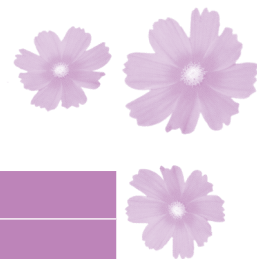
ผู้สอน : นางปิยะพรรณ พุนทรัพย์

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
1	เพื่อนเกลอ			✓	- ฝึกการแนะนำตนเองทางบวก - บอกแนวทางในการคบเพื่อนที่ดี	1. การสื่อสาร 2. การคิด 3. การแก้ปัญหา 4. การใช้ทักษะชีวิต 5. การใช้เทคโนโลยี	1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ	1. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 3. มีทักษะการคิดขั้นสูง 4. ทักษะชีวิตและอาชีพ 5. ทักษะทางสังคม 6. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา 7. มีความสามารถในการใช้ภาษา 8. ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย
2-3 (2 คาบ)	พอใจ-ไม่พอใจ	✓			- แยกกลุ่มวิชาที่ตนได้คะแนนน่าพอใจกับไม่พอใจได้ - ค้นหาแนวทางการปฏิบัติตนเป็นนักเรียนที่ดีจากเพื่อน			
4-5 (2 คาบ)	ฉันคือคนขยัน			✓	- บอกสิ่งที่ตนขยันปฏิบัติเป็นผลดีแก่ครอบครัวได้ - เขียนคำเตือนใจให้เป็นคนขยัน - แลกเปลี่ยนและอธิบายข้อความเตือนใจให้ขยันกับกลุ่มเพื่อน			
6	ทำมาหากิน		✓		- บอกชื่อและลักษณะอาชีพที่ตนสนใจ - ระบุลักษณะเด่นของคนประกอบอาชีพที่เคยรู้จัก			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
7-8 (2 คาบ)	บ้านแห่งความสุข			✓	- บอกบทบาทอย่างง่ายของสมาชิกในครอบครัวในชีวิตประจำวันได้ - อธิบายวิธีปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวได้			
9-10 (2 คาบ)	O-NET	✓			- ได้เรียนรู้การประเมินผลตามหลักสูตรของระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น - ศึกษากรณีตัวอย่างนักเรียนรุ่นพี่ที่สอบได้คะแนนดี			
11	ลองทายกันหน่อย		✓		- บอกชื่ออาชีพที่ทำใน-นอกสำนักงานได้ - อธิบายคุณลักษณะนิสัยของคนประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้อย่างน้อย 5 อาชีพ			
12	ฉันอยากเรียนเก่ง	✓			- วิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนเก่ง-ไม่เก่งจากกรณีตัวอย่างได้ - บอกแนวทางเลือกปฏิบัติตนให้เรียนเก่งได้			
13	เมตตามนุษย์			✓	- เขียนความปรารถนาดีต่อผู้อื่นได้อย่างน้อย 3 ประการ - ยกตัวอย่างผลของการมีเมตตากรุณาได้			

4.4 การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
14-15 (2 คาบ)	เด็กดีที่ชาติต้องการ			✓	- บอกความหมายของสิทธิชาติไทยได้ - บอกหน้าที่ของตนได้อย่างง่าย ในการแสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์			
16	คุณคือเพื่อนแท้			✓	- บอกความประทับใจในความช่วยเหลือของเพื่อน - อธิบายเหตุผลในการคบเพื่อนได้นาน - อภิปรายหาแนวทางในการรักษาความเป็นเพื่อนที่ดีต่อกันได้			
17-18 (2 คาบ)	สบาย-สบาย			✓	- บอกวิธีสร้างความสบายกายได้อย่างน้อย 3 วิธี - หาวิธีรักษาสุขภาพกายและใจได้			
รวมจำนวนคาบ		5	3	10	18			
ร้อยละ		27	18	55	100			

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ

เรื่อง ฉันทายกเรียนเก่ง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... เวลา.....น.

---

1. สาระสำคัญ

นักเรียนที่เรียนเก่ง จะฝึกฝนตนให้เป็นคนขยัน สังเกตสิ่งรอบตัว พร้อมตั้งใจฟังผู้รู้ อ่านหนังสือทุกวัน คิดทบทวนความรู้ เขียน-บันทึก สิ่งสำคัญที่ควรจดจำไว้เสมอ และสามารถถ่ายทอดความรู้สึกลึกซึ้งให้คนอื่นเข้าใจได้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 วิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนเก่ง-ไม่เก่ง จากกรณีตัวอย่างได้
- 2.2 บอกแนวทางเลือกปฏิบัติให้เรียนเก่งได้

3. สาระการเรียนรู้

พฤติกรรมการเรียนเก่ง ได้แก่ ขยัน สนใจ และพร้อมที่จะรับฟัง-คิด-เขียน-บันทึก สิ่งสำคัญที่นำรู้ ถ้ามีข้อสงสัยจะซักถามครูหรือเพื่อนที่รู้จริง หรือค้นหาคำตอบจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายเพิ่มเติม เช่น หนังสือจากห้องสมุด อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

พฤติกรรมของคนที่ไม่เก่ง มักขี้เกียจ ผลัดวันประกันพรุ่ง ไม่สนใจฟัง ไม่คิด ไม่อ่าน ชอบเล่นในเวลาเรียน ฯลฯ นักเรียนอยากเรียนเก่งจึงต้องฝึกฝนเป็นคนขยัน สังเกต-สนใจ ฟังครูสอน คิด-อ่าน ทบทวนบทเรียน ทำการบ้านด้วยตนเอง ซักถามข้อสงสัยจากผู้รู้และค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมเสมอ

4. สมรรถนะสำคัญ

- 4.1 การสื่อสาร
- 4.2 การคิด
- 4.3 การใช้เทคโนโลยี

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 5.1 มีวินัย
- 5.2 ใฝ่รู้ใฝ่เรียน
- 5.3 มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21

- 6.1 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
- 6.2 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้
- 6.3 ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

7. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 7.1 ครูให้นักเรียนที่เรียนเก่งที่สุดของห้องมาตอบคำถามของครูและเพื่อนเกี่ยวกับวิธีเรียนในห้องเรียน การแบ่งเวลาเรียน-เล่น-ทำการบ้าน-การหาความรู้เพิ่มเติมจากเทคโนโลยี
- 7.2 ให้นักเรียนช่วยกันเขียนคำตอบด้านดีไว้บนกระดาน
- 7.3 ครูแสดงภาพให้นักเรียนช่วยกันสร้างเรื่อง พຽ່งนี้ฉันจะอ่านหนังสือ
- 7.4 ให้นักเรียนตรวจสอบพฤติกรรมกาเรียนของตนจากภาพของครู และเรื่อง ที่สร้างขึ้นของเพื่อน ๆ
- 7.5 สุ่มตัวอย่างนักเรียนออกมาเล่าข้อค้นพบวิธีเรียนเก่งที่จะนำไปปฏิบัติจริง

8. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

- 8.1 ใบงานที่ 1 เรื่อง สร้างเรื่องจากภาพหรือการแสดงบทบาทสมมติ
- 8.2 ใบงานที่ 2 เรื่อง ข้อค้นพบวิธีเรียนเก่งของข้าพเจ้า

9. การวัดและประเมินผล

- 9.1 สังเกตพฤติกรรมกามีส่วนร่วมในกิจกรรม
- 9.2 ตรวจสอบผลงานจากใบงาน

10. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูแทรกการยอมรับตนเองอย่างจริงใจในการทำใบงานทุกข้อ

11. บันทึกหลังการจัดกิจกรรม

นักเรียนทำใบงานเสร็จในเวลา ส่วนใหญ่ยอมรับว่าเคยใช้ พຽ່งนี้ฉันจะอ่านหนังสือ และจะพยายามแก้ไขปรับปรุงตนให้เรียนเก่งขึ้นกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

(ลงชื่อ).....ผู้สอน

(นางปิยะพรรณ พุนทรัพย์)

ครูชำนาญการ โรงเรียนสตรีวิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ครูแนะแนวผู้ทิศตน ประจำปี 2558

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ใบงานที่ 1 เรื่อง สร้างเรื่องจากภาพหรือการแสดงบทบาทสมมติ

เข้าห้องเรียนสาย

นั่งหลับปุ๋ยกับโต๊ะ

หันหลังให้ครูและคุยกับเพื่อน

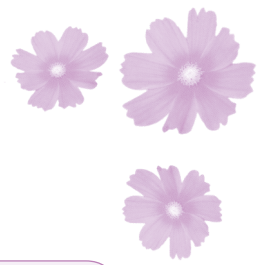

พ่รู้งนี้ฉันจะอ่านหนังสือ

ชื่อเรื่อง พ่รู้งนี้ฉันจะอ่านหนังสือ

เนื้อเรื่อง : ในขณะที่คุณครู.....กำลังสอนนักเรียนในห้อง มี.....

.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ 2 เรื่อง ข้อค้นพบวิธีเรียนเก่งของข้าพเจ้า

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

(ตัวอย่าง)

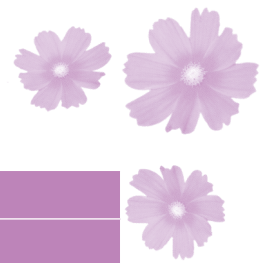
แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระยะยาว

โรงเรียนวัดจระเข้ใหญ่

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ผู้สอน : นางสาวคนธ์ นางาน

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
1	ฉันและเพื่อน			✓	<ul style="list-style-type: none"> - อธิบายวิธีการรู้จักและเข้าใจตนเองอย่างง่าย ๆ ได้ - อธิบายวิธีการรู้จักและเข้าใจเพื่อน ๆ ร่วมชั้นได้ - มีทักษะกระบวนการในการทำงานร่วมกัน - มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสื่อสาร 2. การคิด 3. การแก้ปัญหา 4. การใช้ทักษะชีวิต 5. การใช้เทคโนโลยี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 3. มีทักษะการคิดขั้นสูง 4. ทักษะชีวิตและอาชีพ 5. ทักษะทางสังคม 6. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา 7. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ 8. ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย
2	พรสวรรค์ที่ฉันมี			✓	<ul style="list-style-type: none"> - บอกได้ว่าตนเองเก่ง คล่อง หรือถนัดด้านใดบ้าง - มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีทักษะกระบวนการในการคิดวิเคราะห์ - มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีความรักและเห็นคุณค่าของตนเอง 			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
3-4 (2 คาบ)	วินัย... เริ่มที่ตัวเอง			✓	<ul style="list-style-type: none"> - บอกความหมายของการเอาใจใส่ต่อหน้าที่ และเห็นความสำคัญของการรู้จักหน้าที่ของตนเอง - บอกผลดีของการรู้จักเอาใจใส่ต่อหน้าที่และผลเสียที่ได้รับจากการที่ไม่รู้จักเอาใจใส่ต่อหน้าที่ - บอกการกระทำที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ - สามารถปฏิบัติตนให้เป็นคนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ได้ 			
5	นี่แหละ... ตัวฉัน			✓	<ul style="list-style-type: none"> - สำรวจและบอกสิ่งที่เปลี่ยนแปลงของร่างกายและจิตใจในช่วงวัยของตนได้ - เห็นความสำคัญและคุณค่าของตนเอง 			
6	ค้นหา ความถนัด	✓			<ul style="list-style-type: none"> - สามารถจัดอันดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ตนถนัดจากมากไปน้อยได้ - สามารถหาแนวทางเพื่อพัฒนาการเรียนได้ - มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ 			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอช่วยงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
7-8 (2 คาบ)	กำจัดจุดอ่อน	✓			<ul style="list-style-type: none"> - รับรู้และบอกจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องของตนเกี่ยวกับการเรียนได้ - บอกถึงสิ่งที่ต้องปรับปรุงพร้อมบอกเหตุผลประกอบได้ - สามารถคิดวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เรียนดีได้ - เลือกวิธีการเรียนที่ดีเพื่อนำมาใช้พัฒนาตนเองได้ - มีทักษะกระบวนการในการทำงานร่วมกัน - เห็นความสำคัญของการคิดอย่างมีเหตุผล 			
9	อาชีพที่ฉันรู้จัก		✓		<ul style="list-style-type: none"> - บอกชื่ออาชีพของพ่อแม่หรือผู้ปกครองได้ - อธิบายถึงความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกันของอาชีพต่าง ๆ - เห็นคุณค่าของอาชีพต่าง ๆ ที่มีต่อตนเอง 			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
10-11 (2 คาบ)	ลักษณะของอาชีพ		✓		<ul style="list-style-type: none"> - บอกถึงลักษณะของอาชีพต่าง ๆ ได้ - บอกถึงลักษณะของบุคคลที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้ - มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง - เห็นความสำคัญของการรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุมีผล 			
12-13 (2 คาบ)	ร่วมด้วยช่วยกัน			✓	<ul style="list-style-type: none"> - บอกกับเพื่อนได้ว่าตนเองนั้นชอบสิ่งใดและมีลักษณะเด่นอะไรบ้าง - ระบุพฤติกรรมที่แสดงว่ายอมรับเพื่อนทั้งข้อเด่นและข้อด้อย - มีความรู้สึกที่ดีต่อพฤติกรรมด้านการเป็นผู้นำและผู้ตาม - บอกความหมายและความสำคัญของความสามัคคี - บอกผลดีที่มีความสามัคคีและผลเสียที่ขาดความสามัคคี - มีทักษะกระบวนการในการทำงานร่วมกัน 			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
14-15 (2 คาบ)	ชีวิตดีมีคุณค่า			✓	<ul style="list-style-type: none"> - บอกความถนัดและความสามารถของตนเองได้ - รับรู้และเขียนชื่นชมความสามารถของผู้อื่นได้ - เปรียบเทียบความสามารถที่แตกต่างระหว่างบุคคลได้ - เห็นคุณค่าการรู้จักส่วนดีของตนเองและผู้อื่น - มีทักษะกระบวนการในการทำงานร่วมกัน 			
16	แลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบคนเก่ง	✓			<ul style="list-style-type: none"> - บอกวิธีเรียนเก่งจากการสัมภาษณ์นักเรียนรุ่นพี่ที่เรียนเก่งให้เพื่อน ๆ ฟังได้ - บอกวิธีการเรียนให้เก่งจากป้ายนิเทศที่โรงเรียนจัดไว้ให้เพื่อน ๆ ฟังได้ - แลกเปลี่ยนวิธีการเรียนให้เก่งของตนกับกลุ่มเพื่อน - มีทักษะกระบวนการในการทำงานร่วมกัน - เห็นความสำคัญของการสื่อสาร 			

54 การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
17-18 (2 คาบ)	ยอมรับ			✓	- รู้จักการให้การยอมรับและการปฏิเสธผู้อื่นได้ - มีทักษะในการยอมรับและปฏิเสธผู้อื่นที่เหมาะสมกับกาลเทศะ - เห็นความสำคัญของการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี			
รวมจำนวนคาบ		4	3	11	18			
ร้อยละ		22	17	61	100			

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ

เรื่อง วินัย...เริ่มที่ตัวเอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... เวลา.....น.

---

1. สาระสำคัญ

ความรับผิดชอบในการรู้จักหน้าที่ คือ การรู้จักสภาพของตนเองที่กำลังเป็นอยู่ รู้หน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างดีด้วยความขยันหมั่นเพียร กระตือรือร้น และทำหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ซึ่งการรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองนั้น จะส่งผลดีทั้งต่อตนเองและส่วนรวมด้วย

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 บอกความหมายของการเอาใจใส่ต่อหน้าที่ และเห็นความสำคัญของการรู้จักหน้าที่ของตนเอง
- 2.2 บอกผลดีของการรู้จักเอาใจใส่ต่อหน้าที่และผลเสียที่ได้รับจากการที่ไม่รู้จักเอาใจใส่ต่อหน้าที่
- 2.3 บอกการกระทำที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้
- 2.4 สามารถปฏิบัติตนให้เป็นคนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ได้

3. สาระการเรียนรู้

- 3.1 ความสำคัญและประโยชน์ของการรู้จักหน้าที่ของตนเอง
- 3.2 ผลดีของการรู้จักเอาใจใส่ต่อหน้าที่และผลเสียที่ได้รับจากการที่ไม่รู้จักเอาใจใส่ต่อหน้าที่
- 3.3 การกระทำที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้

4. สมรรถนะสำคัญ

- 4.1 การสื่อสาร
- 4.2 การคิด

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 5.1 มีวินัย
- 5.2 อยู่อย่างพอเพียง

6. ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21

- 6.1 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
- 6.2 ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

7. วิธีดำเนินกิจกรรม

คาบที่ 1 การรู้จักหน้าที่ของตน

- 7.1 ให้นักเรียนดู CD นิทานสุภาซิด เรื่อง มดกับตั๊กแตน
- 7.2 นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อคิดที่ได้จากนิทาน เพื่อให้นักเรียนเกิดตระหนักถึงความรับผิดชอบต่องานของตนเองในการรู้จักทำงานตามหน้าที่
- 7.3 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยการใช้กระดาษสี จำนวน 5 สี จำนวนสีละ 5 ชิ้น และกระดาษสีขาวสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวนสมาชิกในกลุ่มเพื่อเป็นผู้สังเกต นำกระดาษสีในกล่องให้นักเรียนหยิบทีละคน ใครได้สีเหมือนกันอยู่กลุ่มเดียวกัน
- 7.4 ครูอธิบายกติกาในการเล่นเกมนจนเข้าใจ เสร็จแล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกมอักษรสนุก
- 7.5 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายผลจากการเล่นเกม แล้วส่งตัวแทนกลุ่มเล่าวิธีการทำงานของกลุ่มตนเองและพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่ม โดยครูใช้คำถามนำเพื่ออภิปราย ดังนี้
  - 1) กลุ่มที่ชนะเลิศมีวิธีการทำงานอย่างไร
  - 2) ในขณะที่แข่งขันสมาชิกในกลุ่มมีพฤติกรรมอย่างไร และรู้สึกอย่างไร
  - 3) มีปัญหาอะไรเกิดขึ้นบ้างขณะทำงานกลุ่ม และแก้ปัญหาอย่างไร
  - 4) จากการแข่งขันเกมอักษรสนุก สมาชิกได้ข้อคิดเกี่ยวกับข้อดีและประโยชน์ของการทำงานกลุ่มอย่างไรบ้าง
- 7.6 ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ และความจำเป็นของการรู้จักหน้าที่ของตนเอง และการทำตามหน้าที่ที่ตนเองได้รับมอบหมาย
- 7.7 นักเรียนทำใบงานชวนคิด เรื่อง บทเรียนของส้มโอ

คาบที่ 2 การปฏิบัติตนตามหน้าที่

- 7.8 ให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลง อย่าเกียจคร้าน แล้วร่วมกันอภิปรายเนื้อหาของเพลง ว่าต้องการให้นักเรียนเป็นคนอย่างไร (อย่าเกียจคร้านการทำงานนะพวกเรา งานหนักงานเบาเหนื่อยแล้วเราพักผ่อนก็หาย ไม่ทำงานหลบลหลีกเลี่ยงด้วยเกียจคร้านเอาแต่สบาย แก่งจนตายขอทำนายว่าไม่เจริญ)
- 7.9 ร่วมกันทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนไปครั้งที่ผ่านมา เรื่อง การรู้จักหน้าที่ของตนเอง แล้วให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ กรณีตัวอย่าง เรื่อง ช่วยคิดช่วยทำ
- 7.10 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยใช้กลุ่มเดิมจากชั่วโมงที่ผ่านมา เพื่อร่วมอภิปรายและสรุปคำถาม จากกรณีตัวอย่าง เรื่อง ช่วยคิดช่วยทำ ในประเด็นต่อไปนี้
  - 1) นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดกลุ่มของก้อยจึงทำงานเสร็จและส่งทันเวลาที่กำหนด

- 2) นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดเพื่อนบางกลุ่มจึงทำงานไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด
- 3) ถ้านักเรียนต้องทำงานกลุ่มนักเรียนควรทำอย่างกลุ่มของก้อยหรือไม่ เพราะอะไร
- 4) เรื่อง ช่วยคิดช่วยทำ ให้ข้อคิดอะไรแก่นักเรียนบ้าง

7.11 หลังจากที่นักเรียนอภิปรายในกลุ่มเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมา รายงาน โดยครูและนักเรียนช่วยกันสรุปผลการอภิปรายเพิ่มเติมในแต่ละหัวข้อ

7.12 ครูให้นักเรียนทำข้อตกลงร่วมกันว่ามีกิจกรรมใดบ้างที่นักเรียนต้องรับผิดชอบ ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน โดยแต่ละคนบันทึกไว้ในสมุดบันทึกส่วนตัวและนำไปปฏิบัติ

7.13 ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับผลดีและผลเสียของการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ และแนวทางในการปฏิบัติตนตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

7.14 ครูสรุปแนวคิดตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ดังนี้ บุคคลที่มีความกระตือรือร้น ในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้กระทำก่อให้เกิดผลดี คือ ทำให้สามารถทำงานได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ส่วนบุคคลที่ละเลยต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายย่อมก่อให้เกิดผลเสีย คือ งานที่ทำไม่ประสบผลสำเร็จ หรือสำเร็จแต่ล่าช้ากว่ากำหนด ทำให้เกิดผลเสียหายต่อตนเองหรือต่อส่วนรวมได้

7.15 นักเรียนทำแบบฝึกหัด เรื่อง วินัย...เริ่มที่ตัวเอง จำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน

8. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้

- 8.1 CD นิทานสุภาพศีล เรื่อง มดกับตั๊กแตน
- 8.2 เกมอักษรสนุก
- 8.3 ใบงาน เรื่อง เกมอักษรสนุก
- 8.4 ใบความรู้ เรื่อง การเอาใจใส่ต่อหน้าที่
- 8.5 ใบงานชวนคิด เรื่อง บทเรียนของส้มโอ
- 8.6 ใบความรู้ กรณีตัวอย่าง เรื่อง ช่วยคิดช่วยทำ
- 8.7 แบบฝึกหัด เรื่อง วินัย...เริ่มที่ตัวเอง
- 8.8 เพลง อย่าเกียจคร้าน
- 8.9 แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
- 8.10 แบบบันทึกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

9. การวัดและประเมินผล

- 9.1 วิธีการวัดและประเมินผล
  - การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
  - ตรวจแบบฝึกหัด

9.2 เครื่องมือประเมิน

- แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
- แบบฝึกหัด เรื่อง วินัย...เริ่มที่ตัวเอง

9.3 เกณฑ์การประเมิน

- แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

3	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดีมาก
2	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดี
1	คะแนน	ระดับคุณภาพ	พอใช้
0	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง
- แบบฝึกหัด เรื่อง วินัย...เริ่มที่ตัวเอง

9-10	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดีมาก
7-8	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดี
5-6	คะแนน	ระดับคุณภาพ	พอใช้
1-4	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง

10. กิจกรรมเสนอแนะ

การแบ่งกลุ่มนักเรียนครูอาจใช้เพลงหรือเกมตามทีถนัดได้ ครูต้องคอยสังเกตพฤติกรรม การมีวินัยของนักเรียนแต่ละคนเพื่อจะได้คอยให้คำแนะนำนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

11. บันทึกหลังการจัดกิจกรรม

นักเรียนมีความกระตือรือร้นแต่่วนวายเล็กน้อยในขณะที่แบ่งกลุ่มเพราะมีบางคนไม่ได้ อยู่กลุ่มกับเพื่อน ๆ ที่ตัวเองสนิท แต่ในที่สุดก็สามารถแบ่งกลุ่มได้ถูกใจทุกคน นักเรียนมีความสนใจ ขณะดูนิทาน ดูได้จากกรร่วมแสดงความคิดเห็น มีความสนุกสนานขณะร้องเพลงและเล่นเกม จึงทำให้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทำกิจกรรม

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางเสาวคนธ์ นาจาน)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดจรเข้ใหญ่

จังหวัดสมุทรปราการ

และครูแนะแนว เก่ง ดี มีคุณภาพ ประจำปี 2550

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย

วันที่ 12 มิถุนายน 2558

นิทานสุภาสิต เรื่อง มดกับต๊กแตน

ต๊กแตนเจ้าสำราญตัวหนึ่ง นิস্য่เกียจคร้านชอบความสะดวกสบาย ตลอดช่วงฤดูร้อน ที่สัตว์อื่น ๆ พากันหาอาหารไปเก็บสะสมไว้ในรัง มันมัวแต่ร้องรำทำเพลงสนุกสนาน ไปวัน ๆ ครั้งถึงฤดูหนาวหิมะตกหนัก ต๊กแตนไม่สามารถหาอาหารกินได้ อดอยู่หลายวัน จนในที่สุดต้องชมซานมาเคาะประตูรั้งของมดที่เคยรู้จักกัน

“ได้โปรดเปิดเพื่อน ขออาหารให้ฉันประทังชีวิตสักหน่อย เมื่อพ้นฤดูหนาว

อันแสนทารุณนี้แล้ว ฉันสัญญาว่าจะหาอาหารมาใช้คืน”

เกมอักษรสนุก

คำชี้แจง

1. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มมารับเกมกลุ่มละชุด
2. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงกติกาและข้อปฏิบัติในการเล่นเกม อักษรสนุก คือนำแผ่นตัวอักษรไปเรียงให้เป็นประโยคและต้องร่วมมือกันเรียงให้เป็นประโยคที่ต้องการตามที่กำหนดและเสร็จทันเวลาที่กำหนด กลุ่มที่ทำสำเร็จก่อนเป็นผู้ชนะเลิศให้ปรบมือพร้อมกัน และสังเกตการทำงานของกลุ่มอื่น ๆ ต่อไป จนกว่าจะเสร็จทุกกลุ่ม
3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายผลจากการเล่นเกม ให้ตัวแทนกลุ่มเล่าวิธีการทำงานของกลุ่มตนเองและพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่ม โดยครูใช้คำถามนำเพื่ออภิปราย ดังนี้
  - 1) กลุ่มที่ชนะเลิศมีวิธีการทำงานอย่างไร
  - 2) ในขณะที่แข่งขันสมาชิกในกลุ่มมีพฤติกรรมอย่างไร และรู้สึกอย่างไร
  - 3) มีปัญหาอะไรเกิดขึ้นบ้าง ขณะทำงานกลุ่ม และแก้ปัญหาอย่างไร
  - 4) จากการแข่งขันเกมอักษรสนุก สมาชิกได้ข้อคิดเกี่ยวกับข้อดีและประโยชน์ของการทำงานกลุ่มอย่างไรบ้าง
4. นักเรียนที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้สังเกต รายงานผลการสังเกต ครูและนักเรียนร่วมกันเสนอแนะจากการรายงานผลการสังเกต
5. ร่วมกันเสนอแนะจากการรายงานผลการสังเกต

ใบงาน เรื่อง เกมอักษรสนุก

ประโยคที่ 1 เด็กดีต้องตั้งใจเรียน

เ ดี ก ดี ตั้ อ ง ตั้ ง ใจ เ ร ย น

ประโยคที่ 2 ฉันเป็นคนกระตือรือร้น

ฉั น เ ป็ น ค น ก ระ ตู อ ร ร ุ น

ประโยคที่ 3 ฉันรู้จักหน้าที่ของตนเอง

ฉั น ุ จั ก หน้ า ที่ ข อ ง ต น เ อ ง

ประโยคที่ 4 เด็กดีต้องเอาใจใส่ต่องาน

เ ดี ก ดี ตั้ อ ง เ อ า ใจ ใส่ ต่ อ ง า น

ประโยคที่ 5 เด็กดีต้องมีความรับผิดชอบ

เ ดี ก ดี ตั้ อ ง มี ค ว า ม รั บ ผิ ด ช อ บ

ใบความรู้ เรื่อง การเอาใจใส่ต่อหน้าที่

การรู้จักหน้าที่ของตนเอง หมายถึง การรู้จักสภาพที่ตนเองกำลังเป็นอยู่ การรู้จักหน้าที่ของตน ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ เช่น การทำการบ้านด้วยตนเอง การจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนด้วยตนเอง การมาโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งหากปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัยจะทำให้เป็นคนมีวินัยในตนเอง ซึ่งความมีวินัยในตนเองถือเป็นคุณธรรมพื้นฐานที่จะทำให้เกิดคุณธรรมด้านอื่น ๆ ตามมา เช่น ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความขยันหมั่นเพียร เป็นต้น

อิทธิบาท 4 เป็นหลักธรรมหรือข้อปฏิบัติที่ปฏิบัติแล้วจะประสบผลสำเร็จในการทำงานที่ทำ แบ่งได้เป็น 4 ประการ คือ

1. ฉันทะ หมายถึง ความรักงาน คือ ความพอใจในงานที่ตนทำ เป็นหัวใจสำคัญต่อการทำงานทุกอย่าง ถ้าเกิดความพอใจและรักในงานที่ทำก็จะช่วยให้เกิดความสนใจและพยายามทำจนสำเร็จผล ไม่ว่าจะงานนั้นจะยากเพียงใดก็ตาม

2. วิริยะ หมายถึง มีความเพียรพยายามในการทำงาน มีความกล้าหาญ คือ กล้าที่จะเผชิญกับอุปสรรคปัญหาที่จะเกิดขึ้น มีความอดทน เพราะการทำงานจะต้องประสบความไม่พึงพอใจหลายอย่าง เช่น ความเหน็ดเหนื่อย ความร้อน ความหนาวเย็น คนทำงานที่ดีต้องกล้าเผชิญกับปัญหา เพื่อมุ่งทำงานให้สำเร็จ

3. จิตตะ หมายถึง ความเอาใจใส่กับงานที่ตนทำด้วยใจจดจ่อจริงจัง ไม่วอกแวก หมั่นตรวจตราดูแลงานของตน ไม่เปลี่ยนใจไปสนใจสิ่งอื่น ซึ่งเป็นเหตุให้การทำสิ่งนั้นไม่ประสบผลสำเร็จ

4. วิมังสา หมายถึง การใช้ปัญญาประกอบการทำงาน ปัญหานี้ได้แก่ วิชาความรู้ที่จะนำมาใช้ศึกษา ตรึกตรอง ตรวจสอบงานที่ทำ ว่าได้ทำโดยถูกต้องหรือไม่ จะเกิดผลดีผลเสียหรือมีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไข ตลอดจนหาวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ เพื่อให้งานนั้นประสบความสำเร็จได้อย่างรวดเร็ว

การที่คนเราจะประสบผลสำเร็จ ควรฝึกตนตั้งแต่ยังเล็ก ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียนหรือการทำงาน เช่น ทำรายงาน ทำงานฝีมือส่งคุณครู ทำงานบ้าน ไม่ว่าจะเป็งานชิ้นเล็กหรือชิ้นใหญ่ ทำคนเดียวหรือทำเป็นกลุ่ม ก็ต้องอาศัยอิทธิบาท 4 ทั้งสิ้น จึงประสบผลสำเร็จ หลักธรรมนี้จึงมีประโยชน์ต่อการเรียนและการทำงานของทุก ๆ คน

ใบงานชวนคิด เรื่อง บทเรียนของส้มโอ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วแสดงความคิดเห็นตามความคิดและความรู้สึกของตนเอง

ส้มโอ : “วันนี้การบ้านเยอะจัง เฮ้อ! เปื่อ ไม่อยากทำเลย ยากก็ยาก เลขก็ทำไม่ได้ไปลอกเพื่อน
พรุ่งนี้ดีกว่า ส่วนภาษาไทยกินข้าวเย็นแล้วค่อยทำ ตอนนีดูทีวีก่อนกำลังสนุกพอดี”

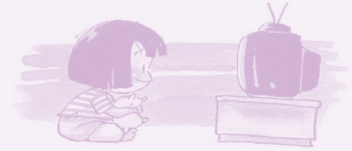
แม่ : “ส้มโอทำการบ้านหรือยัง รีบ ๆ ทำนะลูก เดี่ยวแม่จะต้องเอาของไปส่งที่บ้านคุณป้า
จะกลับค่า ดูแลตัวเองนะลูก”

ส้มโอ : “คะแม่ ไม่ต้องห่วงคะ เดี่ยวหนูละครเรื่องนี้จบจะรีบทำคะ”

เมื่อแม่ไปธุระส้มโอก็ดูทีวีต่อ หลังจากกินข้าวอาบน้ำแล้ว ส้มโอหยิบสมุดการบ้านมาวางหน้าทีวี
ทำไปดูไปท้ายสุดก็ดูทีวีอย่างเดียว ไม่ได้ทำการบ้าน ดูทีวีจนดึก

ส้มโอ : “เฮ้อ! ง่วงไปนอนดีกว่า พรุ่งนี้ค่อยจัดตารางเรียน”

ส้มโอเข้านอนโดยไม่ได้ทำการบ้านและไม่ได้จัดตารางเรียน

1. นักเรียนคิดว่าส้มโอ มีความรับผิดชอบหรือไม่
.....
.....
.....
2. ส้มโอ ได้ทำหน้าที่ของตัวเองหรือยัง
.....
.....
.....
3. นักเรียนคิดว่าส้มโอเป็นคนอย่างไร และผลที่จะได้รับจากการกระทำของตนเองคืออะไรบ้าง
.....
.....
.....
4. ถ้านักเรียนเป็นส้มโอนักเรียนจะทำเหมือนส้มโอหรือไม่ เพราะอะไร
.....
.....
.....

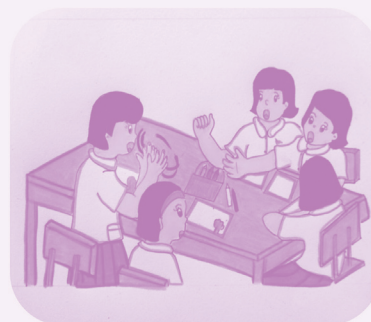
ใบความรู้ กรณีตัวอย่าง เรื่อง ช่วยคิดช่วยทำ

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม ศึกษา เรื่อง ช่วยคิดช่วยทำ แล้วอภิปรายร่วมกัน เพื่อตอบคำถามตามประเด็นที่กำหนด แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกรายงานให้เพื่อนฟัง

ในช่วงโมงเรียนวิชาภาษาไทย คุณครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มช่วยกันทำหนังสือเล่มเล็ก ก้อย นิด เล็ก ออม และหน้อย อยู่กลุ่มเดียวกัน และก้อยได้รับเลือกเป็นหัวหน้ากลุ่ม

ทั้งห้าคนช่วยกันคิดว่าจะทำอะไร และตกลงแบ่งงานกันทำ โดยคิดว่าใครถนัดในการทำงานส่วนใดก็ให้รับผิดชอบทำงานส่วนนั้น เช่น ก้อยลายมือสวยเป็นคนเขียน ออมและหน้อย วาดรูปเก่งเป็นคนวาดภาพประกอบเรื่อง ส่วนนิดและเล็กเป็นคนมีฝีมือในการระบายสี จึงเป็นคนระบายสี

เมื่อตกลงแบ่งหน้าที่กันได้แล้วกลุ่มของก้อยก็เริ่มลงมือทำงานตามหน้าที่ของตัวเอง ตรงส่วนไหนที่ใครทำไม่ได้ เพื่อน ๆ ในกลุ่มก็จะมาช่วยกันแสดงความคิดเห็น ซึ่งมีบ้างที่ทั้งห้าคนจะตกลงกันไม่ได้ว่าจะใช้ความคิดใครดี โดยเริ่มเถียงกันเสียงดัง ก้อยเป็นคนมีความยุติธรรม ได้เสนอให้ใช้วิธีการยกมือนับคะแนนแบบประชาธิปไตย และเลือกความคิดที่มีผู้ยกมือให้คะแนนมากที่สุด งานของกลุ่มของก้อยจึงราบรื่นและสำเร็จ

ในระหว่างที่กลุ่มของก้อยได้เริ่มทำงานไปบ้างแล้ว กลุ่มของต๋อง อ้อย น้ำตาล และก้อง ยังแบ่งหน้าที่กันไม่เสร็จเพราะว่าไม่มีใครยอมทำให้ใคร ต่างแยกกันทำ และเถียงกันไปมา และบางทีก็ทำไปเล่นไปไม่มีการวางแผนหรือแบ่งงานกันทำ จนใกล้หมดชั่วโมงเริ่มทำไปได้เล็กน้อย ผิดกับกลุ่มของก้อยที่ช่วยกันทำงานจนเสร็จและส่งทันก่อนเวลา ทั้งห้าคนได้รับคำชมจากคุณครู ที่สามารถทำงานเสร็จตามที่กำหนด และให้เพื่อน ๆ ในห้องดูเป็นตัวอย่างในการทำงาน

คำถาม กรณีตัวอย่าง เรื่อง ช่วยคิดช่วยทำ

1. นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดกลุ่มของก้อยจึงทำงานเสร็จและส่งทันเวลาที่กำหนด

.....
.....
.....

2. นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดเพื่อนบางกลุ่มจึงทำงานไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด

.....
.....
.....

3. ถ้านักเรียนต้องทำงานกลุ่มนักเรียนควรทำอย่างกลุ่มของก้อยหรือไม่ เพราะอะไร

.....
.....
.....

4. เรื่อง ช่วยคิดช่วยทำ ให้ข้อคิดอะไรแก่นักเรียนบ้าง

.....
.....
.....

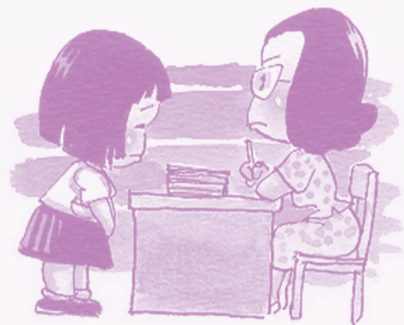
แบบฝึกหัด เรื่อง วินัย...เริ่มที่ตัวเอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X หน้าข้อที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. นักเรียนทำการบ้านไม่ได้ ควรทำอะไร
  - ก. ให้พ่อแม่ช่วยสอนและตั้งใจทำต่อไปให้เสร็จ
  - ข. ไม่ทำ รอไปลอกเพื่อน
  - ค. ให้เพื่อนที่เรียนเก่งช่วยทำ
  - ง. ขอร้องให้พ่อแม่ช่วยทำ
2. คุณครูให้ทำความสะอาดห้องเรียน นักเรียนควรทำอะไร
  - ก. เรียกเพื่อนช่วยทำ
  - ข. ไม่ทำ เดี่ยวภารโรงก็มาทำเอง
  - ค. ตั้งใจทำงานสะอาดเรียบร้อย
  - ง. จำใจทำเพราะครูสั่งให้ทำ
3. คุณครูให้การบ้านในช่วงปิดภาคเรียนหลายวิชา นักเรียนควรทำอะไร
  - ก. เก็บไว้ก่อนแล้วค่อยทำตอนใกล้เปิดภาคเรียน
  - ข. พยายามทำจนกว่าจะเสร็จ
  - ค. บอกผู้ปกครองให้ช่วยทำ
  - ง. ทำเป็นบางส่วนที่เหลือไว้ไปลอกเพื่อน
4. วันหยุดคุณครูให้นักเรียนทำสิ่งประดิษฐ์จากของเหลือใช้มาส่ง นักเรียนควรทำอะไร
  - ก. ขอให้เพื่อนมาช่วยทำ
  - ข. ทำไม่เป็นหาคนช่วยทำ
  - ค. ทำเองจนเสร็จแล้วเอาไปส่ง
  - ง. ขอร้องให้พ่อแม่ช่วยทำ
5. ในวันปิดภาคเรียนคุณครูให้การบ้านเป็นจำนวนมาก แต่นักเรียนต้องไปต่างจังหวัดกับคุณพ่อ คุณแม่ นักเรียนควรทำอะไร
  - ก. เทียวก่อน แล้วจึงมาทำในวันหยุดวันสุดท้าย
  - ข. ให้คุณแม่ช่วยทำ เพราะว่าคุณครูสั่งการบ้านจำนวนมาก
  - ค. วางแผนทำการบ้านให้เสร็จพอดีก่อนหมดวันหยุด
  - ง. ไม่ทำโดยบอกคุณครูว่าไม่มีเวลา

6. เมื่อครูมอบหมายให้นักเรียนทำงานกลุ่ม นักเรียนควรทำอะไร
  - ก. ไม่ทำเพราะไม่ชอบเพื่อนบางคนในกลุ่ม
  - ข. ทำงานกลุ่มให้เสร็จก่อน จึงค่อยไปเล่นกับเพื่อน
  - ค. ทำงานบ้าง เล่นบ้าง เดี่ยวเพื่อน ๆ ในกลุ่มก็ช่วยกันทำเสร็จเอง
  - ง. บอกเพื่อน ๆ ในกลุ่มว่าทำไม่ได้ จะได้ไม่ต้องทำ
7. ถ้านักเรียนได้รับมอบหมายให้ทำงานชิ้นหนึ่งเพื่อแสดงในงานกิจกรรมโรงเรียน นักเรียนจะทำงานชิ้นนั้นให้สำเร็จเพราะเหตุใด
  - ก. อยากให้ครูและเพื่อน ๆ รัก
  - ข. อยากมีผลงานแสดงโชว์ในงานโรงเรียน
  - ค. อยากมีความรับผิดชอบ
  - ง. อยากให้ความร่วมมือ
8. ในชั้นเรียนขณะที่ครูสอนอยู่หน้าห้อง แต่ก๊ิกและก้อยคุยกันไม่สนใจที่ครูสอนหน้าชั้นเรียน แสดงว่าก๊ิกและก้อย เป็นคนอย่างไร
  - ก. ไม่มีความซื่อสัตย์
  - ข. เอาใจใส่ต่อเพื่อนฝูง
  - ค. ไม่มีความรับผิดชอบ
  - ง. ไม่ตั้งใจเรียน
9. ในขณะที่นักเรียนกำลังอ่านหนังสืออยู่ที่ห้องสมุด เพื่อน ๆ ชวนไปเล่น นักเรียนควรทำอย่างไร
  - ก. ทิ้งหนังสือไว้ก่อน แล้วรีบไปเล่นกับเพื่อน
  - ข. นำหนังสือไปเก็บที่แล้วค่อยไปเล่นกับเพื่อน
  - ค. บอกให้เพื่อนคนอื่นเก็บหนังสือให้
  - ง. นำหนังสือออกไปด้วยเพราะอ่านยังไม่จบ
10. นักเรียนควรทำอะไรเมื่อได้รับมอบหมายงานให้ทำงานช่วงปิดภาคเรียน
  - ก. ไม่ทำก็ได้ เพราะปิดเทอมแล้ว
  - ข. เที่ยงเล่นก่อนเปิดเทอมแล้วค่อยทำ
  - ค. ตั้งใจทำให้เสร็จก่อนเปิดเทอม
  - ง. ทำไปเรื่อย ๆ เสร็จไม่เสร็จไม่เป็นไร

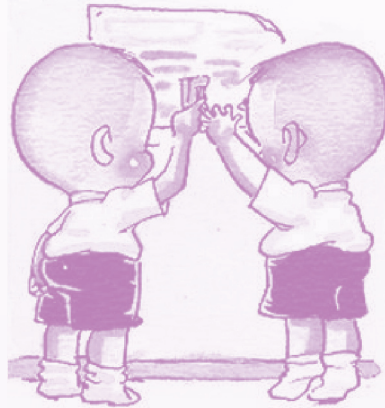

ตรวจคำตอบ
แบบฝึกหัด เรื่อง วินัย...เริ่มที่ตัวเอง

1. ก	2. ค	3. ข	4. ค	5. ค
6. ข	7. ค	8. ง	9. ข	10. ค

ความรู้เพิ่มเติม

การรู้จักหน้าที่ และปฏิบัติตามหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างดีด้วยความขยันหมั่นเพียร กระตือรือร้น และทำหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ซึ่งการรู้จักรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเองนั้น จะส่งผลดีทั้งต่อตนเองและส่วนรวม

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1 การรู้จักหน้าที่ของตน

พฤติกรรมจากการ ตอบคำถาม/แสดง ความคิดเห็น กลุ่มที่... รายชื่อสมาชิก	เข้าใจ ความหมาย ของการ เอาใจใส่ ต่อหน้าที่			เข้าใจ ความสำคัญ และความ จำเป็นของ การเอาใจใส่ ต่อหน้าที่			รู้ผลดีและ ผลเสียของ การรู้จัก เอาใจใส่ ต่อหน้าที่ และไม่รู้จัก เอาใจใส่ ต่อหน้าที่			รู้สาเหตุ ของปัญหา ที่ทำให้ ขาดการ เอาใจใส่ ต่อหน้าที่			หมายเหตุ (ระบุสาเหตุ ในกรณีที่ นักเรียนได้ 1 คะแนน)	
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		

ข้อสังเกตอื่น ๆ .....

.....

เกณฑ์การประเมิน				
9-12	=	3	คะแนน	หมายถึง ดีมาก
5-8	=	2	คะแนน	หมายถึง ดี
1-4	=	1	คะแนน	หมายถึง พอใช้

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 2 การปฏิบัติตนตามหน้าที่

ประเด็น	พฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรมการเรียนรู้			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	ปานกลาง (2)	ต้องปรับปรุง (1)
1. มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ในกลุ่มชัดเจนและการมีส่วนร่วมในกลุ่ม				
2. เห็นความสำคัญและความจำเป็นในการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แก้ปัญหาการไม่รู้จักเอาใจใส่ต่อหน้าที่				
3. มีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมที่เรียนรู้				
4. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้				
5. มีแนวทางการแก้ปัญหาการขาดความรับผิดชอบด้านการเอาใจใส่ต่อหน้าที่				

ข้อสังเกตอื่น ๆ .....

.....

ชื่อกลุ่ม.....

รายชื่อสมาชิก

1.	2. ....
3.	4. ....
5.	6. ....

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

แบบบันทึกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

เลขที่	ชื่อ-สกุล	คุณภาพการปฏิบัติงาน (คะแนน)	สรุป ระดับคุณภาพ

เกณฑ์การประเมิน แบบฝึกหัด เรื่อง วินัย...เริ่มที่ตัวเอง

- 9-10 คะแนน ระดับคุณภาพ ดีมาก
- 7-8 คะแนน ระดับคุณภาพ ดี
- 5-6 คะแนน ระดับคุณภาพ พอใช้
- 1-4 คะแนน ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

หมายเหตุ เกณฑ์การพิจารณาสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

(ตัวอย่าง)

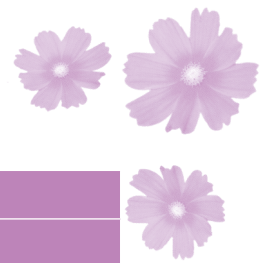
แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระยะยาว

โรงเรียนวัดจระเข้ใหญ่

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

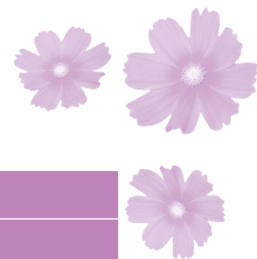
ผู้สอน : นางสาวคนธ์ นางาน

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
1	ตัวฉัน			✓	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักเข้าใจ และยอมรับตนเองได้ - รู้จักเข้าใจ และยอมรับเพื่อน ๆ ร่วมชั้นได้ - มีทักษะกระบวนการในการทำงานร่วมกัน - มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีเจตคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสื่อสาร 2. การคิด 3. การแก้ปัญหา 4. การใช้ทักษะชีวิต 5. การใช้เทคโนโลยี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 3. มีทักษะการคิดขั้นสูง 4. ทักษะชีวิตและอาชีพ 5. ทักษะทางสังคม 6. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา 7. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ 8. ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย
2-3 (2 คาบ)	ความถนัดของฉัน			✓	<ul style="list-style-type: none"> - บอกได้ว่าตนเองถนัดด้านการคิด การฟัง การพูด การอ่าน หรือการวางแผน - ยอมรับในความถนัดของตนเอง - บอกแนวทางในการพัฒนาตนเองให้เรียนดีขึ้นตามความถนัด - เห็นคุณค่าของตนเองและยอมรับตนเองอย่างมั่นใจ 			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
4	ความประทับใจ			✓	<ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนความประทับใจในอดีตและเขียนความประทับใจในอดีตแล้วเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังได้ - เห็นคุณค่าของบุคคลอื่น ๆ ที่มีต่อตนเอง - มีทักษะกระบวนการในการทำงานร่วมกัน 			
5	จัดอันดับ	✓			<ul style="list-style-type: none"> - จัดอันดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ตนถนัดจากมากไปน้อยได้ - บอกถึงสาเหตุที่ทำให้ได้ผลการเรียนในแต่ละรายวิชาได้ - มีทักษะกระบวนการในการทำงานร่วมกัน - มีพฤติกรรมด้านการรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 			
6-7 (2 คาบ)	เปลี่ยนแปลงได้	✓			<ul style="list-style-type: none"> - สามารถหาแนวทางในการพัฒนาตนเองด้านการเรียนให้ดีขึ้นได้ - มีทักษะกระบวนการในการทำงานร่วมกัน - มีพฤติกรรมที่แสดงความคิดอย่างมีเหตุผล การเป็นผู้นำและผู้ตามได้ 			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
8	อาชีพดี มีประโยชน์		✓		<ul style="list-style-type: none"> - บอกประโยชน์ของอาชีพต่าง ๆ ที่มีต่อตนเองและสังคม - มีทักษะในการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับประโยชน์ของอาชีพต่าง ๆ - เห็นคุณค่าของอาชีพต่าง ๆ 			
9	คุณลักษณะกับอาชีพ		✓		<ul style="list-style-type: none"> - บอกชื่อและลักษณะของอาชีพที่ตนเองสนใจได้ - บอกคุณสมบัติของบุคคลที่ประกอบอาชีพที่ตนเองสนใจ - เห็นคุณค่าของอาชีพต่าง ๆ 			
10	คิดหน่อย		✓		<ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์คุณลักษณะ/นิสัยของตนเอง - บอกชื่ออาชีพที่สอดคล้องกับลักษณะของตนเองได้ - มีทักษะกระบวนการในการทำงานร่วมกัน 			
11	ขอบอก... สิ่งที่คุณชอบ			✓	<ul style="list-style-type: none"> - บอกกับเพื่อนได้ว่าตนเองนั้นชอบสิ่งใด และมีลักษณะเด่นอย่างไร - เข้าใจตนเองและเพื่อนในด้านดี - มีทักษะกระบวนการในการทำงานร่วมกัน - เห็นความสำคัญของการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี 			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
12	ผู้นำผู้ตามที่ดี			✓	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนรู้จักผลัดกันเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี - มองเห็นถึงความสำคัญของการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี - มีทักษะกระบวนการในการทำงานร่วมกัน 			
13-14 (2 คาบ)	การแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ	✓			<ul style="list-style-type: none"> - บอกวิถีหาความรู้ใหม่ ๆ จากการสัมภาษณ์การใช้เทคโนโลยีให้เพื่อน ๆ ฟังได้ - มีทักษะกระบวนการในการทำงานร่วมกัน 			
15-16 (2 คาบ)	น้ำใจงาม			✓	<ul style="list-style-type: none"> - บอกผลดีของการแบ่งปันสิ่งของและผลเสียของการไม่แบ่งปันสิ่งของแก่ผู้อื่นได้ - มีทักษะกระบวนการในการทำงานร่วมกัน - มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการรู้จักเป็นผู้ให้และผู้รับ 			
17-18 (2 คาบ)	วันหยุดสุดสร้างสรรค์			✓	<ul style="list-style-type: none"> - บอกกิจกรรมที่จะทำในวันหยุดได้ - ถึงความสำคัญและคุณค่าของเวลา - วางแผนการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในวันหยุดได้ 			
รวมจำนวนคาบ		5	3	10		18		
ร้อยละ		27	18	55		100		

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ

เรื่อง คุณลักษณะกับอาชีพ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... เวลา.....น.

---

1. สาระสำคัญ

การรู้จักอาชีพ มีข้อมูลด้านอาชีพ การรู้จักคุณลักษณะของตนเอง จะทำให้สามารถวางแผนเข้าสู่อาชีพในอนาคตได้อย่างเหมาะสม

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 บอกชื่อและลักษณะของอาชีพที่ตนเองสนใจได้
- 2.2 บอกคุณลักษณะของบุคคลที่ประกอบอาชีพที่ตนเองสนใจ
- 2.3 เห็นคุณค่าของอาชีพต่าง ๆ

3. สาระการเรียนรู้

- 3.1 บอกชื่อและลักษณะของอาชีพที่ตนเองสนใจ
- 3.2 บอกคุณลักษณะของบุคคลที่จะประกอบอาชีพที่ตนเองสนใจ

4. สมรรถนะสำคัญ

- 4.1 การสื่อสาร
- 4.2 การคิด

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 5.1 มีวินัย
- 5.2 อยู่อย่างพอเพียง

6. ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21

- 6.1 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
- 6.2 ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

7. วิธีดำเนินกิจกรรม

7.1 ให้นักเรียนเล่นเกมทายชื่ออาชีพจากการทำท่าทางของนักเรียน (โดยครูนัดหมายนักเรียนกลุ่มดังกล่าวไว้ล่วงหน้าแล้ว ประมาณ 5 คน)

- 7.2 ครูชวนสนทนาเกี่ยวกับอาชีพที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน ในประเด็น
- ใครรู้แล้วว่าโตขึ้นอยากเป็นอะไร
  - อาชีพที่นักเรียนสนใจอยากจะเป็นมีอาชีพอะไรบ้าง
  - บันทึกทุกอาชีพที่นักเรียนบอกบนกระดานดำ
- 7.3 แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 5 คน ให้แต่ละกลุ่มเขียนชื่ออาชีพที่รู้จักมากที่สุดลงในกระดาษที่ครูแจกให้ ภายในเวลาไม่เกิน 10 นาที
- 7.4 ให้แต่ละกลุ่มบอกชื่ออาชีพที่เขียนได้ หากมีกรณีที่นักเรียนบอกชื่ออาชีพที่ไม่สุจริต ครูต้องให้คำแนะนำเพื่อให้นักเรียนมีความคิดที่ถูกต้อง
- 7.5 ให้นักเรียนแต่ละคนเลือกอาชีพที่ตนสนใจ 3 อาชีพ แล้วเขียนคุณลักษณะของบุคคลที่จะประกอบอาชีพนั้น ลงในใบงาน เรื่อง คุณลักษณะกับอาชีพ
- 7.6 สุ่มนักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน และให้เพื่อน ๆ อภิปรายแลกเปลี่ยนถึงความเหมาะสมและไม่เหมาะสมของคุณลักษณะผู้ประกอบอาชีพ

8. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้

- 8.1 กลุ่มนักเรียนที่ทำท่าทางเก๋ท่ายชื่ออาชีพ
- 8.2 ใบงาน เรื่อง คุณลักษณะกับอาชีพ
- 8.3 แบบบันทึกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

9. การวัดและประเมินผล

- 9.1 วิธีการวัดและประเมินผล
  - ตรวจใบงาน เรื่อง คุณลักษณะกับอาชีพ
- 9.2 เครื่องมือประเมิน
  - ใบงาน เรื่อง คุณลักษณะกับอาชีพ
- 9.3 เกณฑ์การประเมิน
  - ใบงาน เรื่อง คุณลักษณะกับอาชีพ

บันทึกได้ครบ	3	อาชีพ	ระดับคุณภาพ	ดี
บันทึกได้	2	อาชีพ	ระดับคุณภาพ	พอใช้
บันทึกได้	1	อาชีพ	ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง

10. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูต้องส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจเพิ่มเติมนอกเหนือจากในชั่วโมงเรียน เพราะนักเรียนบางคนยังบอกคุณลักษณะของบุคคลที่จะประกอบอาชีพนั้นไม่ค่อยชัดเจน

11. บันทึกหลังการจัดกิจกรรม

นักเรียนมีความกระตือรือร้นตั้งแต่เล่นเกมทายชื่ออาชีพ บางคนที่คุณไม่ได้นัดหมาย
ขอเล่นเป็นผู้ทายด้วยก็มี นักเรียนแต่ละกลุ่มให้ความร่วมมือในการทำงาน โดยหาชื่ออาชีพที่รู้จัก
ได้มากพอสมควร ช่วงทำใบงาน มีนักเรียนบางคนทำไม่เสร็จเนื่องจากการทำงานค่อนข้างช้า
ครูจึงมอบหมายให้นักเรียนเอาไปทำต่อเป็นการบ้าน

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวคนธ์ นาจาน)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดจรเข้ใหญ่

จังหวัดสมุทรปราการ

และครูแนะแนว เก่ง ดี มีคุณภาพ ประจำปี 2550

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย

วันที่ 29 กรกฎาคม 2558

แบบบันทึกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

เลขที่	ชื่อ-สกุล	จำนวนอาชีพที่บันทึกได้	สรุประดับคุณภาพ

เกณฑ์การประเมิน ใบงาน เรื่อง คุณลักษณะกับอาชีพ

- บันทึกได้ครบ 3 อาชีพ ระดับคุณภาพ ดี
- บันทึกได้ 2 อาชีพ ระดับคุณภาพ พอใช้
- บันทึกได้ 1 อาชีพ ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

หมายเหตุ เกณฑ์การพิจารณาสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

(ตัวอย่าง)

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระยะยาว

โรงเรียนวัดจระเข้ใหญ่

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ผู้สอน : นางสาวคนธ์ นางาน

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
1	ฉันดี...ฉันเก่ง			✓	- บอกความเก่งและความดีของตนเองได้ - มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการเห็นคุณค่าในตนเอง	1. การสื่อสาร 2. การคิด 3. การแก้ปัญหา 4. การใช้ทักษะชีวิต 5. การใช้เทคโนโลยี	1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ	1. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 3. มีทักษะการคิดขั้นสูง 4. ทักษะชีวิตและอาชีพ 5. ทักษะทางสังคม 6. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา 7. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ 8. ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย
2-3 (2 คาบ)	เพื่อนรัก-รักเพื่อน			✓	- บอกความเก่งและความดีของเพื่อนได้ - บอกถึงแนวทาง/วิธีการสร้างความรักและความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อน - มีทักษะกระบวนการในการทำงานร่วมกัน - เห็นความสำคัญของการแสดงออกซึ่งความรักและเห็นคุณค่าของเพื่อน			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
4	ฉัน...เป็นคนพิเศษ			✓	<ul style="list-style-type: none"> - บอกคุณลักษณะพิเศษของตนเอง - กล่าวที่จะบอกผู้อื่นถึงคุณลักษณะพิเศษของตนเอง - มีทักษะกระบวนการในการคิดวิเคราะห์ - นำคุณลักษณะพิเศษของตนเองไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ 			
5	มารู้จักตัวเองกันเถอะ			✓	<ul style="list-style-type: none"> - ระบุบุคลิกภาพที่ดีและไม่ดีของตนเองได้ - ระบุบุคลิกภาพที่ดีและไม่ดีของเพื่อนได้ - ภูมิใจในบุคลิกภาพด้านที่ดีของตนเองและชื่นชมบุคลิกภาพด้านที่ดีของเพื่อน - มีทักษะกระบวนการในการทำงานร่วมกัน 			
6	คิดอย่างมีเหตุผล	✓			<ul style="list-style-type: none"> - ระบุรายวิชาที่ทำให้คะแนนได้ดี และมีความสุขในการเรียน - เล่าถึงความสนใจ ความถนัด และความสามารถทางการเรียน - เห็นคุณค่าและความสำคัญของการเรียน 			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอช่วยงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
7	ยังไม่สาย... แก้ไขทัน	✓			<ul style="list-style-type: none"> - บอกและพิจารณาผลการเรียนของตนเองทุกรายวิชาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - บอกแนวทางในการพัฒนาการเรียนของตนเองให้ดีขึ้น - เห็นความสำคัญของการวางแผนและจัดวิธีการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ 			
8	ความรู้มีอยู่รอบตัว	✓			<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักสังเกตและแสวงหาความรู้ที่มีอยู่รอบตัว - บอกวิธีการแสวงหาความรู้ที่มีอยู่รอบตัวได้ - มีทักษะกระบวนการคิดและการทำงานร่วมกัน - เห็นความสำคัญของความรู้ที่มีอยู่รอบตัว 			
9	วางแผนดี ชีวิตสดใส		✓		<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักสำรวจตนเองเกี่ยวกับความถนัดความสามารถของตนเองและรู้จักสำรวจข้อมูลทางด้านการศึกษาและอาชีพ - เห็นความสำคัญของการวางแผนชีวิตการเรียนและอาชีพ 			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
10-11 (2 คาบ)	หลากหลายอาชีพ		✓		<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักพิจารณาทางเลือกในการประกอบอาชีพ - รู้จักตั้งเป้าหมายในการดำเนินชีวิต - มีทักษะกระบวนการในการทำงานร่วมกัน - เห็นคุณค่าของการรู้จักวางแผนด้านอาชีพ 			
12-13 (2 คาบ)	สุขกาย... สุขใจ			✓	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของห้องเรียนและโรงเรียน - มีทักษะกระบวนการในการทำงานร่วมกัน - เห็นคุณค่าของการรู้จักควบคุมตัวเองให้ปฏิบัติตามระเบียบวินัย 			
14-15 (2 คาบ)	ก้าวไกลไปกับอินเทอร์เน็ต	✓			<ul style="list-style-type: none"> - ฝึกวิหาคำรู้และข้อมูลที่หลากหลายผ่านอินเทอร์เน็ต - เลือกวิธีการเรียนที่ดีเพื่อนำมาใช้พัฒนาตนเองได้ - มีทักษะกระบวนการในการทำงานร่วมกัน - เห็นคุณค่าของแหล่งที่มาของความรู้และใช้ได้เหมาะสม 			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
16	ชื่นชมยินดี			✓	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักแสดงความรู้สึกชื่นชมในความดีงามของตนเองและผู้อื่น - เห็นคุณค่าการรู้จักจุดเด่นของตนเองและของเพื่อน - มีทักษะกระบวนการในการทำงานร่วมกัน 			
17-18 (2 คาบ)	ใจเป็นสุข			✓	<ul style="list-style-type: none"> - รับรู้อารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่นและให้คำแนะนำช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม - มีทักษะกระบวนการในการทำงานร่วมกัน - เห็นความสำคัญของการรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 			
รวมจำนวนคาบ		5	3	10	18			
ร้อยละ		27	18	55	100			

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ

เรื่อง ยังไม่สาย...แก้ไขกัน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... เวลา.....น.

---

1. สาระสำคัญ

การตรวจสอบและประเมินผลการเรียน เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมของตนที่ทำให้ผลการเรียนไม่ดี จะทำให้สามารถหาวิธีแก้ไข/ปรับปรุงพฤติกรรมของตน เพื่อพัฒนาให้ผลการเรียนดีขึ้น

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 บอกและพิจารณาผลการเรียนทุกรายวิชาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
- 2.2 บอกแนวทางในการพัฒนาการเรียนของตนเองให้ดีขึ้น
- 2.3 เห็นความสำคัญของการวางแผนและจัดวิธีการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สาระการเรียนรู้ (ประเด็นเนื้อหา)

- 3.1 วิเคราะห์ผลการเรียนของตนในแต่ละรายวิชา
- 3.2 ปรับปรุงพฤติกรรมกรเรียนในรายวิชาที่มีผลการเรียนไม่เป็นที่พอใจ

4. สมรรถนะสำคัญ

- 4.1 การสื่อสาร
- 4.2 การคิด

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 5.1 มีวินัย
- 5.2 อยู่อย่างพอเพียง

6. ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21

- 6.1 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
- 6.2 ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

7. วิธีดำเนินกิจกรรม

7.1 ครูซักถามนักเรียนถึงผลการเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมาว่านักเรียนได้ผลการเรียนในระดับใดบ้าง

7.2 ครูตีแผนภูมิระดับผลการเรียนตามใบความรู้ เรื่อง ระดับผลการเรียน

7.3 ครูทบทวนถึงความหมายของระดับผลการเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนว่าแต่ละระดับของผลการเรียนหมายความว่าอย่างไร

7.4 นักเรียนบันทึกผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ลงในใบงาน เรื่อง แบบบันทึกผลการเรียน

7.5 นักเรียนนำเสนอรายวิชาระดับดี รายวิชาระดับปานกลาง และรายวิชาระดับปรับปรุงเป็นรายบุคคล

7.6 ร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนกันถึงสาเหตุที่ทำให้นักเรียนได้ผลการเรียนที่ต้องปรับปรุง เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นต่อไป

8. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้

- 8.1 ใบความรู้ เรื่อง ระดับผลการเรียน
- 8.2 ใบงาน เรื่อง แบบบันทึกผลการเรียน
- 8.3 แบบบันทึกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

9. การวัดและประเมินผล

- 9.1 วิธีการวัดและประเมินผล
  - ตรวจใบงาน เรื่อง แบบบันทึกผลการเรียน
- 9.2 เครื่องมือประเมิน
  - ใบงาน เรื่อง แบบบันทึกผลการเรียน
- 9.3 เกณฑ์การประเมิน
  - ใบงาน เรื่อง แบบบันทึกผลการเรียน
    - บันทึกได้ครบ 10 สาระ ระดับคุณภาพ ดี
    - บันทึกได้ 5-9 สาระ ระดับคุณภาพ พอใช้
    - บันทึกได้ต่ำกว่า 5 สาระ ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

10. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูควรให้กำลังใจนักเรียนที่มีผลการเรียนในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุง ส่งเสริมให้นักเรียนเอาใจใส่ต่อการเรียนให้มากขึ้นกว่าเดิม เพราะผลการเรียนนั้นมีผลต่อการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

11. บันทึกหลังการจัดกิจกรรม

นักเรียนบันทึกผลการเรียน และนำเสนอครบทุกคน มีนักเรียนบางคนมีความรู้สึกที่ไม่พอใจในผลการเรียนของตนเอง

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางเสาวคนธ์ นาจาน)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดจรเข้ใหญ่

จังหวัดสมุทรปราการ

และครูแนะแนว เก่ง ดี มีคุณภาพ ประจำปี 2550

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย

วันที่ 1 กรกฎาคม 2558

ใบความรู้ เรื่อง ระดับผลการเรียน

ระดับผลการเรียน	4	หมายถึง	ผลการเรียนดีเยี่ยม
ระดับผลการเรียน	3.5	หมายถึง	ผลการเรียนดีมาก
ระดับผลการเรียน	3	หมายถึง	ผลการเรียนดี
ระดับผลการเรียน	2.5	หมายถึง	ผลการเรียนค่อนข้างดี
ระดับผลการเรียน	2	หมายถึง	ผลการเรียนปานกลาง
ระดับผลการเรียน	1.5	หมายถึง	ผลการเรียนพอใช้
ระดับผลการเรียน	1	หมายถึง	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
ระดับผลการเรียน	0	หมายถึง	ผลการเรียนต่ำ ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ

(ตัวอย่าง)

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระยะยาว

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

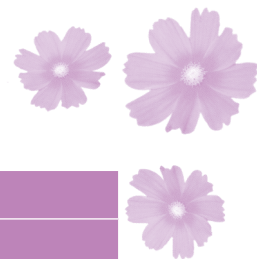
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ผู้สอน : อ.ดร.รับขวัญ ภูเขาแก้ว, อ.กศนีย์ ศรีพิพัฒน์, อ.เกศกร ชื่นคำ

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
1	สีสันชั้นใหม่			✓	- ได้รู้จักเพื่อนใหม่ เรียนรู้วิธีสร้างมิตรใหม่ - มีวิธีการเรียนกิจกรรมแนะแนว	1. การสื่อสาร 2. การคิด 3. การแก้ปัญหา 4. การใช้ทักษะชีวิต 5. การใช้เทคโนโลยี	1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ	1. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 3. มีทักษะการคิดขั้นสูง 4. ทักษะชีวิตและอาชีพ 5. ทักษะทางสังคม 6. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา 7. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ 8. ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย
2-3-4 (3 คาบ)	คุณค่า...น่ารู้เรื่องการเรียนรู้	✓			- ได้เรียนรู้โครงสร้างหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นวิธีการวัดและประเมินผลและเกณฑ์การจบหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น - เรียนรู้ความสำคัญของบริการแนะแนว			
5	ค้นหาตัวเอง			✓	- วิเคราะห์ลักษณะของตนเอง - รู้จักตนเองจากผลการวิเคราะห์คุณลักษณะจากแบบประเมิน			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
6	เตรียมตัวสอบ	✓			- มีแนวทางการเตรียมตนเองด้านการเรียนด้านสุขภาพกายและจิตใจให้พร้อมจะสอบ			
7-8 (2 คาบ)	สังคมสัมพันธ์ฉันและเพื่อน			✓	- สํารวจความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับกลุ่มเพื่อน - มีแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาตนเองให้อยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม - เรียนรู้คุณค่าและความสำคัญของเพื่อนและการรักษาความเป็นเพื่อน			
9-10-11 (3 คาบ)	คุณค่าของอาชีพ		✓		- เรียนรู้ลักษณะและคุณค่าของอาชีพสุจริตต่อการดำรงชีวิต			
12	ความเข้าใจ			✓	- สํารวจความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อตนเองและบุคคลอื่น			
13-14 (2คาบ)	เรารักโรงเรียน			✓	- ศึกษาความเป็นมาและประวัติของโรงเรียน - ประเมินความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อโรงเรียนและการพัฒนาโรงเรียนให้น่าอยู่และให้สังคมชื่นชมคุณความดี			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
15-16 (2 คาบ)	ถนนอาชีพ		✓		- ได้ข้อมูลอาชีพสุจริตในปัจจุบันที่ควรรู้จัก - สำรวจความสนใจในอาชีพ			
17	การแก้ปัญหา			✓	- ศึกษาหาวิธีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและฝึกการใช้ไหวพริบ			
18	ฉลาดเรียนรู้สู่ความสำเร็จ	✓			- เปรียบเทียบระดับความสามารถทางการเรียนของตนในรายวิชาต่าง ๆ - ค้นหาวิธีปฏิบัติตนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาผลการเรียน - ประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ทัศนคติในการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวและวิธีจัดกิจกรรม			
รวมจำนวนคาบ		5	5	8		18		
ร้อยละ		28	28	44		100		

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ

เรื่อง ค้นหาด้านเอง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... เวลา.....น.

---

1. สาระสำคัญ

การค้นหาด้านเอง จะทำให้เราเข้าใจความต้องการที่แท้จริงของตนเอง และสามารถตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ เลือกอาชีพได้เหมาะสมกับตนเองในอนาคต

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 วิเคราะห์ลักษณะของตนเองได้
- 2.2 รู้จักตนเองจากการวิเคราะห์คุณลักษณะจากแบบประเมิน

3. สาระการเรียนรู้

มนุษย์แต่ละคนมีความแตกต่างกัน การรู้จักและเข้าใจตนเองจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะทำให้เรารู้นิสัยที่แท้จริงของตนเอง โดยเฉพาะด้านความถนัด ความสนใจ ความชอบ เป็นต้น การที่เราไม่รู้จักตนเองจะทำให้เรามีความสับสน ไม่รู้ว่าตนเองเป็นคนแบบไหน อยากทำอะไร อยากเป็นอะไร ซึ่งจะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตในอนาคตได้

4. สมรรถนะสำคัญ

- 4.1 การคิด
- 4.2 การใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ซื่อสัตย์สุจริต

6. ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21

- 6.1 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
- 6.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา

7. วิธีดำเนินกิจกรรม

7.1 นักเรียนและครูสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข เช่น ในชั้นเรียน โรงเรียน ชุมชน ในด้านการมีคุณลักษณะที่ดี การมีมนุษยสัมพันธ์ การมีคุณธรรม ฯลฯ ว่าควรมีลักษณะที่ตัวอย่างไรบ้าง เช่น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความเมตตา เป็นต้น

7.2 ครูให้นักเรียนออกมาเล่าเหตุการณ์ที่ตนเองเคยประสบว่า สังคมที่นักเรียนอยู่อย่างมีความสุขนั้น การแสดงออกของบุคคลนั้นมีสิ่งใดที่ให้นักเรียนประทับใจ

7.3 ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 1 เรื่อง ลักษณะของฉัน

94 การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว

7.4 ครูให้นักเรียนวิเคราะห์ตนเองจากการทำแบบประเมิน ลงในใบงานที่ 2 เรื่อง คุณลักษณะของฉัน 6 อย่าง เพื่อค้นหาลักษณะเด่นของตนเอง

7.5 ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง คุณลักษณะของฉัน

7.6 นักเรียนสรุปลักษณะของตนเองจากใบงานที่ 2 เรื่อง คุณลักษณะของฉัน 6 อย่าง นำเสนอหน้าชั้น

8. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

8.1 ใบงานที่ 1 เรื่อง ลักษณะของฉัน

8.2 ใบงานที่ 2 เรื่อง คุณลักษณะของฉัน 6 อย่าง

8.3 แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง คุณลักษณะของฉัน

9. การวัดและประเมินผล

9.1 ครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ได้แก่ การตอบคำถามของนักเรียน ความรับผิดชอบ ความตั้งใจในการทำงาน

9.2 ครูตรวจใบงานที่ 2 คุณลักษณะของฉัน 6 อย่าง ของนักเรียน ถ้านักเรียนสามารถวิเคราะห์ตนเองได้อย่างน้อย 4 อย่าง ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

9.3 ครูประเมินความรู้ความเข้าใจจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง คุณลักษณะของฉัน

10. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักวิธีการค้นหาตนเองในหลากหลายรูปแบบอย่างต่อเนื่อง

11. บันทึกหลังการจัดกิจกรรม

นักเรียนส่วนใหญ่รู้จักลักษณะของตนเองมากขึ้น ครูกระตุ้นให้นักเรียนที่มักจะหาตนเองไม่พบว่าต้องการเป็นอะไร มีความสนใจหรือมีความถนัดด้านใด ได้ทำกิจกรรมในลักษณะเช่นนี้บ่อย ๆ

นักเรียนบางคนไม่กล้าพูดถึงลักษณะของตนเอง และขาดความมั่นใจ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางพรทิพย์ โมกศรี)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเม็กดำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

ครูแนะแนว เก่ง ดี มีคุณภาพ ยอดเยี่ยมระดับประเทศ ประจำปี 2558

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

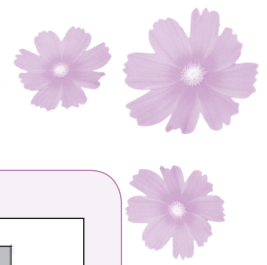
ใบงานที่ 1 เรื่อง ลักษณะของฉัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาว่าคุณลักษณะต่าง ๆ ต่อไปนี้ ตรงกับลักษณะของตนเองหรือไม่ ตามความเป็นจริง แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนน

- ระดับ 4 หมายถึง ตรงกับลักษณะของตนเองมากที่สุด
- ระดับ 3 หมายถึง ตรงกับลักษณะของตนเองมาก
- ระดับ 2 หมายถึง ตรงกับลักษณะของตนเองปานกลาง
- ระดับ 1 หมายถึง ตรงกับลักษณะของตนเองน้อย
- ระดับ 0 หมายถึง ตรงกับลักษณะของตนเองน้อยที่สุด

ที่	ลักษณะของบุคคล	ระดับคะแนน				
		4	3	2	1	0
1.	สนใจใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ					
2.	สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย					
3.	เชื่อมั่นตนเองในเรื่องต่างๆ ที่คิดและทำ					
4.	กล้าแสดงออกทั้งต่อหน้าและลับหลัง					
5.	เมตตากรุณาและโอบอ้อมอารีต่อคนอื่นๆ					
6.	สุขุมรอบคอบในการคิดและการกระทำ					
7.	ชอบให้ผู้อื่นกระทำตามความคิดของตน					
8.	รักความยุติธรรมและไม่ยอมเสียเปรียบผู้อื่น					
9.	มองโลกและมองคนอยู่ในแง่ดีอยู่เสมอ					
10.	มีอารมณ์อ่อนไหว ฉุนเฉียวโกรธง่ายหายเร็ว					

ที่	ลักษณะของบุคคล	ระดับคะแนน				
		4	3	2	1	0
11.	ซีเกรงใจคนและอ่อนน้อมต่อตนเองอยู่เสมอ					
12.	เป้าหมายชีวิตปัจจุบันและใฝ่ฝันแค่ชีวิตที่ดีในอนาคต					
13.	ชอบคบหาสมาคมกับผู้อื่นที่มีฐานะสูงกว่าตน					
14.	ซื่อสัตย์สุจริต ไม่คิดคดโกงหรือเอาเปรียบผู้อื่น					
15.	ชอบท้าทายหรือชอบแข่งขันเพื่อเอาชนะผู้อื่น					
16.	มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ					
17.	สนุกสนานร่าเริงและมีอารมณ์ขันอยู่เสมอ					
18.	มีเสน่ห์ด้วยกิจกรรมการยกย่องส่งเสริมเรียบริยทั้งกายและใจ					
19.	ชอบผจญภัยและความตื่นเต้น โลก โหมินในทุกเรื่อง					
20.	มีอารมณ์มั่นคงไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรคและปัญหาใดๆ					
รวมคะแนนที่ได้แต่ละระดับ						

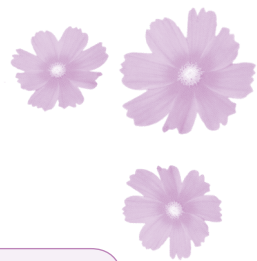

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อที่	ระดับคะแนน	การให้คะแนน
1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 14, 16, 17, 18 และ 20	4	5
	3	4
	2	3
	1	2
	0	1
7, 10, 12, 13, 15 และ 19	4	1
	3	2
	2	3
	1	4
	0	5

เกณฑ์การประเมิน

80-100	หมายถึง	มีคุณลักษณะดีมาก
70-79	หมายถึง	มีคุณลักษณะดี
60-69	หมายถึง	มีคุณลักษณะปานกลาง
50-59	หมายถึง	มีคุณลักษณะพอใช้
0-49	หมายถึง	มีคุณลักษณะต้องปรับปรุง

ใบงานที่ 2 คุณลักษณะของฉัน 6 อย่าง

คำชี้แจง ให้นักเรียนย้อนกลับไปดูคุณลักษณะที่ให้คะแนนตนเองในใบงานที่ 1 และพิจารณาเลือกออกมา 6 อย่างที่นักเรียนมีคุณลักษณะเด่นในตนเองข้อนั้น มีคะแนนมาก และเมื่อเวลาใคร ๆ นึกถึงนักเรียน จะต้องนึกถึงในด้านเหล่านั้นมากกว่าด้านอื่น ๆ เช่นกัน

คุณลักษณะเด่นของฉัน 6 อย่าง

พิจารณาตามผลงานของนักเรียน

แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง คุณลักษณะของฉันท

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำถามต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าข้อใดถูกต้องที่สุด โดยการทำเครื่องหมาย
× บนอักษร ก ข ค หรือ ง

- ข้อใดต่อไปนีถือว่าเป็นคุณลักษณะเด่นของบุคคลที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพในอนาคต
  - มีเสน่ห์ กิริยามารยาทเรียบร้อย
  - ชอบคบกับคนที่มีฐานะสูงกว่าตน
  - มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย
  - ขี้เกรงใจคน อ่อนน้อมถ่อมตนอยู่เสมอ
- ข้อใดต่อไปนี้เป็นคุณลักษณะเด่นของตนเอง
  - ลักษณะนิสัย
  - บุคลิกภาพ
  - ความสามารถ
  - ถูกทุกข้อ
- ถ้านักเรียนจะประกอบอาชีพเป็นนักบริหาร นักเรียนควรมีคุณลักษณะเด่นในข้อใดต่อไปนีมากที่สุด
  - ขี้เกรงใจ
  - ชอบผจญภัยตื่นเต้น
  - มีอารมณ์อ่อนไหว
  - ชักจูงคนอื่นให้คล้อยตาม
- ข้อใดเป็นลักษณะเด่นที่ดี
  - ฉุนเฉียว โกรธง่าย
  - เบื่อหน่ายชีวิตปัจจุบัน
  - มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับ
  - ชอบให้ผู้อื่นกระทำตามความคิดของตน
- สุตาประกอบอาชีพเป็นช่างเสริมสวย คุณลักษณะใดที่นักเรียนคิดว่าสุตาควรมีให้มากที่สุด
  - เมตตา กรุณา โอบอ้อมอารีต่อคนอื่น
  - สนุกสนาน ร่าเริง มีอารมณ์ขันอยู่เสมอ เข้ากับคนง่าย
  - รักความยุติธรรมและไม่ยอมเสียเปรียบผู้อื่น
  - ซื่อสัตย์สุจริต ไม่คิดคดโกงเอาเปรียบผู้อื่น
- คุณลักษณะเด่นในข้อใดต่อไปนี้นักเรียนควรมีมากที่สุดในขณะที่ยังเป็นนักเรียน
  - สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี
  - สนใจใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ
  - ชอบท้าทายหรือชอบแข่งขัน
  - รสนิยมสูงใช้ของทันสมัย
- คนเราทุกคนย่อมมีคุณลักษณะเด่นของตนเองแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งใดต่อไปนี้
  - สิ่งแวดล้อม
  - กรรมพันธุ์
  - การอบรมเลี้ยงดู
  - ถูกทุกข้อ

(ตัวอย่าง)

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระยะยาว

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

ผู้สอน : อ.ดร.รับขวัญ ภูเขาแก้ว, อ.กศนีย์ ศรีพิพัฒน์, อ.เกศกร ชื่นกล้า

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
1	แรกเราพบกัน รอยอดีต			✓	- ได้สร้างข้อตกลงในการอยู่ร่วมกันตลอดภาคเรียน - สำรวจการใช้เวลาว่างและกิจกรรมที่ประทับใจระหว่างปิดภาคเรียน - ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของตนเองกับเพื่อน	1. การสื่อสาร 2. การคิด 3. การแก้ปัญหา 4. การใช้ทักษะชีวิต 5. การใช้เทคโนโลยี	1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ	1. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 3. มีทักษะการคิดขั้นสูง 4. ทักษะชีวิตและอาชีพ 5. ทักษะทางสังคม 6. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา 7. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ 8. ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย
2-3 (2 คาบ)	การเรียนรู้ของฉัน	✓			- ประเมินการเรียนรู้และหาแนวทางในการปรับปรุง/พัฒนาการเรียนรู้ - ฝึกวางแผนการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จ			
4-5 (2 คาบ)	การทำตนให้เป็นที่รักของคนในสังคม			✓	- เรียนรู้วิธีปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น - ฝึกการแสดงบทบาทสมมติตามบทบาทหน้าที่ในสังคม			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
6	การใช้เวลาอย่างมีคุณค่า	✓			- เรียนรู้คุณค่าของการใช้เวลาอย่างมีคุณค่า - วางแผนการใช้เวลาได้อย่างเหมาะสมเพื่อการเรียนรู้และการสอน			
7-8 (2 คาบ)	ถ้าฉันเป็นผู้นำ			✓	- สำรวจลักษณะความเป็นผู้นำของตน - เรียนรู้ลักษณะการเป็นผู้นำที่ดี - ฝึกบทบาทสมมติการเป็นผู้นำ			
9	เทศกาลปีใหม่			✓	- ศึกษาความสำคัญของเทศกาลปีใหม่ - อธิบายวิธีประดิษฐ์และส่งบัตรอวยพรให้แก่บุคคลที่รักของตน			
10	ความกดดันทางด้านการเรียน	✓			- สำรวจและประเมินความกดดันทางการเรียนของตน			
11-12 (2 คาบ)	ความกดดันกับอาชีพ		✓		- สำรวจอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัดด้านต่าง ๆ			
13-14 (2 คาบ)	ค่านิยมในอาชีพ		✓		- สำรวจค่านิยมในการประกอบอาชีพของตน - ทดลองเลือกอาชีพที่สอดคล้องกับค่านิยมของตน			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
15	ก้าวอย่างที่มีมั่นคง			✓	- ศึกษาและวิเคราะห์ประสบการณ์การทำงานของบุคคลตัวอย่าง - รู้จักลักษณะของคนที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ - สำรวจอาชีพในชุมชนของตนเอง			
16-17 (2 คาบ)	การเลือกอาชีพของชุมชน		✓		- รู้จักอาชีพหลากหลายและฝึกสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเกี่ยวกับอาชีพในชุมชน - ฝึกเลือกอาชีพอย่างมีเหตุผล			
18	การประเมินผลกิจกรรมแนะแนว	✓			- ประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ - ประเมินทัศนคติการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวและวิธีการจัดกิจกรรม			
รวมจำนวนคาบ		5	7	6	18			
ร้อยละ		28	39	33	100			

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ

เรื่อง ก้าวย่างที่มั่นคง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... เวลา.....น.

1. สาระสำคัญ

การศึกษาและวิเคราะห์การกระทำของบุคคลตัวอย่างที่ประสบผลสำเร็จในการทำงาน มีการดำรงชีวิตที่สงบสุข เป็นแบบอย่างที่ดีที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความชื่นชมและเกิดความต้องการจะปฏิบัติตาม

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 ศึกษาและวิเคราะห์ประสบการณ์การทำงานของบุคคลตัวอย่าง
- 2.2 รู้จักลักษณะของคนที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ
- 2.3 สำนววจอาชีพในชุมชนของตนเอง

3. สาระการเรียนรู้

อาชีพมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ และเกี่ยวข้องกับสังคม เศรษฐกิจ เกียรติยศ ชื่อเสียง ตลอดจนความพึงพอใจในตนเอง การประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ จะทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง รู้สึกว่าตนมีคุณค่า การที่บุคคลจะประสบความสำเร็จได้นั้น อาจต้องพบกับอุปสรรคต่าง ๆ แต่เราก็สามารถผ่านไปได้ถ้าเรามีความพยายามอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

4. สมรรถนะสำคัญ

การใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 5.1 อยู่อย่างพอเพียง
- 5.2 มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21

- 6.1 ทักษะชีวิตและอาชีพ
- 6.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา

7. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 7.1 นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาถึงผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพต่าง ๆ

7.2 ครูให้นักเรียนศึกษากรณีตัวอย่างจากใบความรู้ เรื่อง เกร็ดชีวิต กรณีศึกษา : สาวเสิร์ฟ ซึ่งเป็นเกร็ดชีวิตของคุณภาวดี วิเชียรรัตน์ นางสาวไทยปี 2538 ที่เริ่มทำงานตั้งแต่อายุห้าขวบ ปัจจุบันเป็นพิธีกรและนางแบบชื่อดัง และยังเป็นนักเขียนอิสระที่มีผลงานติดอันดับขายดี และมีกิจการร้านอาหารของตัวเอง

7.3 ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปเกร็ดชีวิตของคุณภาวดี วิเชียรรัตน์ ถึงการดำเนินชีวิตที่ทำให้ประสบความสำเร็จว่า จะต้องมีความลักษณะดังนี้

- สู้งาน
- มีสติ
- มีความมุ่งมั่น
- อุตุน
- รู้จักวางแผนการดำเนินชีวิต ฯลฯ
- รู้จักการวางแผนและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
- ไม่หวั่นไหวกับอุปสรรค
- สามารถปรับตนเองให้เข้ากับคนอื่นได้ง่าย
- เชื่อมั่นตนเองในเรื่องต่าง ๆ ที่คิดและทำ

7.4 ครูให้นักเรียนไปสัมภาษณ์บุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิตในชุมชนของตนเอง ตามใบงาน เรื่อง การสัมภาษณ์ผู้ประสบความสำเร็จในชีวิต และนำมาจัดป้ายนิเทศในห้องเรียน และให้นักเรียนมาศึกษาอาชีพจากป้ายนิเทศด้วยตนเอง เพื่อนำแนวคิดอาชีพที่ประสบความสำเร็จไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมในการดำเนินชีวิต

8. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

- 8.1 ใบความรู้ เรื่อง เกร็ดชีวิต กรณีศึกษา : สาวเสิร์ฟ
- 8.2 ใบงาน เรื่อง สัมภาษณ์ผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพ

9. การวัดและประเมินผล

9.1 ครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ได้แก่ การตอบคำถามของนักเรียน ความรับผิดชอบ ความตั้งใจในการทำงาน

9.2 ครูตรวจใบงาน สัมภาษณ์ผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพ ของนักเรียน ถ้านักเรียนได้รับคะแนนตั้งแต่ 5 คะแนนขึ้นไป จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

10. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูควรแทรกคุณธรรมในเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริตในการประกอบอาชีพ

11. บันทึกหลังการจัดกิจกรรม

นักเรียนสัมภาษณ์อาชีพได้อย่างหลากหลาย ทำให้เกิดการเรียนรู้ในการทำงานและคุณลักษณะของผู้ที่ประกอบอาชีพ นักเรียนได้เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพที่ประสบความสำเร็จ และนำไปประยุกต์ใช้กับตนเองได้อย่างเหมาะสม

ครูและนักเรียนอาจจะเลือกผลการสัมภาษณ์อาชีพที่น่าสนใจ ให้นักเรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียนอย่างน้อย 2-3 อาชีพ

จากการตอบคำถามในห้องเรียน นักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางพรทิพย์ โมกศรี)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเม็กดำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2

ครูแนะแนว เก่ง ดี มีคุณภาพ ยอดเยี่ยมระดับประเทศ ประจำปี 2558

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ใบความรู้ เรื่อง เกียรติชีวิต ทัศนศึกษา : สาวเสิร์ฟ

ดิฉันเติบโตในรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐฯ พ่อกับแม่แยกทางกันตั้งแต่ดิฉันอายุสองขวบ แม่เลี้ยงดิฉันกับน้องสาวต้องเปลี่ยนไปทำธุรกิจหลายอย่าง เช่น อพาร์ตเมนต์ ร้านอาหาร คอฟฟี่ช็อป มินิมาร์ท เป็นต้น ดิฉันเริ่มทำงานตั้งแต่จำความได้ อายุห้าขวบเคยยกน้ำแข็งถังใหญ่จากหน้าร้านไปเทใส่ตู้หลังบาร์ พอโตสักหน่อย แม่ก็ให้นั่งเฝ้าเคาน์เตอร์ในร้านมินิมาร์ท เสาร์อาทิตย์ก็ต้องไปช่วยแม่ขายของจิปาถะที่ตลาดนัด บางทีแยกกันขายเพราะต้องหาเงินให้ได้มากที่สุด พอแม่ตั้งร้านให้ดิฉันเสร็จเรียบร้อย ก็ต้องรีบขับรถข้ามไปอีกเมืองใกล้ ๆ เพื่อเปิดแผงลักษณะเดียวกัน

พออายุ 15 ปี เรียนอยู่ชั้นมัธยมก็เริ่มทำงานได้ค่าจ้างเป็นครั้งแรก โดยสมัครที่ร้านอาหาร ฟาสฟู๊ดส์ชื่อดัง คนรับสมัครบอกว่างานหนักนะ ดิฉันบอกว่าไม่มีปัญหา แต่พอไปทำวันแรกก็รู้ว่า งานหนักจริง ๆ ต้องเก็บโต๊ะ เก็บจาน และดูแลลูกค้าด้วย เพราะร้านนี้เน้นการดูแลลูกค้าเป็นอันดับหนึ่ง ดิฉันทำงานที่นี้อยู่ปีกว่าก็เข้ามหาวิทยาลัย และย้ายออกไปเช่าหอพักอยู่ตามลำพังค่าใช้จ่ายแพงขึ้นมากจึงต้องทำงานที่ร้านอาหารอีกสองแห่ง

ระหว่างทำงานรู้สึกเหนื่อยมากแต่บอกตัวเองว่าเป็นงานชั่วคราว พอเรียนจบและเลิกทำงานถึงได้รู้ว่างานนี้มีคุณค่าและได้เรียนรู้มากมาย อย่างเช่น เราต้องพยายามสังเกตว่าลูกค้าเป็นคนอย่างไรและชอบอะไรเป็นพิเศษจะได้ทักทาย ๆ การเดินเสิร์ฟแต่ละเที่ยวก็ต้องให้ได้งานมากที่สุดเพื่อประหยัดเวลา หรือเมื่ออาหารบางอย่างหมด เราก็ต้องหาทางอธิบายให้ลูกค้าเข้าใจและโน้มน้าวให้เขาสั่งอาหารที่มีอยู่ ถ้าลูกค้าเยาะจันต้องยืนรอโต๊ะ เราก็ชวนคุยไม่ให้ลูกค้าหงุดหงิด ที่สำคัญแม้งานจะหนักเพียงไร บริการที่ดีต้องยิ้มแย้มตลอด

ประสบการณ์จากงานเสิร์ฟอาหารสามร้าน รวมแล้วสัปดาห์ละเกือบ 50 ชั่วโมง ล้อหลอมให้ดิฉันเป็นคนอดทนสู้งาน รู้จักการวางแผนและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ปัจจุบันดิฉันทำงานหลายอย่างพร้อม ๆ กัน โดยไม่หวั่นไหวหากเกิดปัญหา เพราะรู้ว่าเพียงตั้งใจให้มั่นก็จะหาทางออกได้ ดิฉันขอบคุณงานในช่วงวัยรุ่นุ่นเสมอที่เตรียมพร้อมให้ดิฉันทำงานได้ดีจนทุกวันนี้

ภาวดี วิเชียรรัตน์ นางสาวไทยปี 2538 ปัจจุบันเป็นพิธีกรและนางแบบชื่อดัง นอกจากนี้ยังเป็นนักเขียนอิสระที่มีผลงานติดอันดับขายดี และมีกิจการร้านอาหารของตัวเอง

ใบงาน เรื่อง สัมภาษณ์ผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพ

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนไปสัมภาษณ์บุคคลที่ประสบความสำเร็จในชุมชนคนละ 1 อาชีพ และนำมาส่งในสัปดาห์ต่อไป และคัดเลือกอาชีพที่น่าสนใจ นำมาจัดป้ายนิเทศในห้องเรียน

ภาพอาชีพที่นักเรียนสัมภาษณ์

- ประวัติ ชื่อ.....สกุล.....อายุ.....ปี
- ที่อยู่.....
- .....
- ลักษณะงาน.....
- ผู้ร่วมงาน.....
- .....
- การดำเนินงาน.....
- .....
- จุดหมายปลายทางของชีวิตและผลงาน.....
- .....
- ปัญหาและอุปสรรค/วิธีแก้ปัญหาในการดำเนินงาน.....
- .....
- ความสำเร็จ/ความภูมิใจ.....
- .....
- คุณลักษณะนิสัยรักการทำงานของคุณที่ผู้เรียนสัมภาษณ์ ได้แก่.....
- .....
- ข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....
- .....

(ตัวอย่าง)

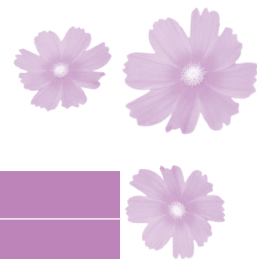
แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระยะยาว

โรงเรียนบ้านเบิกดำ

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ผู้สอน : นางพรทิพย์ โมกศรี

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
1	การสำรวจผลการเรียน	✓			- ประเมินผลการเรียนและหาแนวทางในการปรับปรุง/พัฒนาการเรียน - วางแผนการเรียนให้ประสบความสำเร็จ	1. การสื่อสาร 2. การคิด 3. การแก้ปัญหา 4. การใช้ทักษะชีวิต 5. การใช้เทคโนโลยี	1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ	1. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 3. มีทักษะการคิดขั้นสูง 4. ทักษะชีวิตและอาชีพ 5. ทักษะทางสังคม 6. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา 7. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ 8. ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย
2	บุคลิกภาพโดดเด่น			✓	- สำรวจคุณลักษณะของตนเอง			
3-4 (2 คาบ)	ท่องโลกกว้างทางการศึกษาและอาชีพ	✓			- สามารถวางแผนการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 - รู้จักสถานศึกษาต่อทั้งสายสามัญและสายอาชีพ			
5	เพิ่มทิศเวลา			✓	- สามารถจัดตารางเวลาในแต่ละวันได้อย่างเหมาะสม			
6	สำรวจความสนใจในอาชีพ		✓		- สำรวจความสนใจในการประกอบอาชีพของตน			
7	ยาสีฟันหลอดประวัติศาสตร์			✓	- นักเรียนรู้จักใช้สิ่งของอย่างประหยัด			
8	ค่านิยมในอาชีพ		✓		- สำรวจค่านิยมในการประกอบอาชีพของตน			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
9	ความสามารถของฉัน		✓		- สํารวจความสามารถของตนเอง			
10	เส้นชีวิต	✓			- สามารถวางแผนการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 - มีเป้าหมายในการเลือกใช้ชีวิต			
11	โล่ชีวิต			✓	- สํารวจตนเองและวางแผนอนาคต			
12	มารู้จักอาชีพกันเถอะ		✓		- ได้รู้จักคุณสมบัติของผู้ที่ประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพที่ตนสนใจ - สามารถค้นคว้าหาข้อมูลคุณสมบัติของคนทำงานในอาชีพต่าง ๆ จากสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ได้			
13	มีปัญหาปรึกษาใครดี			✓	- รู้วิธีการกับความคับข้องใจ - รู้วิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น			
14	การสร้างความสำเร็จให้กับตัวเอง	✓			- สามารถกำหนดเป้าหมายระยะสั้นเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จให้กับตนเองได้ - สามารถวางแผนและกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายได้			
15	วางแผนดี มีชัยไปกว่าครึ่ง		✓		- เห็นความสำคัญของการรู้จักตนเอง - สามารถบอกสิ่งที่ควรคำนึงในการวางแผนเลือกอาชีพในอนาคต			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
16	ห้องตลาดแรงงาน		✓		- ได้ทราบถึงกฎหมายแรงงานเบื้องต้น - เกร็ดความรู้เกี่ยวกับอาชีพ และแหล่งที่จะไปติดต่อขอความช่วยเหลือเมื่อพบปัญหา			
17	การคบเพื่อน			✓	- บอกความสำคัญของเพื่อนได้ - บอกลักษณะของเพื่อนที่อยากคบได้ - บอกข้อบกพร่องของตนเองในการคบเพื่อนได้			
18	เทคนิคการทำข้อสอบ	✓			- สามารถบอกเทคนิคการทำข้อสอบได้			
รวมจำนวนคาบ		6	6	6	18			
ร้อยละ		33.33	33.33	33.33	100			

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ

เรื่อง ก่อโลกกว้างการศึกษาและอาชีพ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... เวลา.....น.

---

1. สาระสำคัญ

ข้อมูลโลกกว้างการศึกษาต่อสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีหลากหลายหลักสูตรที่จัดขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของนักเรียน อีกทั้งยังเป็นจุดเริ่มต้นในการเลือกเรียนเพื่อก้าวสู่โลกของงาน อาชีพในอนาคต การศึกษาและพิจารณาข้อมูลอย่างครบถ้วนรอบด้าน จะช่วยให้นักเรียนตัดสินใจวางแผนการศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 บอกความสำคัญของการตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่ครบถ้วนรอบด้านได้
- 2.2 บอกเส้นทางการศึกษาต่อสายสามัญได้
- 2.3 บอกเส้นทางการศึกษาต่อสายอาชีพและหลักสูตรเฉพาะทางได้

3. สาระการเรียนรู้

ข้อมูลโลกกว้างการศึกษาต่อสำหรับผู้จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

4. สมรรถนะสำคัญ

- 4.1 การคิด
- 4.2 การใช้ทักษะชีวิต
- 4.3 การใช้เทคโนโลยี

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 5.1 มีวินัย
- 5.2 ใฝ่รู้ใฝ่เรียน

6. ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21

- 6.1 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
- 6.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา

7. วิธีดำเนินกิจกรรม

7.1 ครูอธิบายการวางแผนการศึกษาต่อ เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประเด็นการรับรู้ข้อมูลที่แท้จริงและครอบคลุมรอบด้าน เรื่องโลกกว้างการศึกษาต่อจะช่วยให้การตัดสินใจของนักเรียนสอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความสามารถของตนเอง

7.2 ครูนำเสนอสื่อ Power Point เรื่อง แผนภูมิโลกกว้างการศึกษาของผู้จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

7.3 แจกใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายสามัญ ให้นักเรียนศึกษา ครูอธิบายเพิ่มเติมเรื่องแผนการเรียนในสายสามัญ แนวทางการเตรียมตัวสำหรับผู้สนใจเรียนสายสามัญ และองค์ประกอบการสมัครคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย (Admissions) ประกอบสื่อ Power Point และให้นักเรียนซักถาม

7.4 แจกใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ ให้นักเรียนศึกษา ครูอธิบายเพิ่มเติมเรื่องประเภทวิชาที่เปิดสอน หลักสูตร สถานศึกษาที่เปิดสอนทั้งรัฐบาลและเอกชน เส้นทาง การประกอบอาชีพ ประกอบสื่อ Power Point และให้นักเรียนซักถาม

7.5 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปแนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ

8. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

8.1 Power Point เรื่อง แผนภูมิโลกกว้างการศึกษาของผู้จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

8.2 ใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายสามัญ

8.3 ใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ

8.4 ใบงาน เรื่อง ฉันทะเตรียมพร้อมสู่โลกกว้าง

9. การวัดและประเมินผล

ครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ได้แก่ การตอบคำถามของนักเรียน

10. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักวิธีการค้นหาตนเองในหลากหลายรูปแบบอย่างต่อเนื่อง

11. บันทึกหลังการจัดกิจกรรม

นักเรียนส่วนใหญ่รู้จักแนวทางการศึกษาต่อในสายสามัญและสายอาชีพ

นักเรียนบางคนขาดความมั่นใจในการเลือกศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางปิยะพรรณ พุนทรัพย์)

ครูชำนาญการ โรงเรียนสตรีวิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ครูแนะแนวผู้ติดตาม ประจำปี 2558

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

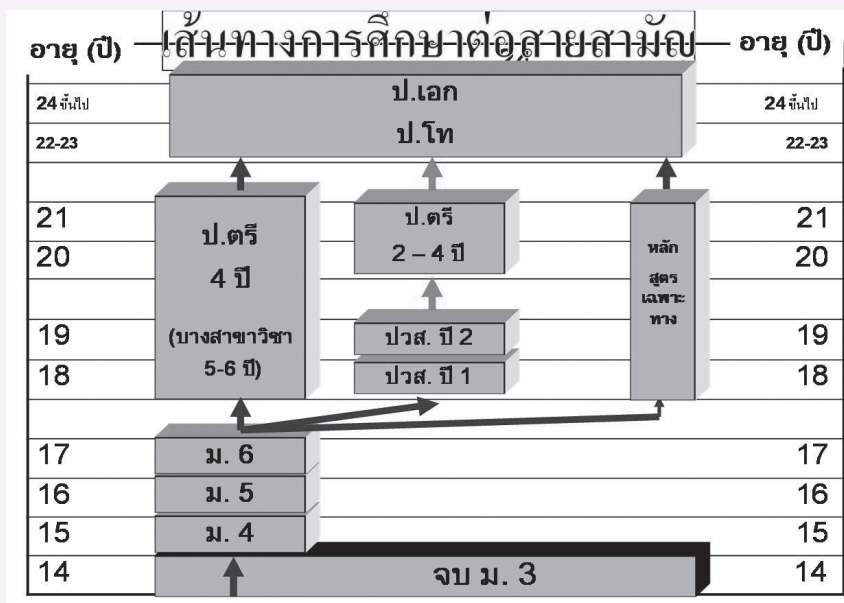

ใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายสามัญ

การศึกษาต่อสายสามัญในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) เป็นทางเลือกทางหนึ่งสำหรับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมุ่งเรียนวิชาพื้นฐานสำหรับศึกษาต่อในชั้นอุดมศึกษา ใช้เวลาเรียนปกติ 3 ปี มีหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญอยู่ 3 หน่วยงาน คือ

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ โรงเรียนรัฐบาลทั่วประเทศ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เปิดรับสมัครและสอบคัดเลือกตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ
2. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้แก่ โรงเรียนมัธยมสาธิตของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ
3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) ได้แก่ โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนในชั้น ม.4-ม.6 ซึ่งมีทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

เส้นทางการศึกษาต่อสายสามัญ แสดงได้ตามแผนข้างล่างนี้

การเลือกกลุ่มการเรียนสายสามัญ

กลุ่มการเรียนในสายสามัญ จัดเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ 3 กลุ่มการเรียน ได้แก่

1. กลุ่มการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ (หรือสายวิทย์-คณิต)
2. กลุ่มการเรียนภาษาอังกฤษ-คณิตศาสตร์ (หรือสายศิลป์คำนวณ)
3. กลุ่มการเรียนภาษาอังกฤษ-ภาษาต่างประเทศที่ 2 (หรือสายศิลป์ภาษา)

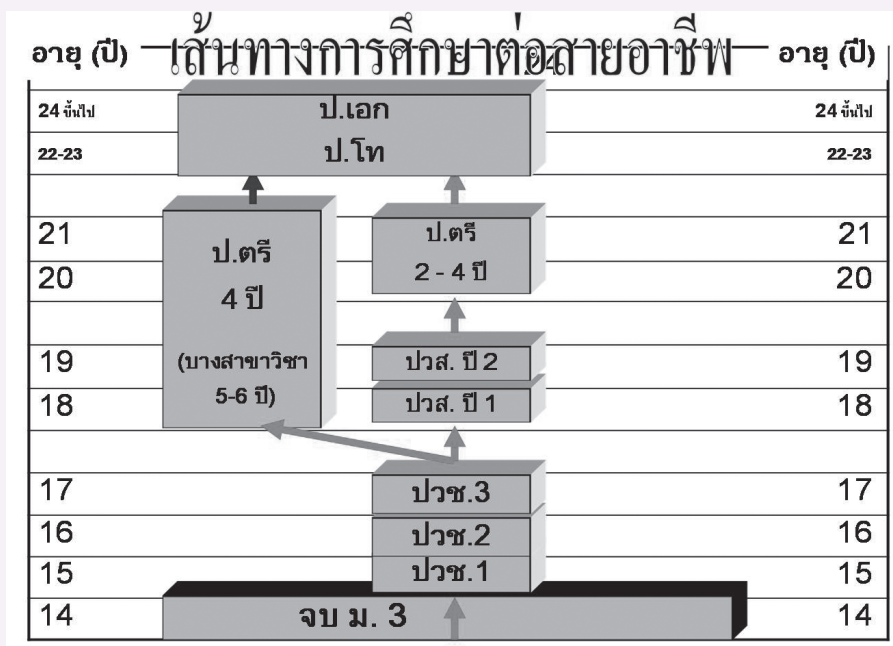
ใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ

การศึกษาต่อสายอาชีพ เป็นทางเลือกที่น่าสนใจสำหรับผู้จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมุ่งศึกษาและฝึกฝนวิชาชีพสาขาใดสาขาหนึ่งโดยเฉพาะ เพื่อจบออกมาประกอบอาชีพเป็นช่างในระดับต่าง ๆ ตามหลักสูตรที่เรียน เช่น ระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ และระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาวิชาชีพ (ระดับเทคนิค)

หลักสูตรที่เปิดสอนสายอาชีพ มี 3 ระดับ คือ

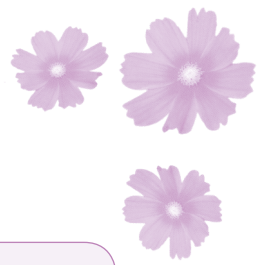
1. หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ใช้เวลาเรียนต่อจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นเวลา 3 ปี
2. หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ใช้เวลาเรียนต่อจากระดับปวช. 2 ปี
3. หลักสูตรระดับวิชาชีพระยะสั้น ใช้เวลาเรียนตามที่กำหนดแต่ละสาขางานที่เรียน การเรียนสายอาชีพ สามารถศึกษาต่อจนถึงระดับปริญญาตรีและปริญญาโทได้ โดยสามารถศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ฯลฯ

เส้นทางการศึกษาต่อสายอาชีพ แสดงได้ตามแผนภาพข้างล่างนี้

หมายเหตุ อายุที่ปรากฏในแผนภูมิเป็นการกำหนดโดยเฉลี่ย

สรุปแนวทางการเตรียมตัว

1. ค้นหาความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของตน
2. เลือกกลุ่มการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับ ความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของตนเอง เพราะจะมีผลต่อความสุขและความสำเร็จในการเรียน
3. ต้องตั้งใจเรียนทุกรายวิชาตั้งแต่ชั้น ม.4-ม.6 เพราะผลการเรียน 6 ภาคเรียน (3 ปี) เป็นองค์ประกอบสำคัญในการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
4. ตั้งใจฝึกฝนทักษะทางด้านภาษา (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) และการคิดคำนวณ

ใบงาน เรื่อง ฉันจะเตรียมพร้อมสู่โลกกว้าง

เมื่อศึกษาข้อมูลแล้ว ฉันมีข้อสรุปดังนี้

1. ฉันจะเรียนต่อด้าน.....
ที่.....
เพราะ.....
2. ฉันจะออกไปช่วยครอบครัวทำงาน เกี่ยวกับ.....
3. ฉันต้องเตรียมความพร้อมโดยวิธี
- .....
- .....
- .....

ลงชื่อ.....วันที่.....

(ตัวอย่าง)

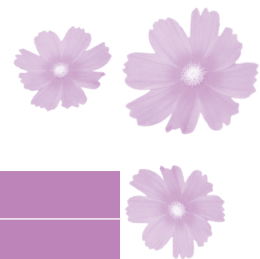
แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระยะยาว

โรงเรียนพิริยาลัย จังหวัดแพร่

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

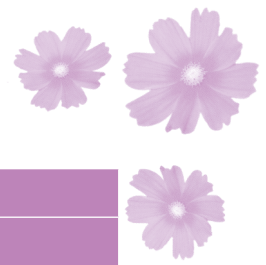
ผู้สอน : นางทองทิพย์ สันป่าแก้ว

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
1	ปฐมนิเทศ			✓	- สร้างความเข้าใจในการเรียนรู้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย - เตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้ที่หลากหลาย	1. การสื่อสาร 2. การคิด 3. การแก้ปัญหา 4. การใช้ทักษะชีวิต 5. การใช้เทคโนโลยี	1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ	1. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 3. มีทักษะการคิดขั้นสูง 4. ทักษะชีวิตและอาชีพ 5. ทักษะทางสังคม 6. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา 7. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ 8. ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย
2	เรียนเก่ง...เรียนอย่างไร	✓			- พัฒนาทักษะในการเรียนและหาแนวทางในการปรับปรุง/พัฒนาการเรียน - ฝึกวางแผนการเรียนให้ประสบความสำเร็จ			
3	อาชีพที่ใฝ่ฝัน...สัมพันธ์กับบุคลิกภาพ		✓		- เข้าใจความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพกับธรรมชาติของแต่ละลักษณะอาชีพที่หลากหลาย			
4	แนะแนว...เพื่อชีวิต			✓	- ทบทวนและเน้นย้ำความสำคัญของกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อชีวิตประจำวัน			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
5	ชีวิตที่มีเป้าหมาย			✓	- ฝึกวางเป้าหมายชีวิตทั้งด้านการเรียน การศึกษาต่อ และอาชีพ และการปรับตัวในสังคม ให้มีความสุข			
6	บุคลิกภาพที่สง่างาม			✓	- มีความรู้ความเข้าใจในความแตกต่างของธรรมชาติของบุคลิกภาพของมนุษย์ - สามารถค้นหาความความถนัดและความสนใจของตนเอง			
7	ตัวตนที่ค้นพบได้			✓	- สำรวจและทำแบบทดสอบบุคลิกภาพ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม - สามารถค้นหาจุดเด่น จุดควรพัฒนาในบุคลิกภาพของตน - ฝึกพัฒนาบุคลิกภาพของตนด้วยตนเอง และประเมินผลเมื่อครบตามเวลาที่กำหนดการพัฒนา			
8	สู่...สถาบันการศึกษาที่ก้าวไกล	✓			- เข้าใจกระบวนการค้นหา รวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลเฉพาะด้านจากแหล่งต่าง ๆ ด้วยวิธีการเทคโนโลยีที่หลากหลาย และทันสมัย			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
9	งานดี... มีอนาคต		✓		- สามารถเชื่อมโยงลักษณะเฉพาะตนเองกับความต้องการของตลาดแรงงาน			
10	รู้เท่าทันสื่อ			✓	- รู้จักเลือกและเข้าถึงสื่อต่าง ๆ ได้อย่างฉลาด			
11	คิด... วิเคราะห์... สังเคราะห์ เชิงระบบ			✓	- สามารถคิดวิเคราะห์ ตีตสังเคราะห์ข้อมูลเฉพาะด้านอย่างเป็นระบบ			
12	ก้าวต่อไป... ที่ต้องใส่ใจ	✓			- เข้าใจในลักษณะตนเองให้สอดคล้องกับอาชีพในอนาคตตามสภาพจริงในสังคมปัจจุบัน			
13	สานภูมิ ปัญญาไทย... ใส่ใจอาชีพ ท้องถิ่น จังหวัดแพร่		✓		- รู้จักและภาคภูมิใจในลักษณะอาชีพและแหล่งอาชีพในท้องถิ่นตนเองของบรรพบุรุษ			
14	รู้เท่าทัน ความรัก			✓	- เข้าใจในธรรมชาติของความรัก และรู้เท่าทันอารมณ์รักของตนเองและเพื่อนต่างเพศ			
15	เส้นทางการ ศึกษา	✓			- เลือกคณะ สาขา และสถาบันการศึกษาให้สอดคล้องกับความพร้อมของตนเอง			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
16	ไขอาชีพ... สู่อาเซียน		✓		- มีความรู้ความเข้าใจตามลักษณะและความต้องการของอาชีพอาเซียน			
17	ทักษะชีวิต... พิชิตทุก อย่างก้าว สู่อาเซียน			✓	- มีทักษะในด้านสังคม ด้านการคิด และด้านการเผชิญอารมณ์ พร้อมปรับใช้ในชีวิตประจำวันในสังคมโลก			
18	จิตสาธารณะ... สร้างคน... สร้างชาติ			✓	- ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกให้แก่ผู้เรียนในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว โรงเรียน ชุมชน สังคม และประเทศไทย - มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามความถนัดและความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร			
รวมจำนวนคาบ		4	4	10		18		
ร้อยละ		22	22	56		100		

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ

เรื่อง จิตสาธารณะ...สร้างคน...สร้างชาติ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....เวลา.....น.

---

1. สาระสำคัญ

พฤติกรรมที่ควรได้รับการปลูกฝังแก่เยาวชนที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การมีจิตสาธารณะ ซึ่งจะแสดงออกโดยการให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ผู้ที่มีจิตสาธารณะจะเป็นบุคคลที่เป็นแบบอย่างในการทำความดี และเป็นแรงจูงใจที่ดีของเด็กและเยาวชนให้เติบโตเป็นคนดีในอนาคต

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจถึงความสำคัญของจิตสาธารณะ
- 2.2 เพื่อให้นักเรียนใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมจิตสาธารณะ

3. สาระการเรียนรู้

การมีจิตสาธารณะ หมายถึง การทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมร่วมกัน ดูแลเอาใจใส่สาธารณะสมบัติที่เป็นของส่วนรวม การปฏิบัติตนเป็นผู้มีจิตสาธารณะสามารถทำได้โดยการให้ความช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน เช่น บริจาคเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม อาหาร น้ำดื่มแก่ผู้ประสบอุทกภัย การทำความสะอาดลานวัด การปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มออกซิเจน เป็นต้น ผู้มีจิตสาธารณะจะไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว จะมีความภูมิใจในตนเอง และยังเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์อีกด้วย

4. สมรรถนะสำคัญ

- 4.1 การคิด
- 4.2 การแก้ปัญหา
- 4.3 การใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 5.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- 5.2 มีจิตสาธารณะ

6. ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21

- 6.1 มีทักษะการคิดขั้นสูง
- 6.2 มีทักษะทางสังคม
- 6.3 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา
- 6.4 ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

7. วิธีดำเนินกิจกรรม

7.1 ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างบุคคลในสังคมที่นักเรียนรู้จัก ซึ่งบุคคลนั้นทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม มีการเสียสละเพื่อส่วนรวม เช่น ดาราที่ไปจัดกิจกรรมที่บ้านพักคนชรา เป็นต้น

7.2 ครูถามนักเรียนว่า มีใครเคยทำกิจกรรมเพื่อสังคมบ้าง ทำอะไร ทำที่ไหน ทำกับใคร ให้นักเรียนออกมาเล่าให้เพื่อนฟังสั้น ๆ

7.3 ครูถามความรู้สึกของนักเรียนที่ได้ทำกิจกรรมเพื่อสังคม

7.4 ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง จิตสาธารณะ

7.5 ครูให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

7.6 ครูสุ่มให้นักเรียนออกมาเล่ากิจกรรมที่นักเรียนคิดและออกแบบด้วยตนเองจากใบงาน

7.7 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการทำกิจกรรมในคาบนี้

8. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

8.1 ใบความรู้ เรื่อง จิตสาธารณะ

8.2 ใบงาน เรื่อง กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

9. การวัดและประเมินผล

9.1 ครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ได้แก่ การตอบคำถามของนักเรียน ความรับผิดชอบ ความตั้งใจในการทำงาน

9.2 ครูให้นักเรียนเล่า กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม จากใบงานของตน ถ้านักเรียนสามารถเล่ากิจกรรมที่ตนต้องการทำเพื่อสังคมได้อย่างน้อย 1 กิจกรรม ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

10. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมจิตสาธารณะ เพื่อให้นักเรียนรู้จักการเสียสละเพื่อส่วนรวม และการสร้างควมมีคุณค่าและความภาคภูมิใจในตนเอง

11. บันทึกหลังการจัดกิจกรรม

นักเรียนรู้สึกสนุกกับกิจกรรมที่เพื่อนออกมาเล่าหน้าชั้น และเกิดแรงจูงใจในการทำกิจกรรมเพื่อสังคม นักเรียนมีความสุขที่ได้ทำเพื่อคนอื่นแสดงออกถึงการเสียสละ น้ำใจ เมตตา กรุณา ครูและผู้ปกครอง ควรส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมจิตสาธารณะอย่างต่อเนื่อง

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางทองทิพย์ สันป่าแก้ว)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพิริยาลัย จังหวัดแพร่

ครูแนะแนวเก่ง ดี มีคุณภาพ ยอดเยี่ยมระดับประเทศ ปี 2558

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ใบความรู้ เรื่อง จิตสาธารณะ

จิตสาธารณะ (Public mind) หมายถึง ภาวะจิตใจของบุคคลที่เป็นความรู้สึกนึกคิด ความปรารถนาอยากให้ความร่วมมือ ด้วยแรงกาย แรงสมอง การเสียสละของตนเอง เพื่อร่วมช่วยเหลือ-สร้างประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ให้เจริญยิ่งขึ้น เช่น การปลูกป่า อนุรักษ์ต้นน้ำลำธาร รักษาสาธารณสมบัติ และการทำประโยชน์ให้แก่บุคคล ชุมชน เป็นต้น

แนวทางการสร้างจิตสาธารณะ

การที่บุคคลจะสร้างตนให้เป็นคนมีจิตสาธารณะ เป็นการฝึกฝนความรับผิดชอบในตนเองที่จะสร้างให้เกิดคุณลักษณะเฉพาะตนได้โดย

1. ตระหนักเสมอว่าตนเป็นส่วนสำคัญที่จะต้องรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ
2. สร้างวินัยในตนเองให้ความสำคัญในการรักษาสิ่งแวดล้อมที่เป็นของส่วนรวม
3. หาวิธีกำจัดปัญหาและผลกระทบที่เกิดกับสังคม ให้ถือว่าปัญหานั้นคือปัญหาของตน เช่น การทิ้งขยะให้ถูกที่ การแยกขยะ การประหยัดน้ำ-ไฟฟ้า ฯลฯ
4. เคารพและปฏิบัติตามกฎ กติกาของสังคมและกฎหมาย
5. ยึดหลักธรรมมะในการดำเนินชีวิต เพราะหลักธรรมหรือคำสอนในทุกศาสนาต่างสอนให้คนทำความดีซึ่งจะทำให้ตนเองและสังคมเป็นสุข

ใบงาน เรื่อง กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

1. ชื่อกิจกรรม.....

2. เหตุผลในการทำกิจกรรมนี้

.....
.....
.....

3. วัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรม

.....
.....
.....

4. สถานที่และวันเวลาในการจัดกิจกรรม

.....
.....

5. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

.....
.....

6. วิธีดำเนินการจัดกิจกรรม

.....
.....
.....
.....
.....

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการทำกิจกรรม

.....
.....
.....

(ตัวอย่าง)

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระยะยาว

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

ผู้สอน : อ.ดร.รับขวัญ ภูเขาแก้ว, อ.กศนีย์ ศรีพิพัฒน์, อ.เอกกร ชื่นก้า

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
1	15 นาที มีความหมาย (สำรวจผลการเรียน)	✓			- สำรวจตนเองเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำช่วงปิดภาคเรียน - วิเคราะห์ผลการเรียนและเสนอแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาตนเอง - ตั้งเป้าหมายสำหรับการเรียนในภาคการศึกษาปลาย	1. การสื่อสาร 2. การคิด 3. การแก้ปัญหา 4. การใช้ทักษะชีวิต 5. การใช้เทคโนโลยี	1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ	1. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 3. มีทักษะการคิดขั้นสูง 4. ทักษะชีวิตและอาชีพ 5. ทักษะทางสังคม 6. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา 7. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ 8. ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย
2-3 (2 คาบ)	กลยุทธ์การเรียนรู้	✓			- วิเคราะห์รูปแบบการเรียนของตน - นำเสนอแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีเรียนและการสอบ			
4-5 (2 คาบ)	การมองโลกในแง่ดี			✓	- สำรวจการคิดเกี่ยวกับการมองตนเองและผู้อื่น - ฝึกการคิดดี ทำดี			
6	คุณธรรม (ความกตัญญู)			✓	- สำรวจความรู้สึกของตนเองต่อผู้มีพระคุณ - ฝึกปฏิบัติดีเพื่อตอบแทนบุญคุณ			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
7	การสร้าง ความเชื่อมั่น			✓	- ประเมินระดับ ความเชื่อมั่น ในตนเอง และฝึก วิธีสร้างความเชื่อมั่น ในตนเอง			
8	การสร้าง ความสำเร็จ ในอาชีพ			✓	- สำรวจและฝึก ความมุ่งมั่นตั้งใจจริง ในการสร้างความ สำเร็จในงานอาชีพ			
9	การจัด ความเครียด			✓	- สำรวจระดับ ความเครียดใน ตนเอง - นำเสนอและฝึก การจัดความเครียด ด้วยตนเอง			
10-11 (2 คาบ)	โฆษณาอาชีพ		✓		- ฝึกสร้างผลงานจาก คุณลักษณะของ อาชีพต่าง ๆ - วิเคราะห์ คุณลักษณะของ อาชีพที่ตนสนใจ - ฝึกตัดสินใจเลือก อาชีพตาม คุณลักษณะของตน			
12	ความคิด สร้างสรรค์			✓	- ฝึกสร้างผลงาน โดยใช้ความคิด สร้างสรรค์			
13	อาชีพที่ใฝ่ฝัน		✓		- อธิบายลักษณะ อาชีพที่สนใจ - วางแผนการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ ที่ใฝ่ฝันและ เหมาะสมกับตนเอง			
14-15 (2 คาบ)	ความถนัด ทางการเรียน	✓			- ประเมินและฝึกทำ แบบทดสอบความ ถนัดทางการเรียน			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอข้ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
16-17 (2 คาบ)	แนวทางพิชิต Admissions	✓			- เรียนรู้เทคนิคในการเตรียมตัวสอบ Admissions			
18	การประเมิน (การเรียนรู้ การสอน)	✓			- ประเมินผล การเรียนรู้ตามจุดประสงค์ - ประเมินทัศนคติ การเรียนวิชา กิจกรรมแนะแนว และวิถีการจัด กิจกรรม			
รวมจำนวนคาบ		8	3	7	18			
ร้อยละ		44	18	38	100			

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ

เรื่อง อาชีพที่ใฝ่ฝัน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... เวลา.....น.

1. สาระสำคัญ

ความสำเร็จในชีวิตของบุคคลอย่างหนึ่ง คือ การได้ประกอบอาชีพที่ดีในอนาคต นักเรียนหลายคนมีความฝันตั้งแต่เด็กว่าอยากเป็นหมอ อยากเป็นทหาร อยากเป็นครู อยากเป็นดีไซเนอร์ อยากเป็นนักข่าว เป็นต้น ซึ่งบางคนก็สามารถเป็นได้ตามที่ตนปรารถนา แต่บางคนก็ไม่สามารถประสบความสำเร็จอาจเปลี่ยนใจไปทำอาชีพอื่น ๆ ที่ตนสนใจหรือชอบมากกว่า ดังนั้น การที่นักเรียนมีความใฝ่ฝันว่าโตขึ้นต้องการจะประกอบอาชีพใด อาจเป็นแนวทางที่ดีเพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถสร้างฝันสู่อนาคตได้ตามต้องการ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 อธิบายลักษณะอาชีพที่สนใจ
- 2.2 วางแผนการศึกษาต่อและประกอบอาชีพที่ใฝ่ฝันและเหมาะสมกับตนเอง

3. สาระการเรียนรู้

อาชีพในปัจจุบันมีความหลากหลาย มีอาชีพใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย ซึ่งอาชีพบางอาชีพมีความน่าสนใจและมีความต้องการในตลาดแรงงานมาก หากนักเรียนมีความรู้ในอาชีพต่าง ๆ มากขึ้น และสามารถวางแผนการเรียนที่ดีตรงตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจของตน จะทำให้ประสบความสำเร็จและมีความสุขในการประกอบอาชีพนั้นต่อไป

4. สมรรถนะสำคัญ

- 4.1 การคิด
- 4.2 การใช้เทคโนโลยี

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 5.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- 5.2 มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21

- 6.1 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
- 6.2 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้
- 6.3 ทักษะชีวิตและอาชีพ

7. วิธีดำเนินกิจกรรม

- 7.1 นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาถึงผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพต่าง ๆ มีอาชีพใดบ้างที่น่าสนใจ
- 7.2 ครูให้นักเรียนพูดถึง “อาชีพที่ตนสนใจ” คนละ 1 อาชีพ
- 7.3 ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง อาชีพที่น่าสนใจ
- 7.4 ครูให้นักเรียนทำใบกิจกรรม เรื่อง อาชีพที่ฉันใฝ่ฝัน
- 7.5 นักเรียนและครูช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์จากการทำกิจกรรม
- 7.6 ครูให้นักเรียนไปค้นคว้าอาชีพที่น่าสนใจและแปลกใหม่ในอินเทอร์เน็ตเพิ่มเติม

8. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

- 8.1 ใบความรู้ เรื่อง อาชีพที่น่าสนใจ
- 8.2 ใบงาน เรื่อง อาชีพที่ฉันใฝ่ฝัน

9. การวัดและประเมินผล

- 9.1 ครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ได้แก่ การตอบคำถามของนักเรียน ความรับผิดชอบ ความตั้งใจในการทำงาน
- 9.2 ครูตรวจใบกิจกรรม เรื่อง อาชีพที่ฉันใฝ่ฝัน ของนักเรียน ถ้านักเรียนตอบคำถามและกรอกข้อมูลได้อย่างสมบูรณ์ ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

10. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูสอดแทรกคุณธรรมในเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริตในการประกอบอาชีพ

11. บันทึกหลังการจัดกิจกรรม

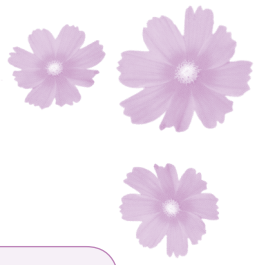
นักเรียนยังรู้จักอาชีพไม่หลากหลาย ครูให้นักเรียนไปค้นคว้าข้อมูลอาชีพที่น่าสนใจแปลกใหม่ทางอินเทอร์เน็ต รวมทั้งอาชีพที่ขาดแคลนและเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานด้วย

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางกาญจนา นาคปัจฉิมสกุล)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2

วันที่..... เดือน.....พ.ศ. ....

ใบความรู้ เรื่อง อาชีพที่น่าสนใจ

ปัจจุบันมีอาชีพที่น่าสนใจมากมาย หากนักเรียนมีการวางแผนที่ดี วิเคราะห์ความต้องการของตนเองว่าสนใจประกอบอาชีพใด จะเป็นประโยชน์ต่อการเลือกศึกษาต่อ และประกอบอาชีพได้ตรงความสามารถของตนเอง อาชีพที่น่าสนใจมีดังนี้

1. เก่งเฉพาะด้าน งานรายได้ดี ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง จะต้องมีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพนั้น ๆ โดยตรง จึงจะทำงานได้ดี ต้องศึกษาเฉพาะสาขา ไม่ใช่ใครก็จะประกอบอาชีพก็ได้ จึงต้องมีความเก่งและมีรายได้ดีด้วย เช่น แพทย์ พยาบาล สถาปนิก วิศวกร นักบิน เป็นต้น

2. นักสื่อสารและงานสร้างมิตรภาพ เป็นลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับสื่อสารมวลชน และประชาสัมพันธ์ ได้แก่ นักเขียน นักข่าว มัคคุเทศก์ ต้องชอบความตื่นเต้น ทำทนาย สนุกสนาน ไม่จำเจ และมีปฏิภาณไหวพริบ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี

3. งานไอที ในยุคดิจิทัลนี้ อาชีพที่น่าสนใจและสร้างรายได้ดีให้กับคนที่มี ความสามารถด้านนี้ เช่น นักวิเคราะห์ระบบ โปรแกรมเมอร์ นักวางแผนระบบคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ซึ่งต้องศึกษาการเขียนโปรแกรม การออกแบบข้อมูลเชิงระบบที่สามารถปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. งานบริการ งานด้านนี้เป็นที่ต้องการอย่างมาก มีผู้สนใจสมัครจำนวนมาก ได้แก่ แอร์โฮสเตส และสจ๊วต งานออร์แกนไนเซอร์ งานจัดเลี้ยงทั้งในและนอกสถานที่ งานบริการ ด้านอาหาร ซึ่งเป็นงานที่สนุก หากผู้สนใจมีความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ ได้อย่างดี จะมีความก้าวหน้า และรายได้ดี

5. งานดีไซน์ เป็นงานสร้างสรรค์ที่ต้องการคนที่มีใจรัก มีความอดทน มีพรสวรรค์ ชอบศึกษางานหลากหลาย มีการดัดแปลงงานที่ทันสมัย โดดเด่น สวยงาม ทั้งดีไซน์เสื้อผ้า เครื่องประดับ ออกแบบผลิตภัณฑ์ ซึ่งจะทำงานมีความแตกต่าง เป็นที่สนใจของผู้ลงทุน

6. งานการตลาด งานขายรายได้ดี ต้องทำงานหนัก มีทักษะการเจรจาต่อรอง การสื่อสาร โน้มน้าวใจหากมีบุคลิกภาพที่ดี ฉลาด มีไหวพริบดี โอกาสและความก้าวหน้าในชีวิตดีแน่นอน

7. งานฟรีแลนซ์ งานอิสระที่น่าสนใจในยุคนี้ ไม่ว่าจะช่างทำผม ช่างแต่งหน้า ช่างภาพ นักเขียนขายสินค้าบนเว็บไซต์ รายได้ขึ้นอยู่กับความสามารถและชีวิตไม่ต้องอยู่ภายใต้ การกดดัน

8. นักกิจกรรม ลักษณะงาน ได้แก่ รับจ้างจัดงานเปิดตัวสินค้า นักจัดอีเวนท์ รูปแบบ การจัดงานจะมีความหลากหลาย เน้นความคิดแปลกใหม่ ทำงานแข่งกับเวลาและมีความทันสมัย

9. ธุรกิจส่วนตัว อาชีพนี้ต้องมีความรู้ในสิ่งที่ตนทำให้มากที่สุด มีความขยัน อดทน กล้าเสี่ยง เพราะต้องมีการลงทุนสูง ถ้ามีช่องทางที่ดี ก็จะประสบความสำเร็จ ได้อย่างงดงาม

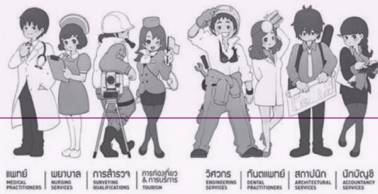

ใบงาน เรื่อง อาชีพที่ฉันใฝ่ฝัน

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

1. อาชีพที่ฉันใฝ่ฝัน คือ.....
.....
.....
2. คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพนี้.....
.....
.....
3. ลักษณะงานที่ทำ.....
.....
.....
4. สถานที่ทำงาน.....
.....
.....
5. ความรู้ความสามารถ การศึกษา.....
.....
.....
6. ความก้าวหน้า.....
.....
.....
7. เงินเดือนและสวัสดิการ.....
.....
.....

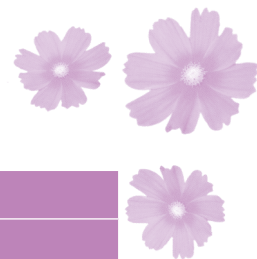
(ตัวอย่าง)

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวระยะยาว
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ผู้สอน : อ.ดร. รัชชัญญา ภูเขาแก้ว, อ.กศนีย์ ศรีพิพัฒน์, อ.เกศกร ชื่นคำ

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
1	นาฬิกาชีวิต			✓	- ประเมินการใช้เวลาของตนเองในช่วงปิดภาคเรียน - กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้และวางแผนการใช้เวลาของตนเองได้	1. การสื่อสาร 2. การคิด 3. การแก้ปัญหา 4. การใช้ทักษะชีวิต 5. การใช้เทคโนโลยี	1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ	1. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 3. มีทักษะการคิดขั้นสูง 4. ทักษะชีวิตและอาชีพ 5. ทักษะทางสังคม 6. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา 7. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ 8. ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย
2	วิเคราะห์ผลการเรียน	✓			- สสำรวจผลการเรียนของชั้น ม.4-5 - วิเคราะห์ผลการเรียนของตนเปรียบเทียบกับรุ่นพี่ที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา			
3	เส้นทางสู่ดวงดาว	✓			- วางแผนการศึกษาตามความต้องการของตนเอง - เรียนรู้วิธีการสร้างความภาคภูมิใจในตนเอง			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
4-5	สู่ความสำเร็จในอนาคต	✓			- รับทราบข้อมูลในการเตรียมตัวสอบตรง Admissions และทุนการศึกษาต่าง ๆ - อภิปรายวิธีการเรียนในสถาบันอุดมศึกษาในคณะวิชาต่าง ๆ			
6-7 (2 คาบ)	เตรียมตัวศึกษาต่อ (ปรับบุคลิกภาพสู่สังคม)			✓	- เรียนรู้วิธีการวางตัว - ฝึกบุคลิกภาพเพื่อเตรียมตัวสอบสัมภาษณ์เข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา			
8-9 (2 คาบ)	อาชีพไหนที่ใช่เรา		✓		- ทำแบบทดสอบอาชีพแปลผลและนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ			
10-11 (2 คาบ)	แผนการจัดเวลาเตรียมสอบวัดความรู้ฯ	✓			- วางแผนการจัดเวลาทบทวนบทเรียนสำหรับการสอบวัดความรู้ฯ - อภิปรายวิธีการทบทวนบทเรียนแต่ละวิชา - กำหนดเป้าหมายการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา - ทดลองทำข้อสอบวัดความรู้ฯ วิเคราะห์คะแนนที่ได้เป็นร้อยละ			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอบข่ายงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
12	ผู้นำ-ผู้นำ			✓	<ul style="list-style-type: none"> - อภิปรายลักษณะของผู้นำที่ดีจากกรณีศึกษา - ประเมินลักษณะผู้นำในตนเอง - วิเคราะห์ลักษณะของผู้นำที่ช่วยให้การทำงานประสบความสำเร็จ 			
13-14 (2 คาบ)	นานาทักษะอาชีพ		✓		<ul style="list-style-type: none"> - ฟังบรรยายเรื่องอาชีพยุคปัจจุบัน - เลือกอาชีพที่ตนต้องการ - อภิปรายเพื่อหาแนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อประกอบอาชีพ 			
15-16 (2 คาบ)	โครงการพัฒนาชุมชน			✓	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาสภาพปัญหาของชุมชน - เขียนโครงการพัฒนาชุมชนจากข้อมูลจริง - หาแนวทางที่จะร่วมปฏิบัติตนในการพัฒนาชุมชน 			
17	จะรักใครดี			✓	<ul style="list-style-type: none"> - เขียนลักษณะที่ดีของเพื่อนชายและหญิงที่อยากคบหา - อภิปรายแนวทางการวางตัวตามบทบาทของตนเองในสังคม 			

คาบที่	ชื่อเรื่อง	ขอช่วยงานแนะแนว			จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เป้าหมาย		
		การศึกษา	อาชีพ	ส่วนตัวและสังคม		สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21
18	การประเมินผล การจัด กิจกรรม แนะแนว	✓			- ประเมินผล การเรียนรู้ ตามจุดประสงค์ - ประเมินทัศนคติ การเรียนรู้วิชา กิจกรรมแนะแนว และวิธีการจัด กิจกรรม			
รวมจำนวนคาบ		7	4	7	18			
ร้อยละ		39	22	39	100			

แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวรายคาบ

เรื่อง เส้นทางสู่ดวงดาว

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... เวลา.....น.

1. สาระสำคัญ

ความสำเร็จในชีวิตของนักเรียนที่ทำให้เกิดความภาคภูมิใจอย่างหนึ่ง คือ การได้ศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัย ซึ่งมีมหาวิทยาลัยของรัฐบาล (มหาวิทยาลัยปิด เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏต่าง ๆ ฯลฯ) มหาวิทยาลัยเปิด (มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช) มหาวิทยาลัยเอกชน ตลอดจนหลักสูตรวิชาชีพทหาร ตำรวจ พยาบาล สาธารณสุข พาณิชยน์าวิ เป็นต้น นักเรียนควรมีการวางแผนการศึกษาให้ดีเหมาะสมกับความต้องการ ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ สถิติปัญญา และทุนของตน จะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จและดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 วางแผนการศึกษาตามความต้องการของตนเอง
- 2.2 เรียนรู้วิธีการสร้างความภาคภูมิใจในตนเอง

3. สาระการเรียนรู้

การที่นักเรียนสามารถเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้ตามความต้องการของตนเอง ทั้งภาครัฐบาล ภาคเอกชน หรือได้รับทุนการศึกษาประเภทต่าง ๆ ถือเป็นความภาคภูมิใจในตนเอง ดังนั้น การวางแผนการเรียนที่ดีมีประสิทธิภาพ มีวิธีการสร้างความภูมิใจในตนเอง จะนำพาให้นักเรียนเดินตามเส้นทางแห่งความสำเร็จในชีวิตได้ดี

4. สมรรถนะสำคัญ

- 4.1 การคิด
- 4.2 การแก้ปัญหา
- 4.3 การใช้เทคโนโลยี

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 5.1 มีวินัย
- 5.2 ใฝ่รู้ใฝ่เรียน

6. ความสามารถและทักษะในศตวรรษที่ 21

- 6.1 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
- 6.2 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้
- 6.3 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหา

7. วิธีดำเนินกิจกรรม

7.1 ครูเปรียบเทียบความสำเร็จด้านการศึกษาของนักเรียนในการเข้าสู่สถาบันอุดมศึกษาเสมือนเส้นทางสู่ดวงดาว ซึ่งมีความสูง ความสว่าง และความสำเร็จรอนักเรียนอยู่ ซึ่งนักเรียนจะต้องมีการวางแผนการศึกษาในแต่ละชั้นปีอย่างต่อเนื่อง ครูถามนักเรียนว่า “ต้องการศึกษาต่อในสถาบันใดในอนาคต” และ “คณะหรือสาขาใดที่นักเรียนต้องการจะศึกษาต่อ”

7.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันคิดหาวิธีการสร้างความภาคภูมิใจในตนเองในด้านการเรียน มีวิธีใดบ้างที่จะทำให้นักเรียนสามารถสอบเข้าสถาบัน คณะ สาขาที่ตนต้องการได้

7.3 ครูให้นักเรียนทำใบกิจกรรม เรื่อง เส้นทางสู่ดวงดาว

7.4 ครูให้นักเรียนนำเสนอแนวคิดจากใบกิจกรรมหน้าชั้นเรียน

7.5 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปข้อคิด ประโยชน์ที่ได้และการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต

7.6 ครูแนะนำให้นักเรียนไปค้นคว้าข้อมูลด้านการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างต่อเนื่องทางเว็บไซต์ในเวลาว่าง

8. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

ใบกิจกรรม เรื่อง เส้นทางสู่ดวงดาว

9. การวัดและประเมินผล

9.1 ครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ได้แก่ การตอบคำถามของนักเรียน ความรับผิดชอบ ความตั้งใจในการทำงาน

9.2 ครูสังเกตจากการนำเสนองานของนักเรียนจากใบกิจกรรม เรื่อง เส้นทางสู่ดวงดาว ถ้านักเรียนสามารถนำเสนอวิธีการสร้างความภูมิใจในการเรียนได้อย่างน้อย 3 วิธี ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

10. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูแนะนำให้นักเรียนค้นคว้าข้อมูลการศึกษาต่อจากสถาบันต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อการวางแผนชีวิตการเรียน การศึกษาต่อได้ตามความต้องการของตน

11. บันทึกหลังการจัดกิจกรรม

นักเรียนส่วนใหญ่มีความใฝ่ฝันในการเรียนชัดเจนว่าต้องการศึกษาต่อที่ใด สาขาใด กลุ่มอาชีพใด อีกทั้งมีวิสัยทัศน์พัฒนาตนโดยเฉพาะชัดเจน

สำหรับนักเรียนบางคน ไม่สามารถตอบได้ว่าตนต้องการเรียนอะไร ครูให้กำลังใจนักเรียนให้หาเวลาศึกษาข้อมูลการศึกษา อาชีพที่สนใจทางเว็บไซต์เมื่อมีเวลาว่าง เพื่อจะได้แนวทางการศึกษาที่เหมาะสมต่อไป

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางกาญจนา นาคปัจฉิมสกุล)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ใบกิจกรรม เรื่อง เส้นทางสู่ดวงดาว

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามและบันทึกข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนดให้

สถาบันที่ฉันใฝ่ฝัน

.....
.....
.....
.....

คณะ/สาขาที่สนใจ

.....
.....

เพื่อทำงานในกลุ่มอาชีพ

.....
.....

วิธีสร้างความภูมิใจในการเรียน

.....
.....
.....
.....

การประยุกต์ใช้ในชีวิต

.....
.....
.....
.....

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **ชุดฝึกอบรมวิทยากรแกนนำ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **การออกแบบหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐาน ชุดฝึกอบรมวิทยากรหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชุดที่ 3**. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และศูนย์เครือข่ายทั่วประเทศ. (2553). **คู่มือฝึกอบรมแนะแนว โครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และศูนย์เครือข่ายทั่วประเทศ. (2555). **คู่มือฝึกอบรมแนะแนว โครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). **รายงานผลการดำเนินงาน โครงการพัฒนาครูทั้งระบบฯ ภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ปีงบประมาณ 2555**. กรุงเทพมหานคร.
- จงจรัส แจ่มจันทร์. (ม.ป.ป.). **หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ชั้น ป.5**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด.
- ชาติรี เกิดธรรม. (2545). **เทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- ชิษณุ พันธุ์เจริญ และจรุงจิตร์ งามไพบูลย์. บรรณาธิการ. (2553). **คู่มือทักษะการสื่อสารสำหรับครู**. กรุงเทพมหานคร : ธนาเพรส.
- ทิตินา แคมมณี และคณะ. (2544). **กระบวนการเรียนรู้ : ความหมาย แนวทางการพัฒนาและปัญหาข้อใจ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ธนา นิลชัยโกวิทย์ และอดิสร จันทรสุข. (2552). ศิลปะการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง : คู่มือกระบวนการจัดตั้งปัญญา. นครปฐม : ศูนย์จิตตปัญญาศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.

นคร พันธุ์ณรงค์. (2549). การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการเรียนรู้อย่างมีความสุข. สืบค้นเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2550. จาก <http://www.yupparaj.ac.th>.

นวลจิตต์ เขาวีรติพงศ์ และคณะ. (2545). การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. เอกสารประมวลสารประกอบการฝึกอบรมโครงการพัฒนาผู้บริหารการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้นำชุมชน และผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

บัญญัติ ชำนาญกิจ. (2542). กระบวนการแสวงหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์.

บุญเชิด ภัฏโณอนันตพงษ์. (2540). การเรียนรู้แบบสรรค์สร้างความรู้ ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม : ต้นแบบการเรียนรู้ทางด้านหลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

ปรีวัตร เขื่อนแก้ว. (2550). แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล. สืบค้นเมื่อ 31 ตุลาคม 2550. จาก <http://www.wijai48.com>.

พรทิพย์ โมกศรี. (2558). แผนการสอนกิจกรรมแนะแนว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านเม็กดำ อ.พยัคฆภูมิพิชัย จ.มหาสารคาม (มัธยมขยายโอกาส). (พิมพ์อัดสำเนา). นักแนะแนวเก่ง ดี มีคุณภาพ รางวัลยอดเยี่ยมระดับมัธยมศึกษา รางวัลระดับประเทศ.

พรรณงาม ใจรักศักดิ์. (ม.ป.ป.). คู่มือสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ประสานมิตร.

พิไล แยมงามเหลือ, นางลักษณ ประเสริฐ, รับขวัญ ภูเขาแก้ว และทัศนีย์ ศรีพิพัฒน์. (2553). เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “พัฒนาความเป็นประชาธิปไตย และสิทธิหน้าที่พลเมืองที่ดีในโรงเรียน”. สมาคมพหุอาจารย์ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (พิมพ์อัดสำเนา).

พิมพ์ันธ์ เดชะคุปต์. (2544). การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : แนวคิดวิธีและเทคนิคการสอน 2. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.

พิมพ์ันธ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข. (2551). ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอนอิงมาตรฐาน. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ระวีวรรณ หล่อพันธ์. (2551). **คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 5E ที่เน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง-กิจกรรมแนะแนวชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. ร.ร.เทศบาลบูรพาอุบล อ.เมือง จ. อุบลราชธานี. (พิมพ์อัดสำเนา).
- วัฒนาพร ระวังทุกข์. (2545). **เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พริกหวานกราฟฟิค.
- วิจารณ์ พานิช. (2551). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. สืบค้นจาก www.ga.bu.ac.th. เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2559.
- ศุภวรรณ เล็กวิไล. (2544). **การเรียนรู้แบบร่วมมือ : รูปแบบต่าง ๆ ในเอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอน**. นครราชสีมา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาบุคลากรและวิเทศสัมพันธ์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- ศูนย์พัฒนาการนิเทศและเร่งรัดคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). **เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ การขับเคลื่อนการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยาในสถานศึกษา สำนักงานศึกษานิเทศก์**. (พิมพ์อัดสำเนา เย็บเล่ม). กรุงเทพมหานคร.
- ศูนย์พัฒนาคุณภาพวิชาการ กิจกรรมแนะแนว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. (2554). **หลักสูตรกิจกรรมแนะแนว ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6**. กรุงเทพมหานคร. (พิมพ์อัดสำเนา).
- สมใจ ปราบพล. (2544). **การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนแบบทักษะชีวิตแบบมีส่วนร่วม**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- สมศักดิ์ สินธุระเวช และคณะ. (2544). **สื่อเสริมการเรียนการสอน สลน. ป.6 สมบูรณ์แบบ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิชย์ จำกัด.
- สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทยและมหาวิทยาลัย 5 แห่ง ใน 4 ภูมิภาค. (2551). **หลักสูตรพัฒนาครูจิตวิทยาแนะแนว โมดูล 2 เรื่อง การจัดการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร.
- สมาคมพุทธทาสจารย์ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2554). **เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “พัฒนาความเป็นประชาธิปไตยและสิทธิหน้าที่พลเมืองที่ดีในโรงเรียน”**. กรุงเทพมหานคร.
- สุเทพ อ่วมเจริญ. (2549). **การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม**. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2550. จาก <http://cddweb.cdd.go.th>.
- สุมณฑา พรหมบุญ และอรพรรณ พรสีมา. (2549). **การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม. ในทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม : ต้นแบบการเรียนรู้ทางด้านหลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2549). **การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม**. สืบค้นเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2550. จาก <http://library.uru.ac.th>.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **สภาพความสำเร็จ และแนวทางเสริมสร้างความเข้มแข็ง ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **แนวทางการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

_____. (2551). **แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว ระดับชั้นประถมศึกษา ชั้น ป.1-3**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

_____. (2551). **แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว ระดับชั้นประถมศึกษา ชั้น ป.4-6**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

_____. (2551). **แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้น ม.1-3**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

_____. (2551). **แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้น ป.4-6**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

อรจรรย์ ฌ ตะกั่วทุ่ง. (2545). **สุดยอดพัฒนาการเรียนการสอน**. กรุงเทพมหานคร : เอ็กซ์เปอร์เน็ทบุคส์. เอียน สมิต และอนงค์ วิเศษสุวรรณ. **การเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. วารสาร ศึกษาศาสตร์ ปีที่ 18 ฉบับที่ 2 เดือนพฤศจิกายน 2549-มีนาคม 2550.

Nderson, L.W & Krathwohl. D R. (eds.) (2001). **A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing : A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives**. New York : Longman.

Bender, W. N. (2012). **Project-Based Learning : Differentiating Instruction for the 21st Century**. Sage Publications.

Council, O. P. (2008). **The Principal as Professional Learning Community Leader**. Sage Publications.

Jacobs, G. M., Renandya, W. A. & Power, M. (2016). **Simple, Powerful Strategies for Student Centered Learning**. Springer International Publishing.

Trilling, B. & Fadel, C. (2012). **21st Century Skills : Learning for Life in Our Times**. Wiley.

Van Deren, R. H. (1970). **A Plan for Effective Learning Management**. Soquel Elementary School District.

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายกมล รอดคล้าย

นายภาสกร พงษ์สิทธิ์ชากกร

รองศาสตราจารย์นงลักษณ์ ประเสริฐ

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หัวหน้าศูนย์พัฒนาการนิเทศและเร่งรัดคุณภาพ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประธานพัฒนาหลักสูตรกลุ่มแนะแนวโครงการ

ยกระดับคุณภาพครู ทั้งระบบตามแผนปฏิบัติการ

ไทยเข้มแข็งของคณะกรรมการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและศูนย์เครือข่าย

ทั่วประเทศ พ.ศ. 2553-2555

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย

นายกมล รอดคล้าย

รองศาสตราจารย์นงลักษณ์ ประเสริฐ

รองศาสตราจารย์ ดร.เรียม ศรีทอง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรกฏา นักร้อง

ดร.สมศักดิ์ สีดากุลฤทธิ

อาจารย์วิไลวรรณ ใจแก้ว

อาจารย์กาญจนา ภู่วรรณ

อาจารย์ธัญสมร คเชนทร์เดชา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจษฎา บุญมาโฮม

อาจารย์ปิยพรรณ พุทธิทรัพย์

อาจารย์พัชนีพร สมานมิตร

นายกสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย

ที่ปรึกษาสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย

ที่ปรึกษาสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย

อุปนายกฝ่ายวิชาการ

อุปนายกฝ่ายกิจกรรม

ประธานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กรรมการกลาง

กรรมการกลาง

ผู้ช่วยนายทะเบียน

กรรมการ

เลขาธิการ

สาราณียกร

คณะผู้เขียน/ผู้เรียบเรียง

รองศาสตราจารย์นงลักษณ์ ประเสริฐ
อาจารย์ ดร. รับขวัญ ภูเขาแก้ว
อาจารย์เกศกร ชื่นคำ
อาจารย์เสาวคนธ์ นาจาน
อาจารย์ทองทิพย์ สันป่าแก้ว
อาจารย์พรทิพย์ โมกศรี

อาจารย์ปิยะพรรณ พูนทรัพย์
นางกาญจนา นาคปัจฉิมสกุล

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม
โรงเรียนวัดจรเข้ใหญ่ จังหวัดสมุทรปราการ
โรงเรียนพิริยาลัย อำเภอมะนัง จังหวัดแพร่
โรงเรียนบ้านเม็กดำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย
จังหวัดมหาสารคาม
โรงเรียนสตรีวิทยา กรุงเทพมหานคร
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ
กรุงเทพมหานคร

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์นงลักษณ์ ประเสริฐ
อาจารย์วิไลวรรณ ใจแก้ว
อาจารย์ธัญสมร คเชนทร์เดชา
อาจารย์พัชนีพร สมานมิตร

